

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

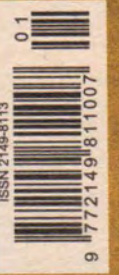
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Haziran 2016
Sayı: 9
Fiyatı: 6 TL

Edebiyat - Sokak

Nejat İşler
Cem Adrian
Emre Kongar
Can Bonomo
İsmail Saymaz
Barbaros Şansal
küçük İskender
Cengiz Bozkurt
Aykut Elmas
Ceyhun Yılmaz
Aras Bulut İynemli
Necati Tosuner
Cengiz Özkan
Kardeş Türküler
Vedat Yıldırım
Haydar Ergülen
Ahmet Büke
Ali Lidar
Elif Tanverdi
Fulsen Türker
Ayşen Aksakal
Fatih Pınar
Ethem Onur Bilgiç
Celil Oker
Alper Gencer
Hakan Demir
Onur Tuncay
Hacer Foggo
Selda Tokat
Erk Acarer
Berna Durmaz
Emrah Polat
Meltem Yılmaz
Esra Tanrıbilir
Kemal Can Kayar
Önder Abay

CAHILDIM DÜNYANIN RENGİNE KANDIM.

Mehmet Ali & Akşamsefası

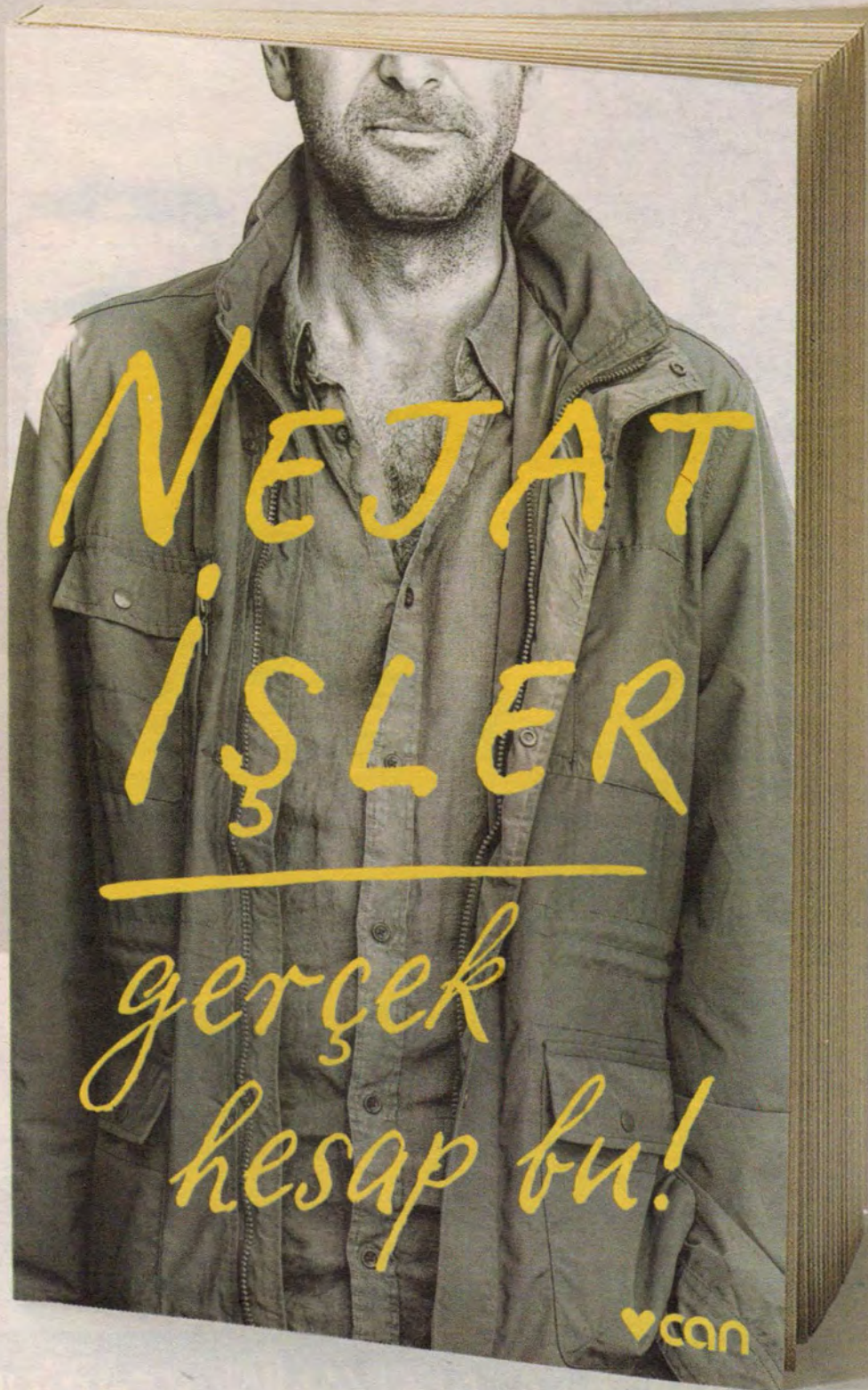
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Hep sen mi ağladın
hep sen mi yandın
Ben de gülemedim
yalan dünyada.

NEJAT İŞLER

gerçek hesap bu!

Tüm Kitapçılarda!

HAZİRAN

Duvarlar arasına sıkışmıştı Meltem. Yirmi altı yaşında, bir plazanın sekizinci katında çalışıyordu. Sesi çok güzeldi. Çocukluğunda duyduğu türkülerı mırıldanırdı yalnız kaldığında. Bütün yalnızlar gibi telefon rehberine sığınmıştı. Kırılmış bir gururla yaşamaya alışmıştı. Yönetici olmak istiyordu. Öfkesine bir isim koyabilseydi bu isim "Naif" olurdu. Ona öğretilenlere göre öfkeyi saklamak, sinirlenmemek, hakkını aramamak, kendisinden daha fazla maaş alıp daha üst katlarda çalışanlara saygı duymak profesyonelliğin gereği idi.

O akşam bunları düşünecek vakti yoktu Meltem'in. Kan ter içinde kalmıştı. Kıpırmızı olmuş gözleriyle önünü görmeye çalışıyor ve gri bir bulutun nasıl da denize doğru gittiğine tanık oluyordu. İsminin anlamını öğreniyordu Meltem. Muhteşem bir yaz akşamı rüzgâr denize doğru esiyordu. O, yukarı tarafta, polisler ise deniz tarafındaydı. Rüzgâr kendisini yalnızlaştıran her şeyi, o güne kadar ezberlemek zorunda kaldığı yalancı saygıyı ve polislerin attığı gazları denize doğru sürüyordu.

Toprak henüz çok gençti. On sekizinci yaş gününde kendisine hediye edilen oyun konsolu sayesinde dünya kadar arkadaşı olmuştu. Bıçkın, telaşlı, karşı koyan bir çocuktı. Oyun arkadaşları onu öylesine seviyordu ki birkaç kez oyundaki kahramanı için ona can göndermişlerdi. Annesi ve babası sürekli oyunda olduğu için sinirlense de pek belli etmezlerdi. Bir akşam eve geldiklerinde Toprak evde yoktu. Bir çizgi roman dükkânına gitmiş olabileceğini düşünüp telefon ettiler. "Ben arkalıdayım," dedi Toprak. Hiç tanımadığı insanlarla birlikte aynı toprağın üzerine çadırlarını kuracak, dünya kadar arkadaşı şöyle dursun, dünyayla henüz tanışmamış olduğunu fark edecekti. Toprak, o yaz büyüyecekti.

İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim

görevlisiydi Erdem. Emekliliğine dört yıl kalmış, yaşı ilerledikçe de hatıralarını çağırır olmuştu. "Biz," derdi, "önce birbirimizi severdik. Siz hamburger seviyorsunuz." Toplumsal dönüşümleri anlatırken bir taraftan da karşısındaki öğrencilerin asla dönüşemeyeceğini anlatırdı aslında. Final sınavları yaklaşırken öğrencilerin hiçbirinin bununla ilgilenmediğini gördü. İlk kez kendisi gitti öğrencilerinin ayağına. Bir öğrencisinin kolu kırılmıştı ama gülüyordu. "Hoş geldiniz hocam," dediler. "Bizim çadır bu tarafta." Sağlam olan koluyla bir hamburgerin yarısını uzattılar hocalarına, "Acıkmışsınızdır."

Mahallenin gülüydü Zarife Teyze. Aşırıları sevmezdi bir tek. Devletine, polisine karşı koymak olmazdı. Esas böreği de güzeldi ama şiir gibi kek yapardı. Bir kekten on sekiz dilim çıkardı. Oturdu, uğraştı dört tane kek yaptı. Bir poşete doldurup torununa verdi. "Al bunu arkadaşlarına götür evladım, geceleri acıkırlarsa yesinler." Torunu torbayı aldı, tam çıkacakken sonunda dayanamadı Zarife Teyze, "Gündüz sakın oluyorsa beni de götür, ben de göreyim."

Deplasman insanı Vedat on dört yaşından beri tribüncüydü. Satır kelimesinin yazıyla ilgili bir anlamı olduğunu çok genç öğrenmek zorunda kalmıştı. En güzel sloganların deplasman otobüsünde çıktığını düşünürdü hep. "Semtimizi koruyalım," diye çıktığı sokağın ucu parka vardı. Bir zaferi kutlarcasına slogan atmaya başlamıştı ki "Hop!" dediler birden. Genç bir kadın vardı karşısında. "Küfür etmeyeceksin. Kadın bedeniyle kutlayamazsın zaferini." Bu sözcüklerle suratında bir tokat acısı hissetti Vedat.

Hayatında ilk kez bir tokat gerçekten canını acıtmış, erkeklik onuru zedelenmişti. Sonra anladı onurun erkeklikle ilgisi olmadığını.

İyi yazardı Haluk. İyi dergilerin iyi sayfalarında iyi hikâyeler anlatırdı. Hatta bir keresinde öykülerin birinde bir seks işçisinden bahsetmişti. Kenar mahallelere de selam yollar, sayfalarında başka acılara da yer ayırırdı. İmza günlerinde bile olmayan bir sıradaydı şimdi. Bir tarafıyla yadırgıyor, bir tarafıyla da kendi okurlarının da aralarında olduğunu bildiği bu insanları sahipleniyordu. Yemek sırası tam kendisine gelmişti ki siren çaldı. Koşup ne olduğuna bakacakken bir seks işçisi göğsünden tutup ittirdi Haluk'u. Revir güvenliği sırası ondaydı. Barikatta yaralanan bir arkadaş geliyordu. Bir an geri durdu. Sokağın herkesi eşitlediğini, ilk kez böyle anlıyordu.

Bir Haziran sabahı hepimizi eşitledi sokaklar. Şiirlerle, şarkılarla, öfkelerle, özlemlerle çıktığımız meydanlarda gördük yeni sabahları. Biraz da kendi yalnızlığımıza başkaldırdık.

Sonra bir yel götürdü isyanımızı. Geride gülüşlerimiz, acılarımız, ölenlerimiz kaldı. Nasıl ki hepimizin olduysa gökyüzü, artık özlemler de hepimizin. Nasıl ki birlikte gördüysek sabahı, artık acı da hepimizin.

Bir hikâyeyi nasıl birlikte yazdıysak, gidenlerimizin hayallerini de hep birlikte yaşatmak zorundayız. Biz bir Haziran sabahı birbirimizi fark ettik, artık başka türlü olamayız.

*Biz bir Haziran sabahı
birbirimizi fark ettik,
artık başka türlü
olamayız.*

DEĞNEKÇİ

Beklemekle geçen günlerin.

Bildiğini bilmediğini beklemekle geçen günlerin. Sanki. Kendisine pek de aldırmadığın bir bekleyişle. Yani. Özünde kendisine pek de aldırmadığın. Hani ama eski sarışın. Evet, öyle yakışıklı sayılır bir bekleyişle. Sabırsızlığını gizlemeyi iyi başaran bir bekleyişle. Dingin bir duruş yansıtan. Oysa. Alışkanlığa çoktan dönüşmüş bir görünüşte, bekleyiş.

Umutsuzluğun dil kuruttuğu susatan bir bekleyiş. Ara verilen.

Ve o arada gidip çiçeğe su verilen. Bir an, çiçeğe az anlamlı bakılan. Bundan bir ders çıkarma aşamasına geçmeden, çiçeği unutmaya bırakan. Unutmaya bıraktığını da unutan. Bunu başaran ve okunmasından sıkıntı gelmiş gazeteyi şuraya bırakan. Yok, ordan alıp şuraya koyan ve o sırada bir an durulan ve anımsamaya çalışılan. Neydi o var gibi olan ve anımsanamayan?..

Çareyi yine beklemeye dönüşte bulan. Ama hiç de kendini yadırgamayan. Bekleyişi hiç kanıksamadan öyle yeniden giyinen. Belirli bir yön gözetmeyen bekleyişe yeniden başlayan. Çünkü, gözlerini kapatarak ve nereden gelecekti falan, hiç aldırmadan.

Karanlıkta şöyle elini uzatıp -hiç de ikirciklenmeden- fincanı bulan ve düşünceyle soğutulmuş çaydan çekingen olmayan bir yudum alan. Beklemeyi kesmeden: Hiç yakınılmayan çay!

O zamanlar, sabahlar başka bir anlam daha kazanmış olurdu. Çünkü o, saçlarını taramış taramış, çıtı pıtı giyinmiş işe gelirdi.

Sıkça giydiği o yeşil bluzuna sen bakmaya korkarak dalmış gitmiş kalırdın yine: Göğüs üstünde, şöyle küçücük -sanki camı asla açık olmayan ama perdesi hep açık duran- üçgen bir tavan arası penceresi görünürdü.

Gencecikti.

Damıtılmış bir söylencenin ince dantelleri gibiydi. Değeri oradan geliyordu. Dantelinde ince ilmekler.

Kötülük yoktu.

Kötülük daha bulunmamıştı.

Şöyle bir sarılsan.. sarılabilsen, sıyrılacaktın yalnızlıktan.. her güçsüzlükten.

Hadi bakalım bastonlardan baston beğen, amca!

Hah ha!

Şeytan kovalamaya...

Aman ha!..

Öyle otuz santim baston olur mu, -yerden bitme.

Değnekçi bile tutmazlar seni.

Değnekçi bile...

İstemedi seni. İstemedi.

"Yurttan Sesler"di o gelen uzaktan.

Nereden nereye!

Onun var kıldığı bir görüntü müydü geçip giden?..

Yoksa, gerçek olan bu olmasın sakın! Yılların yıprattığı bir yük treninin son vagonu sanki, -koptu kopacak!

Gecikmeleri çoktan huy edinmiş trenden işte koparak ayrılan, ağırdan ağırdan yavaşlayan, durdu duracak gibi olan -yükü de olmayan, üstü açık- tekilliğiyle, bir yük vagonu nasıl öldürebilir mi kendini?..

Bir vagon koparsa yokuşta kopar elbet. Söyle, yangıcılar mı anlar bağı yanıktan?..

Dağın ardındaki umut orada kalacak artık. Sen buraya bak şimdi, -elinden gelen. Kendin bir şey söylüyorsun da kendin duymuyorsun. Başın dönüyor yalnızlık

ateşinden. Yutkun bakalım morarmış kalmış öyle. Gülünç olmayan var sanki. Senin aklın kaldı sırt dekoltesinde.

Ah deme, ah deme! Kendin bir şey söylüyorsun da kendin saçma buluyorsun, -o yüzden. Kendini anlamaya çalış, kendini! Elinden gelir olsun yeni bir umut biçimlendirmek. Hamurunda sevgi olan bir umut...

Yoksa ne var, senin dargınlığın kendine.

Umutunu kestirse dağın ardındaki umuttan, gelen tufanı biliyor olacaksın. Başka çaresi yok. Öyle. Çaresiz diye değil öyle; yok, kim bulmuş daha iyisini?..

Sevmekten.

Bir dal olsun tutunacak. Tutunma umudunu usulca uzatıp veren bir dal. Anlayışlı davranırsın sen ona. Esirgemezsın anlayışlı olmayı. İncitmeden. Daldan sana geçen bir tınıyla.. söylenmemiş bir türkü olarak. Daha söylenmemiş. Onu da kat kotaracağın umudun hamuruna. Dal dal olmuş olarak. Geçerek desenden desene, daldan dala. Uçarak. Senin dallarından onun kollarına.

Kavuşmak.

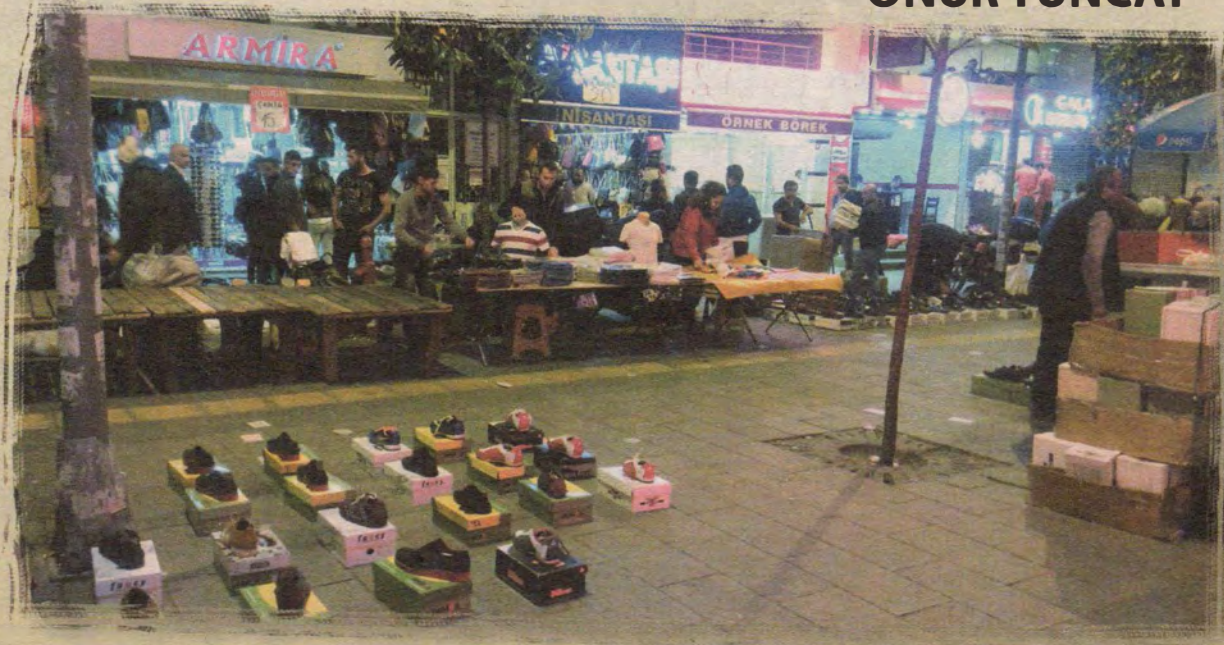
GECE PAZARI

Pek çok insan için gecenin çökmesi günün bittiğini işaret eder. Gece vakti sokaklarda dolaşmak istemezler yahut günlük rutinlerini toparlayıp evlerine sığınmak isterler. Gündüzün güveni ve hareketliliği yerini gecenin huzursuz sadeliğine bırakır. Gece çokünce otobüsler seyrelir, dükkânlar birer ikişer ışıklarını söndürür, sokaklar tenhalaşmaya başlar. Oysa çoğunluğun aksine sokağa çıkmak ve hayata karışmak için gecenin inmesini bekleyen insanlar da var.

İstanbul'un güzide semti Şirinevler'de metrobüsten indiğimde karşılaştığım gece pazarını gördüğümde düşünüyorum bunları. Saat gece yarısını vurmak üzere ama Şirinevler Meydanı'ndaki Yürüyüş Yolu'na mallarını sermiş pazarcılar ve sergilerin arasında gezinen müşteriler için herhangi bir sorun yok. Müşteriler keyifle alışveriş yapıyorlar. Satıcılar ise tıkrıdayan kaselerinin seslerini duymaktan hayli hoşnutlar.

Ben de pazara doğru yöneliyorum sokağın başını tutan köftecinin tezgâhından dumanlar yükseliyor. Bu pazarda alışılanın aksine pek tezgâh yok. Ara ara karton kutuları kendilerine tezgâh yapmış olanlar olsa da genellikle satıcılar mallarını yere serdikleri muşambalar üzerinde sergiliyorlar. Biraz ilerledikten sonra diğerlerinin aksine mallarını arabasının bagajına dizmiş bir adam görüyorum. Bagajın kapağını açmış ve renk renk eşofmanları dizmiş, müşteri bekliyor. Kendisine doğru yöneldiğimi görünce toparlanıyor. Bir eşofman satabilme umuduyla yüzüne çarpık bir gülümseme oturtup "Buyur abim," diyor bana, benden yirmi yaş büyük olmasına rağmen.

Selam verip sohbet etmeye çalışıyorum. Benimle sohbet etmeye pek istekli değil ama sorduğum sorulara cevap vermemelik etmiyor. Gece yarısı neden pazar kurulduğunu soruyorum. "Neden kurulmasın?" diyor, "Para lazım bize de. Biz de aile geçindiriyoruz." Sözlerinde hafif bir sitem var. Kimlerin buradan alışveriş yaptığını merak ediyorum, "Yolu düşen herkes geliyor. Çünkü ucuz satıyoruz.

Normal pazarlar ya da pazarcılar gibi masrafımız yok bizim. Normalde pazarda tezgâh açmak için, eğer pazar yeri kapalıysa, yer satın alırsın. Şayet pazar yeri eski usul sokak arasına zabıtaya işgalie ödemek zorundasın. Bizimse böyle masraflarımız yok. Bu masraflardan kurtulduğumuz için burada mallarımızı halka daha uygun fiyatlarla satıyoruz. Bu yüzden burayı bilenler bizden alışveriş yapıyor," diyor bana.

Biraz daha kurcalamak istiyorum durumu, "Malları ben gidip konfeksiyon atölyelerinden satın alıyorum. Aracı olmadığı için daha uyuuna alabiliyorum yani. Ama herkesin kendi kaynağı var. Mesela bazıları malları daha da ucuza getirmek için fakirlerden satın alıyor," dediğinde bu durumun nasıl olduğunu soruyorum. "Şimdi, bazı evsizlere ya da maddi desteğe ihtiyacı olan kişilere yardımcı olan insanlar var. Gerçekten yardıma muhtaç olanların yanında bir de bu iyilikseverlerin yardımlarını kullananlar var. Varlıklı biri ihtiyaç sahiplerine kazak dağıtıyor örneğin. Yardım alan kişiler de getirip bu kazakları buradaki pazarcılara satıyorlar. Yani bedavaya aldıkları elli liralık kazağı getirip burada 10 liraya satıyor. Sonra pazarcı da 10 liraya aldığı bu kazağı 30 liraya müşteriye satıyor. Müşteriler 50 liralık kazakları 30 liraya bulabildiği için bu pazarı tercih ediyor haliyle," diyor.

Oysa çoğunluğun aksine sokağa çıkmak ve hayata karışmak için gecenin inmesini bekleyen insanlar da var.

Kimlerin burada tezgâh açtığını soruyorum bu sefer, "Kim satacak, gündüz ortalıkta dolaşmak istemeyenler," diyor ve gülüyor. Gece çalışmanın kolaylıklarını anlatıyor, "Gece işporta yapmak gündüz yapmaktan daha kolaydır çünkü gece pek zabıta çıkmaz. Çıksalar bile haberi bize gelir önceden. Ben zaten bagajda satıyorum ki bir şey olursa tezgâhı toplamak kolay olsun.

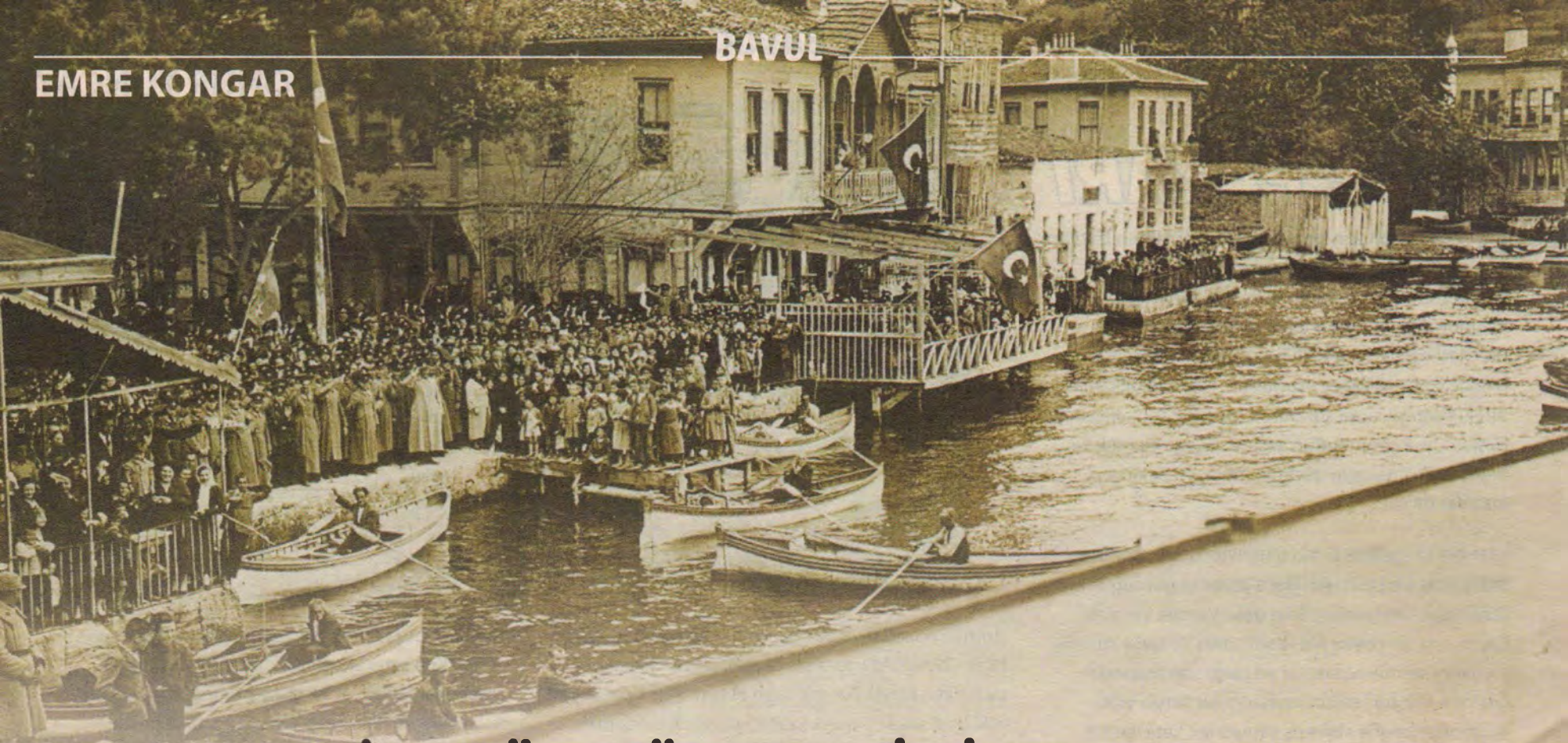
Diğerleri de bu yüzden muşambanın üstünde satıyorlar malzemelerini. Biri gelirse dört ucunu toplar vurur sırtına gidersin. Tezgâh toplamakla uğraşmazsın. Pratiklik iyidir," dedikten sonra tezgâhına yaklaşan müşterisiyle ilgileniyor.

Müşterisiyle ilgilendikten sonra benim bir şey sormama fırsat bırakmadan kendi kendine anlatıyor, "Burada bizim bir pazar kurmamız herkese yarıyor. Müşteriler ucuza alışveriş yapıyor. Burada böyle bir hareketlilik olunca köftecisi de gelip burada iş yapabiliyor, çaycısı da," diyor. Ben son metroyu kaçırmamak derdiyle toparlanmaya çalışırken bu sefer o bana bir soru soruyor, "O kadar muhabbet ettik, bir siftah yaptırmayacak mısın bize?"

Sohbetin karşılığında bana bir eşofman satmayı başarıyor. "Arkadaş olduk ama bir indirim yapmadın bana," diyorum, "Para dosttan kazanılır bilmiyor musun?" diye cevaplıyor. Bu kuralı da böylelikle öğrenmiş oluyorum.

Elimde mecburen aldığım gri eşofmanla para üstünü beklerken yanıma üç tekerlekli bisikletin arkasına taktığı sepette taşıdığı termoslarla çay satıcısı geliyor. "Çay ister misin?" diye soruyor satıcıya, "İçerim, arkadaşına da ver. Benden olsun," diyor. Karton bardaktan içtiğimiz çayla dostluğumuzu pekiştirdikten sonra yanından ayrılıyorum. O bana, "Bereket versin," diyor. Ben de ona dönüp "Pazar ola," diyorum. Ardından, gecenin şiddetinden kaçıp evime sığınabilmek için koşar adımlarla kendi sokağımın yolunu tutuyorum.

VAHDETTİN KÖŞKÜ AHALİSİ 1

Eski gerçek İstanbulluların geleneğine uygun olarak her mevsim “yazlığa” gidiliyor; bir at arabası tutuluyor ve Çarşıkapı’daki kışlık evden, Çengelköy’e, Vahdettin’in köşküne taşınıyor.

Çengelköy sırtlarında, Boğaz’ın bir dirsek yaptığı noktada, bu dirsek sayesinde ünlü İstanbul silüetini tam karşıdan gören üç buçuk köşk... Henüz köprü çirkinliği İstanbul silüetinin üzerine bir canavar gibi binmemiş...

Birinci köşke daha gelmeden, büyük ahşap ana kapıdan içeri girer girmez insanı karşılayan, önündeki sete insanlar düşmesin diye etrafı demir parmaklıklarla çevrilmiş olan, bu nedenle de aramızda “Parmaklık” adıyla anılan muhteşem manzaralı alanda, fıstıkçamı ağaçlarının altına sofa kurulmuş:

Yahya Kemal, babama “İhsan, Vuslat’ı oku,” diyor.

Çam ağaçlarının tepelerinde gezinen serin yaz rüzgârının fısıldayan sesi, babamın ahenkli sesine eşlik ediyor.

Herkesin huşu içinde dinlediği Vuslat bitince **Yahya Kemal**, “İhsan, ben bu şiiri sen okuyasın diye yazmışım,” diyor.

Büyük şair, sofrasında şiirini okuyan herkese böyle dermiş; bu gerçeği henüz bilmiyorum.

Masadakiler, örneğin Felsefe Profesörü **Vehbi Bey** amca (**Vehbi Eralp**), ünlü Tanburi **Ercüment Batanay**, Türk Musikisi ses sanatçısı amcam **Ekrem Kongar**, mutlaka bu gerçeği biliyorlar, ama ne gam... Herkes babamı da **Yahya Kemal**’i de hararetle alkışlıyor ve övmeye başlıyor.

* * *

Aslında biz “Vahdettin Köşkü Ahalisi”nden değildik... Sadece mevsimlik kiracılardık.

Bizim gibi dört-beş aile daha gelirdi mayıs sonu-ekim başı arasındaki dört aylık dönemde.

Henüz, AKP iktidarında, köşklere **Erdoğan** için el konmamıştı.

Henüz, üç buçuk ahşap köşkün önünde uzanan çilek tarlaları bile satılmamış, müteahhitler tarafından yağmalanmamıştı.

Elbette, köşkler de henüz yanmamış, yıkılmamış, yağmalanmamış, tüm görkemleriyle ayaktaydılar.

* * *

1940’lı, 1950’li yıllar:

Vahdettin kaçarken, cariyelerinden **Zehra**’ya, bizim **Zehranım Teyze** dediğimiz hanıma bırakmış köşkların yönetimini...

O da kiraya veriyor.

Her köşkün içinde iki-üç bağımsız bölüm oluşturacak biçimde küçük değişiklikler yapılmış, çinko kaplı, gusülhane denilen banyo yerleri, mutfaklar, tuvaletler eklenmiş.

Annem ve babam felsefe hocaları:

İkisi de, biri resmi biri özel, ikişer okulda ders veriyor.

Yani eve dört maaş giriyor.

Bütün gelirlerini “insan gibi yaşamaya” ve “çocuklarını iyi yetiştirmeye” harcayan iki öğretmen.

Eski gerçek İstanbulluların geleneğine uygun olarak her mevsim “yazlığa” gidiliyor; bir at arabası tutuluyor ve Çarşıkapı’daki kışlık evden, Çengelköy’e, **Vahdettin**’in köşküne taşınıyor.

Bizim oturduğumuz bölümlerin kirası, mevsimlik 400 lira.

Göreceli olarak ucuz:

Hemen hemen bir öğretmenin aylık maaşı kadar. Dolayısıyla annemle babam, evlatlarının, köşkün bir cennet bahçesini andıran meyve ve çam ağaçlarıyla bezeli olan yeşil alanlarında büyümeleri için, rahatlıkla bu kirayı ödeyebiliyorlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>
O yıllarda Köşk’te elektrik yok.

Lambalar ve pompalı lükslerle idare ediyorduk.

Köşkün tek telefonu **Zehranım Teyze**’deydi; hastalık gibi acil durumlarda kullanıyorduk sadece.

Henüz İstanbul’un akciğerine saplanan ilk hançer olan Hilton oteli bile yoktu o zamanlar.

Karşımızda o şekilsiz beton yığının nasıl yükseldiğini, ağabeyimin, annemin ve babamın nasıl içlerinin parçalanarak onu izlediğini ve yaptıkları yorumları bugün gibi anımsıyorum.

* * *

Çengelköy iskelesinden çıkıp dümdüz karşıya geçtiğinizde ulu çınar ağacının altından kıvrıla kıvrıla yukarı çıkan toprak bir yokuşa gelirsiniz.

Bu yokuş sizi önce bir düzlüğe getirirdi.

Ayazma’nın hemen altında olan bu düzlükte, bayramlarda “Panayır” kurulur, ip cambazı gelir, seyredenlerin yüreklerini ağızına getiren numaralar yapardı.

Düzlüğün biraz ilerisinde sağ tarafınızdaki Ayazma’yı geçer geçmez, Köşk’ün girişindeki simgesel tahta kapıya gelirdiniz.

Simgeseldi çünkü sadece görkemli çerçevesi ve üstü kalmıştı, adeta günümüzde resmi geçitlerde kullanılan bir tak gibiydi.

Yokuşa devam ettiğinizde biraz sonra yol ikiye ayrılırdı:

Biri düz gider, Birinci Köşk’e, daha doğrusu onun önündeki parmaklığa açılan, daha sağlam olan ve kapatılabilen ikinci tahta kapıya çıkardı.

Öteki yol, tam ters istikamette geri doğru döner, Üçüncü Köşkün mavi demirden olan arka kapısına giderdi.

(Devamı gelecek ay!)

EŞKİYALAR VE DEFİNECİLER

O karanlık mağarada define bulamadım ama en yakın arkadaşlarımın ölüsünü buldum." Bu sözden sonra neden konuşmak istemediğini anlıyorum. Yüzümdeki gülümseme dağılıyor. Sırtarak sorduğum, "Bir şey bulabildin mi bari?" sorusundan utanıyorum. O önündeki altılı ganyan bültenine dönüyor. Zaten ortam bir sohbet gerçekleştirmekten oldukça uzak. At yarışını anlatan spikerinin sesi, elinde kuponlarla ekrana bakarak bağırان adamların sesiyle kaynaşıp bir şelale gibi çağlıyor. Burası eski bir defineci kahvesi. Eski olması buradaki herkesin define yüzünden çok üzölmüş olmasından. Çoğu bu işi bırakmış ama anlatacak o kadar çok hikâyeleri var ki bir arada olmaktan vazgeçemiyorlar.

Biraz sabretmem ve merak ettiğim hikâyeye saygı göstermem gerekiyor. Ganyan bitiyor. Kâmil abi, "En güzel ihtimal gerçekleşen ihtimaldir," diyor ve elindeki kuponu yırtıyor. Aslında bu söylediği kendi hikâyesinin de özeti. Kâmil abi kahveyi terk ediyor, ben de peşinden. Bana dik dik bakınca, "Dükkâna mı abi? Ben de yeni ciltler geldi mi diye bakayım?" diyorum. Yolun karşısındaki pasajın alt katında korsan cd, kitap ve çizgi roman sattığı bir dükkânı var. Niyetimi anlayınca, sizin bilmediğiniz bazı şartları bana kabul ettirerek bu tozlu dükkânda hikâyesini anlatmaya başlıyor.

"Bu işler çoğu zaman bir işaretle başlar. İşaret de bazen eski bir harita, bazen bir rivayet, bazense eski bir el yazması olur. Bir definenin peşinden gitmen için, bulacağın altına değil definenin hikâyesine inanman lazım. Beni bu işe başlatan dayım oldu. Kayseri'de idam edilen bir Osmanlı paşasının hazinesini bulmuştu ve köşeyi döndü. Ben de dayımın yolundan çoğu zaman hüsrarla sonuçlanan hikâyelerin peşinden koştum. Neden yapıyordum bu işi? Çünkü benden önceki nesillerin bu boktan dünyayı bıraktıkları için borçları olduğunu düşünüyordum. İçine girdikçe defineciliğin esrarengiz bir iş olduğunu gördüm. Defineciler gerçekte rüya arasında sıkışmış insanlardır. Babasını öldüren prensler, şeytana tapan tarikatlar, böyle ürpertici hikâyelerin peşinden gidiyorduk. Definecilik Anadolu'da çok yaygın ve sadece bu işle uğraşan köyler vardı. Bu köylerde defineleri cinlerin koruduğu düşünölüyordu. Bu yüzden bazı define kazılarında tılsımlara karşı imamlar da hazır bulunuyordu. Beni Kocaeli'de define ararken cinlerin çarptığı bir çocukla tanıştırdılar. Çocuğun konuşurken ağzı burnu kayıyordu. Abisi bana bir harita verdi. "Bu kazıya devam edemeyeceğiz isterseniz haritayı size satalım," dediler. Cesaret edip de haritayı alamadım. Zaten sonra bunların dolandırıcı olduğunu öğrendim.

Defineciler için eşkiyaların yaşadığı yerler define bulmak için her zaman önceliklidir. Bir gün Çatladıkapı'da bir zangocun elinde Osmanlı döneminde yaşayan eşkiyaları anlatan bir kitap olduğunu öğrendik. Kitabın sahibinin yanına gittik. Adam eski dilden kitabı çevirmişti. Bizim ilgilenmemiz gereken bölümün 19. yy'da İstiranca Dağları'nda faaliyet göstermiş Bulgar çeteleri olduğunu söylüyordu. Kitap bu çetelerin yaşadıkları dönemde çok sayıda soygun yaptığını anlatıyordu. Konuyu biraz araştırınca Osmanlı yönetimine başkaldıran Volçan Voyvoda isminde bir Bulgar eşkiyanın bu dönemde İstiranca Dağları'ndaki mağaraları kasa olarak kullandığını gördük ve bu hikâyenin peşinden yollara düştük.

Üç arkadaş bu dağlara define aramaya gittiğimiz zaman, Volçan Voyvoda isminin bütün köylerde anlatıldığını gördüm. Ama her gittiğimiz yerde farklı bir hikâye anlatılıyordu. Bulgarlar buradan cumhuriyetin kurulmasıyla gitmişlerdi ama arkalarında efsaneler bırakmıştı. Dağlarda dolaşırken Bizans döneminden kaldığını düşündüğümüz Ortodoks rahiplerinin yaşadığı manastırlar görüyorduk. Sonunda Bulgar sınırına yakın bir yerde, girişindeki kayalarda işaretler olan bir mağara bulduk. Mağaranın girişi sadece bir kişinin girebileceği kadardı. İçeri keşif amaçlı birimizin girmesi gerekiyordu. Aramızda kısa çöp uzun çöp yaptık.

Kısa çöp bana çıktı ve içeri girdim. Acil durumda ses veremezsem diye belime bir ip bağladılar. İçerisi çok soğuktu. Elimde fener vardı. Korkuyordum, içeri girdiğime pişman olmuştum ama Volçan'ın sırrını burada çözeceğimizi düşünüyordum. Mağaranın girişindeki örümcekler ilerledikçe kayboldular. Mağara gittikçe sağa doğru kıvrılıp daralıyordu. Sonra mağara birden aydınlandı, aşağıda bir avlu gördüm. Bir an gevşedim ve

gözlerime inanamadım: Beni kapıda bekleyen arkadaşlarım önümdeydi. İçeri nasıl girdiklerini sordum. Duvara dibine çökmüşler, ikisi de gülümseyerek bana bakıyordu. Beni almaları için onlara doğru elimi uzattığımda ikisinin de ölü olduğunu fark ettim.

Sonrasını hatırlamıyorum. Oksijensizlikten zehirlenmişim. Ses vermeyince beni içeri girip ipe çekmişler. Dışarı çıktığımızda nabzım durmak üzereymiş. Bizimkiler dağ başında nasıl müdahale edeceklerini düşünürken Bulgar devriyesini görünce hayatımı kurtaran bir hata yaptıklarını fark etmişler.

Define için uğraştığımız mağara Bulgar sınırının içindeymiş bizi gören Türk askerleri karşı tarafa haber vermişler. Gözümü açtığımda Malko Tarnovo'da bir hastanedeydim."

Kâmil abinin hareket ettiremediği sol kolunun hikâyesini böylece anlıyorum. Uzun süre oksijensiz kalmaktan felç inmiş. Eşkiyaların dörtnala giden atlarının sesini duyuyor, o karanlık mağaranın soğuşunu ensemde hissediyorum. Karanlığın kendisi oldun mu ondan korkmuyorsun galiba. Tıpkı eşkiyalar gibi. En azından kimse ölmemiş diyor, buna seviniyorum. Hayallerimiz olmasa gerçeğin acı tadını bilemezdik ve Kâmil abiyi oraya girmekten kimse vazgeçiremezdi.

Hayallerimiz olmasa gerçeğin acı tadını bilemezdik.

TELEFERİK

Eleni tiksintiyle midesi bulanarak uykuya düştüğü gecelerden; çaya koyacak reçel, ekmeğe katılacak salça bulamadıkları sabahlara uyanıyordu.

İç çay yapraklarıyla yüklü bohçayı sırtlanıp teleferiğin çürümüş tahta kasasına yükledi, Dato. Teleferik hareket etmeden, bohçadan saçılan çay yaprağını ağzına atıp çiğnemeye başladı. Damağından vücuduna yayılan ekşilik, Rize'nin köylerinde beş yıldır yevmiyeyle çay toplayan Dato için, vazgeçilmez bir keyfe dönüşmüştü. Bir an için gözlerini kapatıp çocukluğunun Batum'unu düşündü. Ah, Çoruh'un berisindeki elmas...

Teleferiğin yaydığı titreşim, Dato'nun keyfini yerle bir etti. Aletin diğer ucundaki Hacı Şevki, teleferik teline vurmuştu. Bu, "Haydi bohçayı gönder" demekti. Dato, düğmesine basarak teleferiği hareket ettirdi. Tahta kasa, Dato'nun çay topladığı Piri Çelebi Mahallesi'ndeki tepeden, yüz elli metre aşağıda Kale Mahallesi'ndeki düzlüğe doğru usulca indi. İki mahalleyi, suyun kıt, kayanın bol olduğu Kale Deresi ayırıyordu. Teleferiğin diğer ucu, derenin kenarındaydı. Taşınan çay bohçaları, elli adım mesafedeki çay alım yerine götürülecekti.

Dato son çay bohçasına uzandı ve bir çay yaprağı daha alıp çiğnedi. Yumduğu göz kapaklarının ardında, Batum'dan yola çıkan külüstür bir Sovyet otobüsü hırıltılar çıkararak Rize'ye girmekteydi. Bu, Dato'nun, anne ve babasının kucağına kıvrılmış halde, şehre ilk geliyordu. Sovyetler'den geriye kalan, siyah-beyaz televizyondan kolonya şişesine, "Lenin" baskılı madalyadan misafirler için ayırdıkları şaraba kadar, elde avuçta ne varsa valizlere doldurup Rize'nin yolunu tutmuşlardı. Sahilde kurulan demir barakalı Rus Pazarı'nda tezgâh açıp, aletleri hayretle

kurcalayan Rizelilere satmaya başlamışlardı. Geceyi perdeyle örttükleri demir barakada geçiriyorlardı.

Dato çok sonradan, müşterilerin aletlerden çok, annesi Elene'nin göğüsleriyle alakadar olduğunu fark etmişti. Fiyat sorarken, bir kolonya şişesini değil, aslında annesini kastettiklerini de... Batum'da, öğretmenlikten ayrılan genç kadın, pazara akşam çöktüğünde, başından geçenleri, kocası İlia'ya ağlayarak anlatıyordu. İlia'nın votkaya bağlanması bugünlere denk geliyordu. Bir ucu yoksulluk, bir ucu namus...

Hacı Şevki, boşalttığı teleferiği geri çekmesi için tekrar tele vurduğunda; Dato, sanki barakaları basılmış da, uykusundan uyandırılmış gibi, düştüğü hatıra kuyusundan irkilerek çıktı. Düğmeye basıp teleferiğin kasasını geri çekti. Kasa yorgun argın şekilde tepeyi tırmanırken, Dato son çay bohçasını dürüp yüklenmeye hazır hale getirdi. Kasa yanaştığında, kucakladığı bohçayı içine bıraktı. Düğmeye basıp teleferiği yola çıkarmadan önce, bohçanın içinden iki çay yaprağı daha aldı.

Teleferik dereye inmekten yapraklardan birini ağzına attı. Kapadı gözlerini... Rize'ye ikinci kez gelişlerinde, bu kez beraberlerinde babası İlia yoktu. İlia artık alkol bağımlısıydı. Evin yükü ve Dato'nun masrafı, annesi Eleni'nin omzuna binmişti. Ana-oğul tezgâhın başında, siftahsız ve müşterisiz bir hafta geçirmişti. Ter ve tezek kokulu müşterilerin arzusu, ne kulağını dayayıp dinleyecekleri bir pilli radyo ne rafta sergileyecekleri porselen bir vazoydu; bu

çapaklı gözlerin tümü, tezgâhtan Eleni'nin kasıklarına kaymaktaydı. Eleni tiksintiyle midesi bulanarak uykuya düştüğü gecelerden; çaya koyacak reçel, ekmeğe katılacak salça bulamadıkları sabahlara uyanıyordu. Yağmur damlalarının baraka damına kurşun gibi saplandığı bir gece; Eleni, oğlunu masalla uyutup dışarı çıktı. Dato, sıcak ekmeğe ve çikolatayı, uzun zaman sonra o sabah yiyebilmişti. Eleni, yüzüne çikolata bulaşan oğlunu ağlayarak seyretmişti.

Teleferik teli; o yaz Batum'dan gelen, babası İlia'nın alkol komasından öldüğünü haber veren telefon gibi art arda öttü. Dato düğmeye basıp boşalan kasayı geri çekti. Şimdi, kasaya kendisi binecek, teleferikle aşağıya inecek, Hacı Şevki'den iki aylık yevmiyesini alıp Batum'a geri dönecekti. Kasanın teleferik direğine yanaşmasıyla Dato'nun içine atlaması bir oldu. Uzanıp düğmeye basarak, teleferiği devindirdi. Cebindeki son çay yaprağını alıp hırsıyla çiğnemeye koyuldu. Gözünün önüne, bir sonraki yaz, annesinin sahile vurmuş çıplak cesedi geldi. Tecavüze uğradıktan, cebindeki parası alındıktan ve dövülerek öldürüldükten sonra Eleni, Askoroz'dan denize atılmıştı. Dato belediyenin tahsis ettiği araçla, annesinin tabutuna sarılarak Batum'a geri dönmüştü. Hatırladığı kadarıyla tabutun tahtaları, içinde bulunduğu teleferik kasası gibi, çürümüş ve yıpranmıştı. Dato, bir "çat" sesiyle irkildi. Dato'nun oturduğu tahta çatlamıştı. Kasanın boşluğundan, seksen metre aşağıda, Kale Deresi'nin kayaları görünüyordu. Dato boşluğa doğru kaydığını hissediyordu.

ELLERE DUYURMA

Aşka düşesin varsa; tek bir ortak payda yeter
genelde. Sen bal rengi göz istersin; onunkiler
tam da "arılar konası" bir renktir.

Bazen kocaman bir gülümseme hayal edersin; ne
boyunu posunu görür gözün, ne dilinin aksanını
duyarsın; şu gülüşü var ya işte, yeter dersin. Öyle
neşeli anlatır ki ellerini kollarını savurarak, bazen
sadece izlediğini ama dediğini anlamadığını fark
edersin. Söylemek değil de şakımdır onunki,
bülbulü sever gibi seversin.

Aşıksan "hayatta olmaz" dediğin her şey olur hayatta,
belki de o seviyor diye yılların cazcısı olsan da
gider rap ezberlersin ya da düne kadar âlemin en
miskiniyken, ciğerin elinde kilometrelerce koşarsın.
Vejeteryan olursun bir ihtimal, sakinken sinirli,
çılginken muhlis olursun. Bir göz, bir gülücük, dudak
kenarında bir gamze, mis kokulu bir ense uğruna. Hiç
kimsenin yağmurun bile öyle küçük elleri yok gibi
gelir.

Ama kusurlar da sevdaya dâhil. İlk zamanlar,
yürürken bir garip sallandığını gözün görmez,
ağzının şapırtısını kulağın duymaz. Terlese bile misk-i
amberdir önceleri.

Ne zaman ki aşkın adı ilişki olur, artık o ikili
kazanılmış bir zaferdir; konuşur olursun kusurları
da. Dersin ki "Ey sevgili, iyi dedin çok övdün ama
kızmazsan anlamadım hatta sevemedim ben bu
filmi?" ya da dersin ki "Boşuna kıydın manava, çok
gerginsin esnafa karşı, bu mevsim çok don yaptı,
fiyatlar her yerde aynı."

Yine de herkesin ortasında demezsin, çünkü bu bir
ilişki, bir ekip işi, dünya bir yana aşk öte yana. Kimse
kem söz etmesin sevdiğine istersin, bir zamanlar bir
ortak paydada buluşmuşsun, ellerin hasret olduğu
aşka kavuşmuşsun. Kol kırılın yen içinde kalsın.

Baktın düzelmiyor kusurlar hatta yemeye de
başlamışsa tutkudan ve ortak paydadan; ayrılır bir
zaman sonra belki de yollar. Geriye yine de koca bir
zafer kalır o da aşkı bölüşmüş olmanın hazzıdır.

Enikonu zaferdir böyle bir dünyada ve milyarlarca
insan içinde iki kişilik bir aşkı bulup, büyütmüş
olmak. Hatta en azından denemiş olmak bile.
Özgürlük bir tutkuysa içinde, sadece hayali yetmez.
Tadına varmak istersin, ömrüne katmak istersin.

Tek başına özgürlük olmaz. Özgürce düşünsen,
birilerine söylemesen olmaz. Kitap yazdın,
okumasalar olmaz. Filmler çektin izlenmezse
değmez. Kendine özgür olunmaz. Yaşamak ve
yaşatmak istersin. Çatısında birleşmek, gününe
gecene yaymak, herkesle paylaşmak istersin. Ama
mücadele de özgürlüğe dâhil. Özgürlük dağıtılmaz,

Mehmet Ali & Akşamsefası

gökten yağmaz, tırnakla kazınır, bedelle kazanılır.
Bir olur, birlik olursun. Önce alırsın hakkını sonra bir
parçasını bile geri kaptırmadan özenle şekillendirir
nüanslara ömür harcarsın.

Özgür kalınca, beraber mücadele ettiklerinle değişir
belki de hayata dair yorumların, belki de öyle büyür
ki farklar, ileride ayrılır yollar. Ama neticede, ele
karşı birleşmişsin, özgürlük ortak eserin; baki kalır.
Kem gözlerden korumak yine ortak meziyetin. El
değirmez, dil değirmezsin. İnsan seversen hayatı da
seversin. İyi insan çoktur dünyada
genelde.

Bu coğrafyada artık iyi insanlar
numune. İyi insan denince bilirsin;
dürüsttür, kollar, korur, adildir,
mücadelecidir, güvenilirdir. Hatalar
da iyi insanlara dâhil. Biliriz ki mükemmel değil,
masum değiliz hiçbirimiz. Ama ya hep beraber ya
hiçbirimiz.

"Sürç-i lisan ettiysem affola" der iyi insan ve bunu
söyleyeni affetmek düşer iyi insanlara her sürç-i
lisanda.

Düşün ki kimimiz bereli kayısı, kimimiz kurtlu incir,
bazı buğdayları böcek basmış, nohutlar karta kaçmış
ama işte hepimizi bir arada kaynatıp pişirince karın
doyurur oluruz, öyle ki geminin ambarında kalan son
stokuz.

Evet, armudun sapı, üzümün çöpüyüz; bozacı da
biz olacağız şıracı da. İyi insan kıtası ben diyeyim
"ölüme üzülenler" sen de "çocuğa hiç kıyamayanlar"
öyle dibe düşmüş, Hamasi iyiliklere uzağız.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Ama kazanacaksak ortak paydaların en büyüğünü
bulup ona sarılacağız. Sevdaya kusur, özgürlüğe
mücadele, insana hata da dâhil. Bir kusurda döner
gidersen, geride aşklar değil ukdeler, mücadele
etmezsen özgürlük değil esaretler kalacak.

Hataları büyütür, deşersek, biz diye bir şey
kalmayacak. Ki biz olabildiğimiz günler, asır kadar
uzak gelen üç yıl önceydi ve ömürlerimizin en güzel
günleriydi.

Tahammüllerimizin en çok, anlayışımızın en yüksek,
tutacak elin milyonlarca olduğu
meydanlar dolusu iyi insanlardık. Büyük
zaferleri örgütlülük sağlar, örgütlülüğe
tahammül de dâhil.

Gün gelecek; güneş doğacak, rüzgar
iyilerden yana esecek. Özgür günlerde;
birbirimize ulu orta diyebileceğiz, "Sen öyle dedin ama
ister kız ister kızma ben o lafları sevmedim" hatta belki
yadırgayacak, yargılayacağız. Bir daha kesişmeyecek
şekilde ayrılacak yollar; olur öyle diyeceğiz.
Ama gün o gün değil. Birbirimizi öğütürsek bir daha
birbirimizi göremeyeceğiz.

Zaten:

*Ne yemek ne içmek ne tadımız kaldı
Garip bülbul gibi feryadımız kaldı
Alamadık eyvah muradımız kaldı
Tahammül de kalmazsa; iyice parçalanacağız
ellere kalacak bu dünya da...*

Aşka, özgürlüğe, insanlığa hep beraber; ellere
kusurlarımızı duyurmadan, en azından kurtuluşa
kadar...

SOKAK

**Çocukluğumun en büyük filmi
evimizin salonunun penceresi
gördüğüm en büyüğü sinema perdesi.**

**Akvaryumdaki küçük bir balığın,
okyanusa olan özlemiydi sokak.**

Anne müsaadesiyle çıkıp, özgürlüğün tadına koşmalar...

Bakışları hep sırtımdaymış, bilemezdim tabi.

**Güneşin gözüme girdiği yaz sabahlarında,
gözlük takmak 'sınırsız' aklımın ucundan geçmezdi.**

**Ellerimin arkası misket oynamaktan kir pas içinde,
diz kapaklarım yara bere.**

**Öğlene doğru annemin sesiyle
daha da kocaman olan gözlerin ve hüzün.**

Üzüntümün adı; öğle uykusu.

En sevdiğim kadının, beni ilk üzmesi.

Büyümem için şartmış ama anlayamam ki o an çocuğum!

Sokaktan koparılmanın acısı alt dudağımın bükülmesi.

Zorla uyuturdum kendimi.

Birkaç saat sonra tekrar sokağa...

Bu sefer karanlık çökene kadar!

**Akşam ezanı,
annelerin çocuklarına genel bir 'eve dön' uyarısıydı.**

Sakallarım çıktı.

Saçlarım döküldü.

**ama hâlâ eve dönerim ezan sesiyle
İstesem de duramam dışarda.**

Sokak bize çok şey öğretti

**Bütün misketleri kazanmaktan
daha güzel bir duygu hediye etti.**

Arkadaş.

**Akraba değil, kimse 'sev bunu' diye göstermediği halde,
Paylaşmanın sihrini keşfettirdi.**

Bugün cebimde ne varsa sokaktan aldım

Belki de ondan

Kulağımda anne sesiyle

Hep, biraz çocuk kaldım.

Mehmet Ali & Akşamsefası

SAÇIN SERÜVENİ

**İnsanın kesip de satabildiği tek şey saçı. O noktadan sonra
sizin saçınız bir başkasında hayat buluyor bir bakıma.**

İnsanın en büyük zaaflarından biri olan güzelliğin vazgeçilmez unsurlarından olan saç, tarih boyunca bir yanıla pazar ürünü olmaktan, pazarlarda ve tezgâhlarda alınıp satılmaktan kurtulamamış. Mısırlılar için bir statü göstergesi olan peruk, Roma döneminde moda haline geliyor. Ortaçağ'da yaşayan insanların kafalarındaki bitleri gizlemek amacıyla kullandığı peruk sonrasında Fransa kralı XIII. Louis sayesinde tüm Avrupa'ya yayılıyor. Biz de uğruna şiirler yazılan türküler yakılan saçın ve hayallerdeki saça sahip olmayı sağlayan perukların Türkiye'de nasıl bir pazara sahip olduğunu öğrenmek için Hakan Kara'nın peruk dükkanının kapısını çaldık.

"Ne eski köyler kaldı ne de eski doğal saçlar"

Beyoğlu'nda atıldığı kuaförlük macerasını şimdilerde Levent'te perukçu olarak devam ettiren Hakan Bey, "1992 yılında Beyoğlu'nda kuaför dükkanım vardı. Baktım canlılarla uğraşmak zor, dedim ben en iyisi cansızlarla uğraşıyım," sözleriyle giriyor lafa. Uzun saç bulmakta artık zorluk çektiklerini söyleyen Hakan Bey, "Eskiden köylerde insanlar saçlarını uzatırdı. Köylerden bize çuvalarla saçlar gelirdi. Şimdilerde ise ne eski köyler kaldı ne de eski doğal saçlar. Doğal saç bulmak, hele de uzununu bulmak oldukça zor. Artık saçını boyatmayan insana nadir rastlıyoruz. Şimdi bir iki kilo ancak toplanıyor bu saçlar," diyor.

Bu esnada, pek çok mesleğin bir memleketle özdeşleştiği gibi, saç toplayıcılarının da çoğunlukla Niğdeli olduğunu öğreniyorum. 80'li yıllarda altın çağını yaşamış olan bu mesleğin günümüzde bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar az insan tarafından yapıldığını öğrenince içim burkuluyor.

Peruk, Çin'e bel bağlamış

Bir zamanlar Türkiye'de üretim açısından önemli bir yere sahip olan saç ve peruk sektörü şimdilerde Çin'e bel bağlamış durumda. Hakan Bey bu konuda, "1997 yılından sonra sentetik saç ithalatı arttı.

Piyasaya ise Çin hâkim," diyor.

Doğal saçların azaldığı kadar sentetik saçların arttığını söyleyen Hakan Bey'e 28 Şubat sürecinin peruk sektörünü nasıl etkilediğini soruyorum:

"Türbanlıların tercihleri daha çok sentetik peruk üzerineydi. 1995-97 yılları falan. Çin'den ithal ettiğimiz sentetik peruklar o dönemde çok satılıyordu," diyor ve devam ediyor, "Türbanlı kadınlar genellikle perukları türbanlarının üstüne takıyorlardı. Haliyle doğal saç yerine sentetik saç tercih ediyorlardı. Sonra, resmi kurumlara türbanla girme izni verildi ve peruk sektörü bu durumdan olumsuz etkilendi."

Talep ihtiyaçtan doğuyor

Eskiden moda iken şimdilerde peruk talebi daha çok ihtiyaçtan doğuyor. Hakan Bey, "Daha çok kanser hastaları, deri rahatsızlığından dolayı saçlarında sorun olanlar talepte bulunuyor. Yani talepler daha çok ihtiyaçtan doğuyor. Onun dışında tiyatro ve sinema gibi sanat dallarıyla uğraşanlar perukla ilgileniyor," diyor.

Gözüm vitrindeki renkli peruklara iliştiriyor, "Peki bu renkli perukların alıcısı var mı?" diye soruyorum. Çok nadir de olsa renkli saçlara da talep oluştuğunu söyleyen Hakan Bey, mavi olanı geçiriveriyor kafama. Mavi olmasından mı yoksa kafamda bir 'fazlalık' taşımanın verdiği rahatsızlıktan mı bilmiyorum ama farklı bir duygu içerisine giriyorum. Hakan Bey ise bu esnada konuşmasına devam ediyor: "İnsanın kesip de satabildiği tek şey saçı. O noktadan sonra sizin saçınız bir başkasında hayat buluyor bir bakıma," diyor.

Sohbetimiz esnasında kapı çalıyor. İçeri, annesinin elinden tutmuş minik bir kız giriyor. Saçları beline kadar... İçimden Rapunzel gibi, ne güzel saçları var diyorum. Sonra oracıkta 300 lira değer biçiliyor Rapunzel'in saçlarına. Soruyorum kendi kendime, kimde hayat bulacak Rapunzel'in bu güzel saçları? Az önce taktığım mavi peruğu şimdi daha ağır hissediyorum.

PLIMSOLL'UN HAKLI ÇİZGİSİ

Samuel Plimsoll 10 Şubat 1824 yılında İngiltere'nin Bristol şehrinde doğdu. Okulu küçük yaşta bıraktı ve çalışmaya başladı, Rawson'ların içecek firmasına girdi ve kısa sürede müdürlüğe kadar yükseldi. 1894'de Londra'da kömür ticaretine girmeye kalktı ama her şeyini kaybetti ve yoksulluk içinde haftada 7 shilling (eski İngiliz parası) 4 pence'e yaşamını sürdürmeye çalıştı. Yoksulluk içinde yoksullarla yaşadığı bu dönem, bir süre sonra sona erdiğinde fakir ve çaresiz insanları hiç bir zaman unutmadı. Tüm yaşamını yoksulların, ezilenlerin iş ve yaşam koşullarını düzeltmeye adanmış bir sosyal reformcuya dönüştü. Yeni sömürgeler ve ticaret ağıyla çoşan İngiltere'nin denize açılmaktan başka hiçbir seçeneği bulunmayan fakir denizcilerine çok iş düşüyordu. Yüksek gösterilerek sigorta ettirilen gemi ve içindeki fazla yüklerinin okyanusun patlamış dev dalgalarında denizin dibini boylaması şirket sahiplerinin, kapitalistlerin işine geliyordu, hatta tercih ediliyordu. Gemilerin adı 'tabutluğa' çıkmış, gemiye binen denizciler büyük ihtimal fazla yüklerle beraber bir kapitalisti daha da zengin etmek adına öleceklerini biliyorlardı.

1867 yılında Plimsoll, Derby bölgesi liberal milletvekili olarak parlamentoya girdi ve ilk işi bu ölümlerin önüne geçebilmek adına gemilere fazla yük bindirilmemesi için bir 'çizgi' çekilmesi için yasa teklifi sundu. Yaşamla ölüm, denizin dibi ya da üstü arasındaki bu ince çizgi hesaplamalarla belirlenecek ve o çizgiye gelindiğinde yükleme durdurulacaktı. Daha fazla para mı yoksa insan yaşamı mı parlamentoda oylanacaktı ama meclis maalesef gözünü para hırısı bürümüş denizcilik şirketi sahibi, armatörlerle doluydu. Kamuoyu yaratmak ve bu konuda bilinç seviyesini yükseltmek için 1872'de "Bizim Denizcilerimiz" adlı bir kitap yazdı, ünü bütün ülkeye yayıldı. 1873 yılında Plimsoll Yasası'nın kabul edilmesinden sonra yasa 1875'de Kraliyet Komisyonu'nun karşısına geldi ve kuşa döndü. Dönemin başbakanı Benjamin Disraeli yasanın iptal edileceğini parlamentoda duyurduğunda Plimsoll kontrolü kaybetti ve "hepiniz canisiniz, alçaksınız" diye bağırdı ve meclis başkanına yumruk bile salladı. Bu durumdan etkilenen başbakan olayın soğuması için bir hafta süre geçmesini bekledi ve önergeyi tekrar gündeme aldı ve sonunda yasayı geçirdi ama parlamentodaki gemi sahiplerinin baskısıyla yasa istenilen şekilde çıkarılamamıştı. Ertesi yıl artan kamuoyu baskısıyla çok daha ileri bir yasa "Gemi Ticareti Kanunu" adı altında çıktı ve birçok

İsimlerini hiç tanımadığı bilmediği insanların hayatını kurtarmak için çizgi çekebilmiş olmak önemlidir, ölümle yaşam arasına çizgi çeken insanlar önemlidir ve aslolan yaşam hakkıdır.

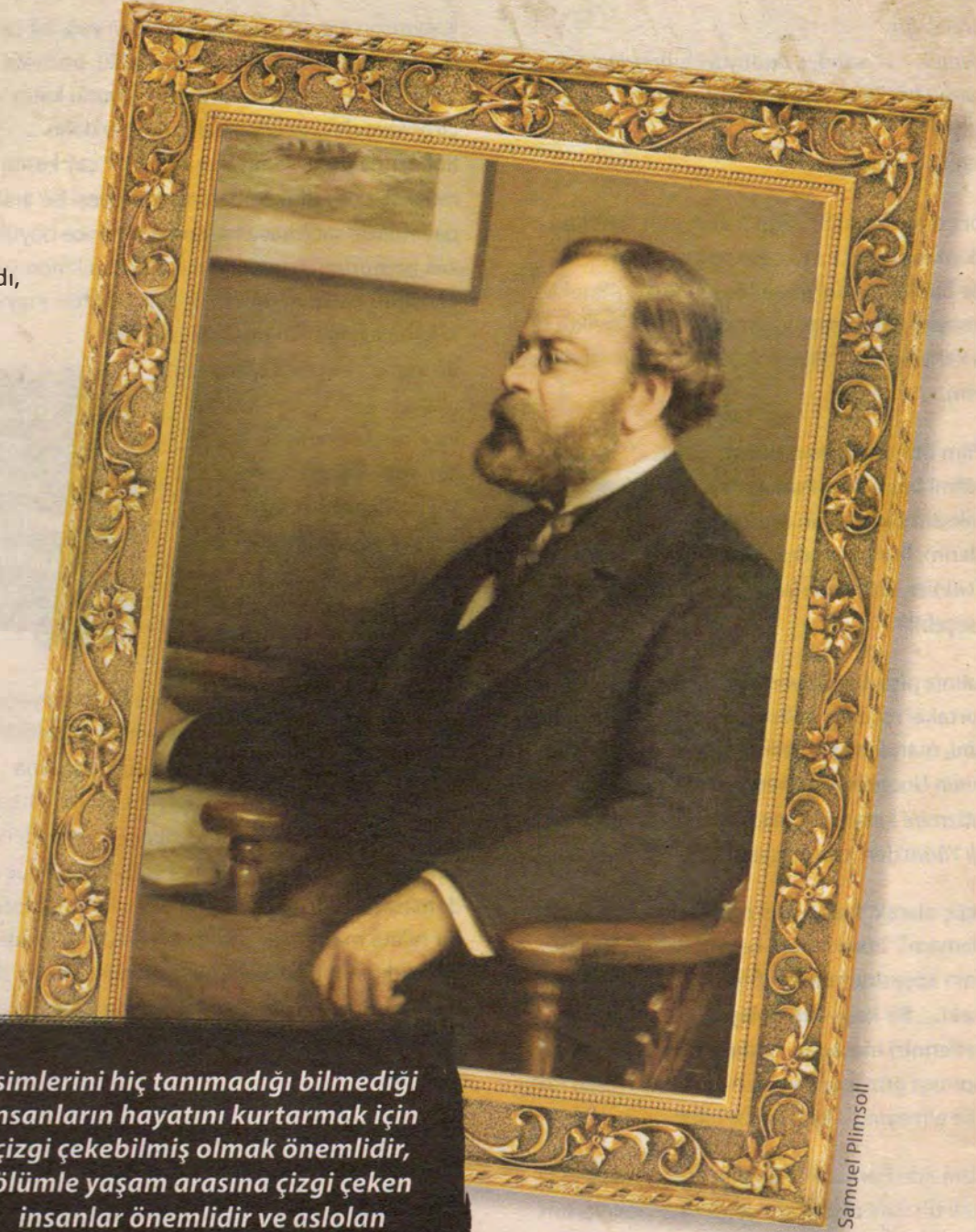
gemici daha sonradan "Plimsoll Çizgisi ya da İşareti" olarak bilinen çizgiyle yaşama tutundular. Plimsoll sonraki dönem yine büyük bir oy farkıyla Derby'den yeniden millevkili seçildi ama yerini kendisinden daha az oy alan ama seçilirse İçişleri Bakanı olacak William Vernon Harcourt'ta bıraktı. Onun gemicilerin yaşamlarını kurtama konusunda daha etkili olacağını düşündü. Kendisi de yıllarca Denizciler ve İtfaiyeciler Sendikası'nın fahri başkanı olarak kaldı ve sonraki yıllarını yine gemilerle nakledilen hayvanların vahşi taşımacılık şartlarını düzeltmeye adanmıştı.

Bundan sonra boğazda yürürken geçen gemilere, şileplere, tankerlere bir bakın ve Samuel Plimsoll'un

yaşamla ölüm arasında çizdirdiği ince çizgiyi es geçmeyin ve bir selam çakın.

İsimlerini hiç tanımadığı bilmediği insanların hayatını kurtarmak için çizgi çekebilmiş olmak önemlidir, ölümle yaşam arasına çizgi çeken insanlar önemlidir ve aslolan yaşam hakkıdır. Samuel Plimsoll gibileri haklıdır, haklıdan yanadır.

Ben bu hikâyeyi niye mi anlattım? Bilmiyorum ama içinden geçtiğimiz dalgalı günler tuhaf bir biçimde bana Plimsoll'u hatırlattı, içimden geldi diyelim. Hayatta hep çözümden kaçıp 'kırmızı çizgiler' mazereti üretenlere değil, ölümle arasına çizgi çekebilenlere ve çizgisini hiç bozmayanlara, Plimsoll'lara selam olsun, hayat haklı mücadeleye dolsun...

KOLAY KEK (LİMONLU-SEZEN'İN)

mutluluk, -ğu

a. ongunluk, kut, saadet, bahtiyarlık, fırından gelen kek kokusunun bütün eve dağılması durumu

Hazırsanız başlayalım.

Ama önce yanınıza bir kâğıt kalem alın, gelirken de dolaptan üç yumurta çıkartıp tezgâhın üzerine bırakın. Evde yoksa hiç markete gitmekle uğraşmayın, komşunun kapısını tıklatın. Birlikte bir fincan kahve içmek isterseniz de hiç sorun değil, ben beklerim.

Arzu Film iftiharla sunar: *Gülen Gözler*... Siz gelene kadar filmi başlattım. Portakallı kakaolu kek yapacaksam bir yandan mutlaka *Gülen Gözler*'i seyredirim. Burada herkes kendi damak tadına göre, *Neşeli Günler*, *Bizim Aile* ya da *Aile Şerefi* filmlerinden birini seçebilir.

Ruh haliniz pişirdiğiniz yemeğe aynen geçer. Misal ben portakal reçeline kabuk tarçın ve *Muhsin Bey*'in naifliğini, mandalina reçeline ise kakule ve *Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni*'nin yalıcapkını romantizmini katarım. Ama rakı mezesi hazırlıyorsam *Vesikalı Yârim*'den asla vazgeçmem.

Başlangıç olarak "Aman ben mutfak işlerinden hiç anlamam", "Erkek adam kek mi yapar", "Bizim caddenin köşesine yeni bir fırın açıldı. Aynı anne keki... Bir koşu alıp geleyim" ve benzeri mazeretlerinizi masadan kaldırıp bize biraz yer açın. Kek yapmayı gözünüzde çok büyütmeyin ama fazla da hafife almayın... Aynı hayat gibi!

Kekimizin adı: Portakallı kakaolu kek... Daha eğlenceli bir ismi olsun isterseniz ona "Seviyorum, veriyor musun?" da diyebiliriz. Bu arada portakallı dediğime bakmayın, mevsim yaz olduğundan biz portakal yerine limon kullanacağız. Ama önce bir telefon açalım ve tarifi unutmuş gibi yapalım.

Bir mutfak klişesi olarak tabii ki yemeğin içine sevgimizi koyacağız. Hangisini seçeceğinize size kalmış. Ben tercih olarak ıspanaklı börek ve barbunya yaparken anneannemi, tereyağlı kurabiye ya da çilek reçeli yaparken babaannemi, börtölce haşlarken dedemi, son zamanlarda da tarhana kaynatırken yengemi arıyorum. Lakin mevzu kakaolu kek ise kardeşimle konuşmadan olmaz. Tarif bahane, muhabbet şahane!

Yumurtalar oda sıcaklığına geldiyse kolları sıvayabiliriz. Sabırlı olmak şart! Hayattan her istediğimizi istediğimiz anda alamayız, ona gereken zamanı vermeliyiz. Üç yumurtayı bir su bardağı toz şeker ile çırpalım. Beş dakika! Ne kadar uzun çırparsak kekimiz de vakti geldiğinde o kadar çok kabarcaktır.

Kabımızın içine bir çay bardağı sıvı yağ, bir çay bardağı yoğurt; küçüklerindense iki, portakal büyüklüğündeyse bir limonun suyunu katıp çırmaya devam edelim. Üç dakika daha... Kabartma tozu, vanilya ve silme bir çay kaşığı muskat ekleyelim. Kabartma tozu beşi bir arada paketlerde satılmaya başlamadan önce büyüklerimiz kek hamurunu hazırlarken karbonatı limon suyuyla karıştırıp kullanırlarmış. İster cevizli ister meyveli kek yapayım, hem hoş kokusu hem de kabartma gücü adına ben malzemenin içine mutlaka ince rendelenmiş limon kabuğu ve yarım limonun suyunu koyarım. Çırmaya devam ediyoruz, değil mi? Son iki dakika.

Bu yaşa kadar öğrendiğim tek bir şey varsa şu hayatta, malzeme listesinin tam olmasını beklemeyeceksin. Dolapta ne bulursam onunla yaptığım yemekler hep en lezzetlileri oldu. Geçen gün makarna sosu için yarım demet rokayı parmak kalınlığında doğrayıp kızgın tereyağında iki diş sarımsak ile çevirdim. Bir tatlı kaşığı biber salçası, bir avuç çeri domatesle birleşince efsane oldu. Roka sadece bir salata malzemesi midir? Evvelki yıl da evde süt kalmadığından keke yoğurt koymuştum. Siz siz olun, hamur işlerinin yumuşacık olmasını isterseniz kek, börek demeden içine tarifte yazan süt kadar yoğurt kullanın.

Geldik işin en sevdiğim kısmına... Alabildiği kadar un koyacağız. Benim kekim yaklaşık iki buçuk su bardağı un aldı. İnce elekten geçirdiğimiz unu bir tahta kaşıkla kâsenin altından alıp üzerine çeviriyormuşuz gibi karıştıralım. Aman ha, mikser kullanmak yok! Yoksa dakikalarca çırpıp köpürttüğümüz karışım hemen söner.

Şimdi biraz ellerimizi kirletelim. Bir parça tereyağını parmaklarımızla kek kalıbının içine iyice yedirelim. Bırakın, tırnaklarınızın içine girsin. Ellerinizi yemeğe değsin; aşkınız, umutlarınız, hayalleriniz o keke geçsin. Hazırladığımız kek hamurunun yarısını kalıba dökelim. Kalan yarısının içine bir paket kakaoyu, yine elekten geçirerek ekleyelim. İyice karıştırmadan önce göz kararı biraz daha yoğurt ilave edelim.

*Günümüz dünyasında
"Seni seviyorum"
çoğunlukla bir soru
cümlesidir ama "Sana kek
yaptım" demek sevginin
en güzel halidir.*

Alabildiği kadar un, göz kararı yoğurt... İçimizde her şeyin doğrusunu bilen bir yer var. Kullanma kılavuzuna, reçeteye, tarife hacet yok aslında. Eğer onu dinlemeyi öğrenirsek hakkımızda neyin hayır, neyin şer olduğunu bize söyleyecek. Sezgilerinizin sesini açın: "Bu kadar un kâfi" dediğiniz yerde bir istifa mektubunun altına imza atabilir, "Biraz daha yoğurt alır" diye düşünürken ilişkinizde yeni bir sayfaya geçebilirsiniz.

Kakaolu kek hamurunu da kalıba boşaltalım. Üzerine bıçağın ucuyla küçük çizikler atalım, yalnız çok derinlere saplamayın. Bundan sonrasında istediğiniz kadar eğlenebilirsiniz. Kekinizin üstünü süslemek için ister limon kabuklarını

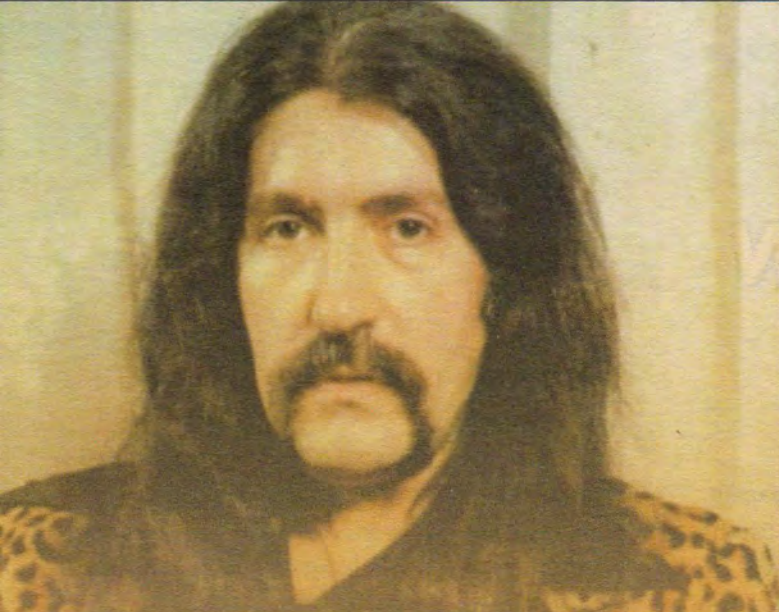
küp küp doğrayın, ister rendenin kalın tarafından geçirin. Ben bir avuç damla çikolata da ilave edeceğim. Sonrası 180 derecede 30 dakika...

Anneannemin ya da babaannemin bana "Seni seviyorum" dediğini hatırlamam ama "Sana ıspanaklı börek yaptım" derler, "Sen geleceksin diye zeytinyağlı dolma sardım" derler. Günümüz dünyasında "Seni seviyorum" çoğunlukla bir soru cümlesidir ama "Sana kek yaptım" demek sevginin en güzel halidir.

İlk dilimi kendiniz için kesin. Bana soracak olursanız yanında bir bardak süt için derim. Sonra bir arkadaşınızı arayın, çaya davet edin. Kek yiyin, sohbet edin, hayatınızın geri kalanıyla ne yapacağınıza dair kararlar verin. İki dilim kek de komşunuza götürürsünüz herhalde... Akşama da bir parça ayırmayı unutmayın. Sevgiliniz geldiğinde, günün nasıl geçti kahvesini yudumlarken ağzınız tatlansın.

Verdiğim bu tarifi harfi harfine uyguladınız, yine de yüzünüz gülmedi, keyfiniz yerine gelmedi ise adresim belli, gelin benim suratıma tükürün.

HEDEF 2023!

Bariş Manço ile ne alakası mı var? Buyurun o zaman anlatayım...

Türkiye Cumhuriyeti'nin 50. yılı: Barış Manço 2023 isimli bir LP (uzun çalar) yayınlar. Akılda yoktur henüz domates, biber ve patlıcanlar. Gündemdedir Selimiye, Mamak ve Ulucanlar, o yıllarda çok kanlıydı Taksim'de 1 Mayıslar... Türkeş, Demirel ve Erbakan Milliyetçi Cephede, Hıştaş ve Hastaş malı hamuduyla götürmekte. Ayşegül bile daha sonra çıktı tatile. "Vağsa vağdır yoğsa yoğdur. Yürüyelim Arkadaşlar"

Bilir misin? Memlekette boldur şebek, Liste başına yürüyecektir "Arkadaşım Eşşek"

Biraz da Hatmi çiçeği koy "Adam olacak çocuk" 7'den 70'e bir bak bugün nasıl olduk yumurtaya folluk.

Şiir gibi değil mi?

Su gibi açıp geçer hatırlayınca geçmiş yıllar. Özgürdü kaftanlar, yüzükler, uzun saçlar, sakal ve bıyıklar. Reyhanlı'da beyaz fosfor solunur. Barış Manço Moda yazsan mektup bile giderdi o zamanlar...

Okuduğunuz satırlar klavyemden bir anda böyle döküldü. Her kelimeyi açsam, siyasi vekil ve polis beni söverek götürürdü.

75. Yılda başladı Yıldırım Mayruk'la 2023'E HİKÂYELER, Ne 2023'müş arkadaş melodisi bilinmez

Birileri uyardı ki hedef 2071'e kaydı Aslı olan hep yalan, hırsızlık ve iftiraydı Ne nispet vardı Barış'ta ne de illet, Onun sanatı 3 abideden bir yansımaydı.

Barış Manço, Türkan Şoray ve Zeki Müren/Yerine Muzzez Ersoy, Şafak Sezer ve Hadise artık zikredilen. Kim ne derse desin aldırma, aslı varken yalanı yaşatamazsın asla....

Kurtalan Ekspres Haydarpaşa'dan yasaklandı, Atatürk Orman Çiftliği Simit Sarayı'yla kahvaltılardı. Yaz yaz bitmez bu coğrafyanın kaybedilen zamanı. Hep birlikte bağıralım Yeter Yürütmeyin Arkadaşlar. Bilmem bir şeyler anlatabildim mi? Kafası karışık coğrafyadaki sanatın üzerindeki yolsuzluk ve hırsızlığı. Her tür milli ekonomik, sanatsal ve popüler değerlerin heba edildiği ve gün geçtikçe daha da karanlığa gömüldüğü durumu.

ALCATRAZ KUŞÇUSU

Yalnızlığına iyi geleceğini düşünüp bir muhabbet kuşu almak istemişti sadece. İşte her şeyi çığırından çıkaran bu düşünce oldu. Yalnız bilir en iyi yalnızın halini. Bir süre sonra şöyle düşündü. Kendim bir eş bulamadım ama muhabbet kuşu için bir eş bulmak o kadar da zor olmasa gerek. Öyle ya gidip dışından bir muhabbet kuşu daha aldın mı...

Aldı da dişi bir muhabbet kuşu. Şimdi yalnız değiller ama bu mahlukata muhabbet kuşu diyen zihniyet anlayamayan iki muhabbet kuşunu aynı kafese koysun da muhabbeti nasıl olurmuş bir görsün. Görücü usulü evlilik yürümeyecek besbelli. Dişi ne kadar dominantsa erkek olan bir o kadar silik karakterli. Dişi çiftleşmek ister, erkek olan kaçır. Dişi kızıştıkça daha öfkeli olur, erkek daha bir siner. Bu ilişki eski karısını hatırlatır Ahmet abiye böyle anlatır hep gülerek.

Sorunun ne olduğunu tespit ettiğini düşünür Ahmet abi. Kulak misafirliği vardır bir yerlerden, hayvanlarda da eşcinsellik varmış muhabbetine. Bizim erkek muhabbet kuşu olsa olsa eşcinseldir diye düşünür. Allah var bir içi burkulmaz değil muhabbet kuşunun eşcinsel olduğunu anladığında ama vicdanlı adamdır Ahmet abi. Muhabbet kuşu eşcinsel diye sokağa atacak hali yok ya. Hem şimdi bir değil iki muhabbet kuşu var. Dişi olan muhabbet kuşunun günahı ne bu işte? Dişi olan yuva kurmak ister, torun torba ister, mürüvvetini görmek ister. Ahmet abim bir kez daha Pet-Shop yollarına düşer. Bir erkek muhabbet kuşu daha aldık mı bu sorun çözülür diye düşünür.

Akşam eve yeni bir misafirle dönecektir. Kafesteki muhabbet kuşları yeni oda arkadaşları ile tanışıyorlar. Bu tanışma dişi

muhabbet kuşunu pek mutlu eder. Ama erkek için aynı şeyi söylemek mümkün değildir. İki erkek muhabbet kuşu arasında sonu gelmeyen kavgalar başlar. Bir zaman önce şirretlikte sınır tanımayan dişi muhabbet kuşu ise iki erkek kendisi için dövüşünce olmuştur sana bir melek. Fıtrattansa demek...

Ahmet abi ilk göz ağrısının eşcinsel olmadığını öğrenmiştir. Bu işe içten içe sevinir ama iki erkek bir dişi ile aynı kafeste... Peki bu olacak iş midir hiç sümme haşal!

Akşam eve yeni bir kafes ve bir dişi muhabbet kuşu ile daha gelir Ahmet abi. Nihayetinde ne demiş atalarımız "Ev ev üstünde olmaz". Tek eşli çekirdek aile şeklinde örf ve ananelerimize uygun ritüellerle kafeslere ayırır kuşları.

Sonra iki kafeste de yumurtlamaya başlar kuşlar. Yeni yeni yavrularla büyür aile. Ahmet abi sıkı takip eder başlarda. İki kafes arasında yavruları çapraz eşleştirmelerle yeni kafeslere alarak, bir süre önüne

geçmeyi başarır gayri nizami "ahlak dışı" ilişkiler kurulmasının. İyi de nereye kadar? Durmadan üremeye devam eder muhabbet kuşları. Ahmet abinin emekli aylığı artık muhabbet kuşlarının konut sorununu çözemez duruma gelmiştir. Kafesler büyür ve burada "kızlı erkekli bir arada yaşamaya" başlar muhabbet kuşları. Zor oyunu bozmuştur bir kez daha. Hayatın devingen dinamiği, statik ahlak normlarını parçalayıp yıkmıştır.

Bizim namı meşhur "Alcatraz Kuşçusu" Ahmet abinin hikâyesi böyle başlamıştır işte. Anlattığım hikâyede ironiler metaforlarla dokundurmalar olduğunu düşünüyorsanız bir şey diyemem tabii. Bugün binlerce muhabbet kuşu ile aynı evde yaşayan Ahmet abinin niyeti yalnızca kendine yoldaş olacak bir muhabbet kuşu almaktır. Hep bu ahlakçılığı yaktı başını.

**Yalnız bilir
en iyi yalnızın
halini.**

BİR MANYAĞIN BU YAZ YAPMASI GEREKEN 100 ŞEY

1. Kendisini terk eden sevgilisinin oturduğu apartmana gece girip binanın merdivenlerine, katlarına yüzlerce salyangoz bırakmak
2. Çok kalabalık bir plajda herkes denizdeyken suya bolca yapay kan dökmek
3. Tatil bölgesinde bir cami seçip Cuma namazı esnasında dışarıdaki ayakkabıları tokyo, parmak arası terliklerle değiştirmek
4. Otostopla Tibet'e gitmeye çalışmak
5. Otostopla tüm Tibetlileri buraya taşımak

Kapağında güzel kadınların, yakışıklı erkeklerin 'çok duygulanarak erotik pozlar verdiği' bir dergiye yazmam istenen yüz maddelik saçma sapan listenin altıncı maddesinde takıldığımda sabahın ilk ışıklarının çalışma odamın pencere camını kırarak yüzüme düşmesi, gözlerimin limonî kamaşması, üç kuruş için bu işi yapma mecburiyetim, içerde uyuyan hamile eşim, hayat ve istikrar, hayal ve sinire bağlı gözyaşlarım birbiri içinde cebelleşmekteydi.

Nisan ayına yeni girmiştik; nisan bile 'yağdırsam mı, ısıtsam mı' karar veremezken, mevsimsel sorumluluk almaktan kaçınırken ben rüştünü kanıtlayamamış, yeteneği sınırlı her yazar gibi evimizin geçimini sağlamak için gelen her teklife 'evet' diyor, tıklandığım odamda saatlerce asırlarca, milenyumlara yakışan düzeysizlikte yazıyordum. Telifler küçüktü; her yazı ancak bir faturayı karşılıyordu ve ben bebeğimizi taşıyan sevgilimi rahat ettirmek uğruna uykuya direnerek onun annelik rantını akla uygun hale getiriyordum. Çift kişilik aileye katılan bebek kadını 'anne' mertebesine yükselterek onurlandırırken erkeği 'baba' çukuruna gömer. Bunu göze almıştım. O gün karımın ilk sesleniş günüydü de; isimim sessiz evde çınlarken ben yatak odasına varmıştım çoktan. Yatakta doğrulmuş, başlığa dayadığı yastığa yaslanmış, elinde uzaktan kumanda, gözleri televizyona kilitli duruyordu.

-Hayatım, dedi, görüyor musun? Dut!
Evet, ekranda 'pazarda ucuz alışveriş nasıl yapılır' temalı bir program vardı ve dutlar tezgâhın üstüne saçılmış, hatta belli ki sığmamış, oradan odaya, yatağa dökülmüşlerdi. Karım aşeriyordu. Derhal dut yemesi gerekliydi.
-Canım ya, dedi eşim, dut istiyorum. Ama sabahın körü. Kendim için değil, bebek için istiyorum.
Evden çıkışıma hatırlamıyorum. Bir iki saat sonra dutla döndüm. Kapalı manavlar, kapalı marketler şevkimi kıramamış, google-navigasyon işbirliği ile ulaştığım hal sorunuma çare olmuştu.
Halin adresini öğrenmem sonraki gecelerde çok işime yaradı; ben yazarken televizyon izlemeyi sürdüren karım ilkbahar meyvelerini sırasıyla aşerip yuttuktan sonra sebzelere geçince ikinci bir sıkıntı baş gösterdi. Sebze de halden ulaşabilirdim, ancak pişirilmesi konusu beni aşırıyordu. Mutfakta sıfırdım. Hem, zaman kaybediyorduk. Ondan aldığım tariflerle yamaklığa soyunsam da ocaktaki fırındaki yemek en kısa süre bakımından bazen bir iki saatte servise hazır oluyordu. Aile büyüklerinin şehir dışında yaşaması avantajken dezavantaja dönüşmüştü birdenbire. Pratik çözüm üzerine kafa patlatıp sonunda hedefe ulaştım: Eşimi dizilere, filmlere yönlendirme operasyonu. Aşerebileceği şeyler sınırlanacaktı. Planım başarılı da oldu; artık onları izliyordu ve ben rahat rahat yazılarımı yazıyordum.
Nisan biterken bir şafak vakti beklenmedik bir seslenme günü takvimdeki yerini aldı. Birkaç saniye sonra yatak odasının kapısındaaydım.
-Hayatım, dedi, görüyor musun? Çok pratik bir elektrik süpürgesi!
Tüm dikkat şimşekleri reklamlara denk gelmiş, arzu nesnesi değişime uğramıştı.

-Canım ya, dedi eşim, bu elektrik süpürgesini istiyorum. Ama pahalı gibi. Kendim için değil, bebek için istiyorum.
Elektrik süpürgesini aldım o gün. Bir ertesi gün çok işlevli kahve makinesi, daha ertesi gün filmdeki kadının kullandığı makyaj seti,

daha daha ertesi gün yeni çıkmış cep telefonu, çok ertesi gün kredi kartımın limiti dolmak üzereyken, bir manyağın o yaz yapması gerekenleri de kendi yaptıklarıyla şekillendirirken seslenme günü'nün kabusları çemberi daralttı.
-Canım ya, dedi eşim, bu arabayı istiyorum. Sen, ben, çocuğumuz uzun yola çıkarız - ne güzel. İnan, kendim için değil, bebek için istiyorum.
Şehrin zengin semtlerini gece yarıları altüst ettikten sonra mahallemizden tanıdığım bir serseriye biraz para yedirip arabayı çaldık.
Bir ertesi gün kuyumcu, daha ertesi gün her zaman kıskandığı karşı apartmandaki dul komşunun evini soyduk.
-Canım ya, dedi eşim, deminki filmde gördüm, adam az maaşla çalışıyor ve karıkoca zor durumdalar, adam sonunda patronunu öldürüyor. Ama kasten. Herkesin gözü önünde. İnan, kendim için, değil, bebek için istiyorum. Aşeriyorum ben.
Şu an cinayetten tutuklu yargılanıyorum. Eşim ben içerdeyken doğurdu. Daha doğrusu, doğurmuş. Henüz ziyaretime gelmedi.
Loğusa dönemi psikolojisiyle depresyona girdiğinden sinirlilik, alınganlık, eşinden uzaklaşma isteği yaşıyormuş. Hatta boşanmasının ona iyi geleceğini söylüyormuş doktorlar.
Editörüm düzenli olarak her ay uğrayıp temiz iç çamaşırı ve bir paket sigara getiriyor. 'Bir mahkumun hapiste yapması gereken 100 şey' adlı yazıyı da şimdiden sipariş etti.

Tecrübeyle Sabit

PAVYON ŞARKICILIĞI

Gece Melek ve Bizim Çocuklar güzel filmdi. Yönetmen Atif Yılmaz'ın son döneminin ürünü olan film, Beyoğlu'nun arka sokaklarındaki hayatlara eğilip hafif sıyrıklarla tamamlıyordu kendini. Beyoğlu'nda "pavyon kültürünü" sürdüren birkaç mekan kaldı. İstiklal Caddesi'nin sağ paralelinde kalan Süslü Saksı sokağının hemen girişinde yeraltına doğru inen merdivenleriyle Çilem Bar: Yaklaşık iki oda büyüklüğünde içerde kırmızı tonunun hâkim olduğu duvarlarda Yılmaz Güney ve Ahmet Kaya posterleriyle türkü bar imajıyla harmanlanmış son kalan pavyonlardan.

Tamamsa tamam, değilse değil

Yazı işleri müdürümüz Kemal'le ilk defa mekâna gittiğimizde sürekli kapıda oturan aynı zamanda Çilem Bar'ın işletmeciliğini yapan Ali abi karşıladı bizi. Önce bir süzüp "Buyrun gençler," dedi. Bizimle konuşurken bir yandan telefonda birisini azarlayan Ali abiye ne istediğimizi hızlıca anlattım. "Tamam olur istediğin zaman gel, istediğin şarkıyı söyle, zaten kimse dinlemiyor," dedi Ali abi, bizi hemen kabul etmesine şaşırıp, "Tamam abi bak kesin di mi, sonra sıkıntı olmasın," gibi cümleler kurarken telefonu kapatıp, "Yok tamam gidin kardeşim, istemiyorum böyle bir şey," dedi Ali abi. "Abi n'oldu şimdi, tamam dedin az önce," dedim. "E tamam diyorum anlamıyorsunuz ne diyeyim hadi yürüyün gidin işinize." Biz, Ali abinin bu tavrından kabul edip etmediğini tam anlamadan ayrıldık yanından, anladım ki böyle ortamlarda fazla ayrıntıya girmeyeceksin, fazla cümle kurmayacaksın, tamamsa tamam, değilse değil. Ali abiden oluru alınca hemen kendime bir repartuar hazırladım repartuar dediğim de iki şarkı. İlki Yıldız Tilbe'den *Ummadığım anda* ikincisi Arif Susam, *Nerde trak orda bırak*. Arkadaşlardan bir sahne gömleği ayarladım ve tarz yaratmak için güneş gözlüğü taktım. Birkaç gün sonra kadife kelekler olarak dergimizde Çöplerden Semt Analizi köşesini yapan Umut Yiğit'le birlikte, Kemal ve ben Çilem Bar'ın önündeydik, Ali abi yine kendi yerinde oturuyordu, bizi içeri buyur etti. İçerde konsomatris kadınlar iki de garson var. Saat 9, gece başlıyor.

Ben düşerken yükseklerden uçuşumlara

İçeri girdiğimizde Ali abi peşimizden gedi. -İşte bu mikrofon bunla söylersin şarkını. -Tamam abi hallederim. Ali abi bir şey soracağım, peki, burda böyle yapılmaması gereken şeyler var mı mesela, bilelim de ona göre davranalım yani abicim. -Yoo öyle bir şey yok, millet geliyor burada yayılıyor karıların a.ını öpüyor, dudağını öpüyor takılıyor yani. Seni bağlayan bir şey yok. -Nasıl yani, dedim.

Ali abi cevap vermedi. Yine hatırladım fazla ayrıntıya girilmediğini. Konsomatris kadınlardan biri "Hayırdır bu parlak çocuklar kim Ali?" diye sordu. Ali abi ona da cevap vermeden dışarı çıktı. Kadın yanımıza gelerek "Siz saz ekibi misiniz gülüm, memleket nere," deyince neden orda olduğumuzu anlattık. Dergi için orda olduğumuzu öğrenince, "Benim hayatımı yazın film olur, kitap olur her şey olur gülüm ama benden bir bok olmaz," dedi isminin Gonca olduğunu söyleyen kadın. Sonra, "Sen benim kim olduğumu biliyor musun?" diye sordu. "Kimsin abla?" dedim. Bana büyük bir sırrı beraber saklıyormuşuz gibi gülümsedi. Bundan cesaret alıp sordum:

-Niye çalışıyorsun burada?
-Boş ver ne yapacaksın. Herkes aynı şeyi soruyor vicdan yapıyor pezevenkler.
-Ne diyorlar abla, kimler gelir buralara daha çok?
-Allah düşürmesin diyorlar ne diyecekler, herkes geliyor gülüm, sen kimi istiyorsun türkücü Ferhat Güzel var ya o çok gelir mesela zengini de geliyor hanzosu da. Kimi gelir boş muhabbet anlatır, kimi millet gelir senin gibi böyle merakından bir kerelik, eskiden daha efendiydi herkes şimdi hep hanzolar geliyor.
-Mekana bir iki müşteri gelmeye başlıyor. Gelen tiplerden örnek verecek olursam gördüğüm ve şahit olduğum konuşmalar itibarıyla, o gece kumarda kazandığı parayı ezmeye çıkanlar, yanına bir iki genç erkek alıp "mektep" niyetine gelenler, felekten bir gece çıkmaya çalışanlar, büyük ihtimalle İstanbul'a yeni gelmiş ve Ali abinin kapıdan çevirmesiyle

içeri girmiş olanları sayabiliriz. Ben şarkıya başlıyorum, kimse dinlemiyor konsomatrisler masalara gidiyor, müşteriyle içilen her bira için, çayhanelerde verilen marka tarzı bir şey alıyorlar garsonlardan onlar gün sonunda hesaplanıp komisyon alınıyormuş kasadan. Bu arada konsomatrislere bira, su bardağında servis ediliyor. Hallerinden şikâyetçi gibi değiller, memnun da değiller ama kanıksamış davranıyorlar durumu. Daha çok bir kabullenme hali, Azer Bülbül bir şarkısında diyor ki "Çaresizliklerim çaresiz kalır" tam o şarkı sözü gibi Çilem Bar'da çalışan ve hatta bütün pavyonlarda çalışan kadınların durumu. Mekânda müzik sadece masaların birbirini duymaması için var. Zaten aslında pavyonlarda kimse

kimseyle konuşmuyor. Konuşmak sadece harflerin yan yana gelmesiyle oluşan anlamlı nidalar bütünü değildir. Birileri geliyor, belli bir ücret karşılığı birilerinin üstünden arzularını, hırslarını dizginlemeye çalışıyor. Sonra çıkıp gidiyor. Kalanlar olduğu yerde kalıyor. Saatler geçiyor, çıkıyoruz Çilem Bar'dan. Yayın yönetmenimiz Önder abi arıyor, "N'oldu, n'aptınız nasıl geçti" diyor.

"Normal abi," diyorum. "Gece ilerliyor, melekler uçmaya çalışıyor, bizim çocuklar bildiğin gibi." Kayboluyoruz karanlıkta.

**Tecrübe etmekten korkmayın
Gökyüzüne bakmayı unutmayın.**

**Gece ilerliyor,
melekler uçmaya
çalışıyor, bizim
çocuklar bildiğin
gibi.**

DENİZ KARANFİL

AGNOSTİK MÜEZZİN

buraya
bu küçük kafese ben
bir acıyı tamamlamaya gelmişim gibi
çekilmemiş sifonları bana kalıyor akşamcılarının
kirli peçeteleri, kirli nefesleri...

gücenmiyorum hayır.

sadece
iyilikten söz açılmışsa bir yerde.
beni yalnızlayın

böyle ben
demlik demlik çayların içinde
köz kadar yanan ayaklarımla dikilerek
sararmış bıyıklar kadar hüznün
yarısında atılmış sigara gibi...

demediklerim yerine sigara içiyorum
içerdim önceden de
sonra konuşmak istedim hamurlaşmış kinle
öfkenin ortasında uzun kollarımla
cümlelerim hazırda kimi benim
kimi başkasından çalıntı
konuştum sıra benim oldukça
başkasının sırasına da konuşmayı öğrendim
konuştukça
yüzümün yarısı gündüz olurdu yarısı gece
silindi hepten bir gün

o gün ağzımdan bir kurt ölüsü kustum
kalabalıkta parçalanmış kustum
yanımdakiler söylediler kurt dediler

öğrendim

öylece ben
boşaltılmış baba evi kadar tek
yakılıp unutulmuş sigara gibi...

bilmediklerim için sigara içiyorum artık

yeni başladım
uzakları bana getiren her şey için

eşiğin dibinde içiyorum

ereklerden söz açılmışsa beni yalnızlayın
farzedin ki bu dünyaya sigara içmeye gelmişim ben de.

BAVUL

AHMET BÜKE

KÖPEKLER İÇİN UZAY-ZAMAN

"Fizik tuhaf şey," diye geçirdim içimden.

İnsanlar büyük binalar yapmışlar.
Karmakarışık yollar. Üstelik hiç şaşırmadan
bir yerden başka bir yere gidebiliyorlar. Oysa
kaybolmak bir imkândır. Birbirine benzeyen
sokaklar ve yüzler arasında dolaşırken
bir önceki öğünün hikmetini sunan çöp
tenekesini bulamamak başka kuru ekmeklere
ve hatta kemik parçalarına kapı açar. Açlık
mümkün değildir insan varken. İnsan düşer
ama biz onun yüzüne bile bakmadıklarıyla
içimizi ısıtırız. Ölürsek kederden ölürüz.
Köpeklerin en büyük
düşmanı üzüntüdür
ve nedensiz gelir
içine çeker bizi. Yaşlı,
genç de ayırmaz.
Leke gibi düşer
kulaklarımıza, oradan
kasıklara ve paçaya.

*Oysa kaybolmak
bir imkândır.*

İnsanların parası var. Kâğıttan ve plastikten ki
hepsinin tadına baktım. En nefisi yeşil renkli
olanları. Ölü bir adamın karnına tıktırılmış
tomarları yemiştım bir kere. Köpeklerin
-kediler de dâhildir buna- ilk öğrendiği şey
yaşayan insandan korkulacağıdır. Ölünce
hepsi iyi oluyor. Yumuşuyor bakışları ve
saygıyla izliyorlar sizi. Tekme ya da taş
savurmuyorlar sırtınıza. Ölü bir adamın
yakınında olunca sürekli arkanızı kollamak
zorunda değilsiniz.

İnsanların bir kısmı bizim gibi sevişiyor.
Ağaca çıkma huyum yok ama bunu yapan
kedileri dinliyorum bazen. Büyük parktaki
havuzun orada toplanıyoruz. Yaşlı Tekir var:
Bizim insanlar gibi simlerimiz yok onların bize
rağmen verdiklerini elbette reddediyoruz.
Küçük Kulak, Pis Kıç, Eksik Diş benim
tanıklarım. İşte Yaşlı Tekir uzun kavaklara

tırmanır geceleri. Kargaları kovalayıp insanların
evlerini izler. "İnsanlar bizi taklit ediyor," diyor.
"Hatta enseden ısırıp yapan bile var." Köpeklerin
en iyi bildiği şey dinlemektir. Uzun uzun
dinliyorum Yaşlı Tekir'i. Parkın köşesindeki iki
katlı evde oturan kadından bahsediyor bazen.
İşte o anlarda iyice dikkat kesiliyorum. Kadının
iki göğsünün arasında kara köpek dövmesi var.
Ayakkabı bağcıkları için eğildiği gün gördüm.
Beni fark etti birden. Uzun uzun baktık. Yere
doğru uzattı iki elini. Dört ayak olup öylece
geldi yanıma. Alnımı kokladı.

"Seni gidi pis köpek" dedi.

Gülümsedi.

İnsanlar terler. Biz terleyemeyiz. Dilimi
iyice sarkıttım ağzımdan. Deli gibi nefes
alıyordum.

"Bugün ne oldu biliyor musun?"

"Bilmiyorum" demek istedim ama biz insan
değiliz.

"Kütle çekim dalgaları ispatlandı ama bir şey
çekildiği için değil itildiği için düşer."

İki kulağımdan da ayrı ayrı öpüp gitti.

İnsanlar sebepsiz yere cinayet işler. Biz aşk
acıyla yaparız. Yaşlı Tekir'i o kadar uyarmama
rağmen köpek dövmeli kadından bahsetmeyi
sürdüdü. Her gece kavağa çıkıp onu izledi.
Sonunda parkın ortasındaki havuza yuvarladım
onu. Uyuyordu güneşin altında ve gerçekten
yaşlıydı artık. Yosunların arasından son kez
kızgınlıkla baktı bana.

Fizik tuhaf şeydi işte, havuz onu çekmemişti,
ben itmiştim.

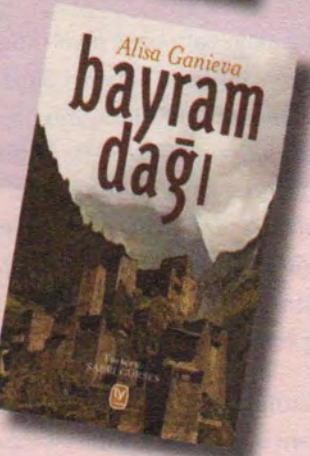
Aşk insanlara özgü değildir.

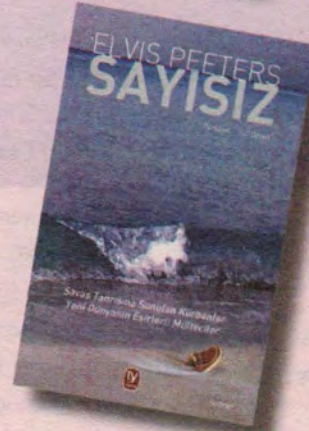
İnsanların temel haklarını göz ardı eden bir sistemin ahlakı var mıdır? Eğer ahlakın kaynağında maddi koşullar ve ekonomik düzenlemeler var ise, Marx'a göre evrensel ahlak yasalarından, mutlak değerlerden, ezeli-ebedi ahlak sistemlerinden söz etmek olanaksızdır

Hayat denen sonsuz deryada, değerlerin azgın dalgalar arasında yer değiştirdiğini bir aynanın gözünden yansıtırken ne öğretmektir derdi yazarın, ne sanat yapmak...
Git gide büyüyen, göz alan kâğıt hıştırtılarının altındaki yaranın fotoğrafını çekmektir amacı, buz dağının dev kütesine ulaşmak...

Aile baskısı mı, koca baskısı mı? Şer cephesi devlet yapıları mı, kılıcından kan damlayan mücahitler mi? Bütün rejimlerin ilk önce ve her zaman kadınlarla uğraştığının vesikasıdır bu roman.
Çağdaş Dağıstan ve Rus edebiyatına atılmış sağlam bir halat olan Bayram Dağı'nı okurken, Rus klasiklerinin o eşsiz tadını alacaksınız!

"Aç kalan ve yiyecek bir şeyi olmayan biri için suç sözcüğü ne ifade eder?"
Burjuvazinin üzerinde bir hayalet dolaşüyor, hatta dolaşmakla kalmayıp cisme kavuşuyor, bahçelere, evlere, orta sınıf ailelerin konforlu hayatına giriyor. Sayısız, dünya ülkelerinin eşitsiz gelişiminin, Batı'nın zenginleşip semirmesinin sonunu işaret ediyor bize.
Mülteciler ellerinden alınanları parça parça da olsa toplamak üzere geri geliyor...

Peki, dinler insan ruhunun sömürülmesine ilişkin ne söyleyecektir? Hristiyanların ve Müslümanların işbirliğine gitmesi sömürü mekanizmalarının işleyişini faş edebilecek midir?
Yeni bir medeniyet çatışması mı başlatacaklardır, yoksa bizi kadim bilgilerimize geri mi döndüreceklerdir?

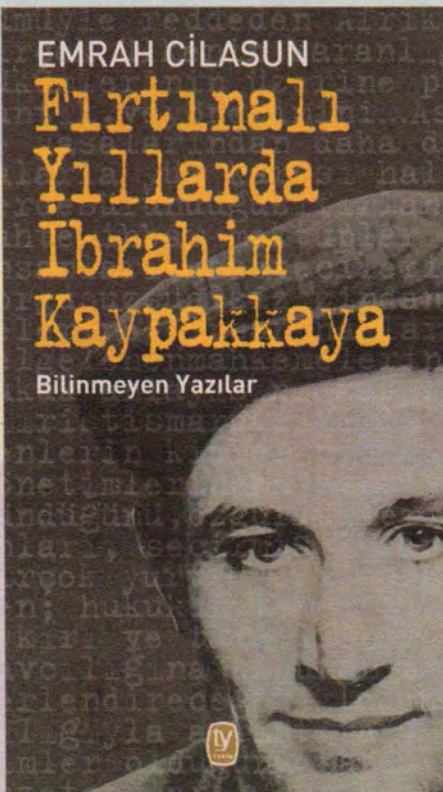
Hasan Öztoprak, Kaderin Bir Cilvesi'nde ne geceyi ne de gece şehrini bilmeyen kahramanının, sabahki kahvesinde hayata yeniden tutunmasını izlerken, onun aşkı buluşunu ve tıpkı kaderinin peşinden gider gibi aşkının peşinden, sarsıcı bir sona doğru şuursuzca gidişini anlatıyor bize.

Peder Bey'in Yargısı, "Kararlar Mezarlığı"na yenilerini ekleyen ve adaletsizlik üreten "adli makine" ile temel hak ve özgürlüklerin ihlali gözler önüne seriyor.

İŞİD bir gecede ortaya çıkmadı. Irak'ın en büyük ikinci şehri olan Musul'u alabilecek kapasiteye de bir anda gelmedi.
Örgütün dünyayı sarsacak derecede güçlü bir çıkışı Irak'ta yapmasını ve bu topraklarda güçlenmesini sağlayan nedenler ise ne mezhep farklılığı ne de Ortadoğu'nun kanlı tarihiydi.
...Sünni olmayan dinî ve mezhepsel azınlıkları için yaşananların anlamı açıldı: Kıyım!

İbrahim Kaypakkaya'nın en önemli yanı, onun mütevaziliği, köylü gibi giyinmiş olması ve/veya "karizma"sı değildi...
Peki neydi? Emrah Cilasun, Kaypakkaya'nın bilinmeyen yazılarını yıllar sonra derlerken bu sorunun cevabını arıyor.

EDİP CANSEVER'İN BAVULU

"Bende herkes var, diyen bir kızın titrek/sesleri dökülüyor kucağıma". "Manastırlı Hilmi Bey'e Birinci Mektup"tan bavula dökülen dizeler bunlar. Edip Cansever'in 1982'de yayımladığı *Bezik Oynayan Kadınlar* kitabından. O, reddettiği ilk kitabı *İkinci Üstü*(1947) dışarda tutulursa, yine aynı yıl yayımlanan *Dirlik Düzenlik* kitabından başlayan nihilizmini hiç durulmadan sürdürdüğü son döneminden. Ve bu nihilizmle ulaştığı 'var' oluşun da, şiir kişisi kıza göre belli belirsiz, şairine göreyse 'kırık bir utku'yla dile gelişi, açığa çıkışı.

Onda herkesin 'var' olduğu Ruhi Bey. Koro bir yalnızlık. Koro bir yalnız olarak Edip Bey ve onun yalnızlığını çoğaltarak 'mutlu olan' Ruhi Bey. Kimler var Ruhi Bey'de? Çiçek sergicisi, meyhane garsonu, meyhane patronu, kürk tamircisi, Yorgo, Hayrünisa, genelev kadını, otel katibi, cenaze kaldıracısı, Adem, akordeoncu kadın, emekli postacı... Ahmet Oktay'ın deyişiyle "hem alabildiğine yalnız olduğu hem umarsız bir iletişim isteğiyle gönlünü herkese açtığı" bir şiiri hem kendisi için hem kendisi olarak gördüğü şiir kişileri için sürdürür.

"Bende herkes var" diyen kız da odur, onun şiirini uzun uzun yazmak ve varlığını dile getirmek isteyen de. Ruhi Bey de, Çağrılmayan Yakup da, Manastırlı Hilmi Bey de... "Neler Almalıyım Yanıma?" diye sorduğu şiirlere verdiği yanıtlarda da varlığını oluşturan ve doğrulayan her şey ve herkeştir o, Dostoyevski, Marx, öfke, kırgınlık...

Şiir kişilerinden yola çıkarak, ki şiir kişileri mi denir artık onlara, tümüyle aramızda, içimizde yaşayan bireylerdir onlar, onu da bir şiir kişisi saydık ve Edip Bey diyoruz. Varlığını öyle çok huzursuz etti ki, bir kaç varlık olarak yaşıyor artık. Cemal Süreya'yı bile yanılttı, Cemal abi çok 'külyutmaz' bir görüntü verdiğinden mi, yoo, sadece 'poetik doğruluk' diyebileceğimiz şeye en çok onda rastladığımız için söylüyorum bunu. Hem Turgut Uyar için hem Edip Cansever için, birbirini izleyen vedalarının ardından, o da çok beklemeyecektir zaten, yazdığı olağanüstü içlilik, ironi, yani tam anlamıyla arkadaşlık şiirlerinden Edip Bey için olanı şöyledir: "Yeşil ipek gömleğinin yakası/ Büyük zamana düşer/ Her şeyin

fazlası zararlıdır ya/ Fazla şiirden öldü Edip Cansever." Cemal Süreya'nın fazla şiire bağladığı ölümünden, fazla insanla, fazla 'var'lıkla çıkararak yaşıyor, hem de çok yaşıyor Edip Cansever.

Hem debisi çok, hem derinliği yüksek, hem yolu uzun, hem yükü ağır bir şiir, hem yalnız hem kalabalık, hem de bireyin ve toplumun tam ortasında bir şair, ve bir 'insan'. Yine Cemal Süreya ve yine onun İkinci Yeni tanımı "Güvercin Curnatası" içinde, Edip Cansever varlığını 'insan'a adayan bir şair. Ece Ayhan 'toplum'a adamıştır sözgelimi, Sezai Karakoç 'ümmet'e adamıştır. Ama 'insan'la en çok uğraşan, kendinden başlayarak günü de derdi de 'insan' olan şair Cansever'dir. Ve İkinci Yeni şiirinin en özgün tanımlarından birini yapmıştır: İkinci Yeni şiiri bir 'insan araştırması'dır. Edip Bey de bir 'insan araştırmacısı'.

Kiminin derdi dünyadır, kiminin derdi hayat, kimiyse dertlerin en büyüğü, en çetrefili, karmaşığı, sorunlusu ve hatta sorumlusu olan 'insan'la uğraşır ki şiirin kendisi bir insan gibi varlık kazanır. Terentius'un söylediği ve Marx'ın da pek severek meşhur ettiği "İnsani olan hiçbir şey bana yabancı değildir" sözünün poetik karşılığı gibidir Edip Cansever'in şiiri. Elbette o sözü doğrulamak için

yazmamıştır, ama aklın yolu birse diyalektiğin yolu sonsuz dercesine hiçbir şeyin yabancı olmadığını, bu anlamda her şeyin 'insani' olduğunu göstermiştir yazdıklarıyla. Bazı şiirlerin ve dizelerin birbirlerini yadsıyor ya da geçersiz kılıyor görünmeleri de bundandır, diyalektik sebebiyledir. *Şairin Seyir Defteri*'ne yazdığı "Başlangıç" şöyledir: "Doğanın bana verdiği bu ödülde/ Çıldırıp yitmemek için/ İki insan gibi kaldım/ Birbiriyle koşaşan iki insan."

'Doğanın ona verdiği bu ödülü' o da şiir yoluyla insana verir, insanı ödüllendirir. Ama 'hümanist', yani 'insancıl' bir mutluluk ödülü değildir bu. Ödülü adeta pimi çekilmiş bir bomba gibi insanın ellerine fırlatır. Çünkü o "ne gelir elimizden insan olmaktan başka?" diyen bir şairdir. Bir 'umutsuzluk' olarak bakar insana da ve bu imkânsızlık içinde insani olanı arar yine de. Buradaki 'insani' oluş sözcüğü bizi yanıltmasın, bilinir ki Edip Cansever 'türcü' değil 'tümçü' bir şairdir. Şiirlerinde 'hayvan' ve türlerinin en çok yer aldığı şairdir, insan ve türleri (türevleri) o kadar yer alır mı bilmem? Doğanın da şairidir.

İnsan araştırmacısı olarak elbette hayvanın ve doğanın da tarafında bir şairdir Edip Cansever. 'Kainatın tüm imgelerine açık' bir şair. 'Mavi gezegen'in yani dünyanın şairi. Mavi huylu oluşu da bundan. İnsanı, hayvanı, doğayı, kainatı bunca şımartan, onurlandıran, sevindiren ve sonunda da yalnızca "gelmiş bulundum" diyen bir şair. Şair mi denir şimdi ona? Bir 'ermiş'tir Edip Cansever: "Şiirler yazdım, kitaplar okudum/ Elime bir bardak aldım, onu yeniden oydum/ Derinlerde kaldım böyle bir zaman/ Kim bulmuş ki yerini, kim ne anlamış sanki mutluluktan/ Ey yağmur sonraları, loş bahçeler, akşam sefaları/ Söyleşin benimle biraz bir kere gelmiş bulundum."

**Ey yağmur sonraları, loş bahçeler, akşam sefaları
Söyleşin benimle biraz bir kere gelmiş bulundum.
Edip Cansever**

İLLE DE HAYAT

Sabahın ilk ışıkları ile megafondan "Herkes dışarı çıksın!" sesi ile uyanan Roman çocukları anneleri yataklarından kaldırdığında henüz uyku sersemiydiler. Kırmızı, mavili, morlu, yeşilli renk renk boyanmış Küçükbakkalköy Roman mahallesinin etrafı çevik kuvvet polisleri, yüzlerce belediye görevlisi ve buldozerlerle çevrilmiş. Baş zabitanın elinde bir megafon Romanlara sesleniyor "Herkes dışarı çıksın çevre düzenlemesi yapacağız!"

"Herkes dışarı hemen!" cümlesi bu görünmeyen ve dokunulmayan insanlara söylenecek en bilindik, en devlet ve en iktidar cümledir. Hele de bunu söyleyen üniformalı bir baş zabıt-zabıtaysa, hele de etrafında devletin kolluk görevlileri varsa koşulsuz bir cümledir. Kucaklarda bebekler, bastonlu yaşlılar, avurtları içine çökmüş Romanlar olacakları bilemeden, ama devletin de "çevre düzenlemesi" her neyse onu yapacağına güvenerek, evlerinin yok oluşunu izlerler duvar kenarında sıra sıra... Baş zabita amiri buldozere işaret verir. İşareti alan buldozer kesik kesik çıkan siren sesiyle kırmızı ile boyanmış bir gecekonduyun içine kepçesi girer, sonra mavi olana... Buldozere doğru koşan Romanların "evim, eşyalarım" diye haykıran sesleri, korku ile çığlık çığlığa bağırان çocuklar, annelerin feryatları, dayak yiyen babalar, sıkılan gazlarla göz gözü görmez olur. Bir saat sonra çekilen buldozerler, polisler, zabıta arkalarında kırmızı, mavili evler yerine dağlar gibi bir enkaz bırakmışlardı. Enkazin etrafında gazdan bayılan bebeğini ayıltmaya çalışanlar, eşyalarını arayanlar, ağlayan çocuklarını teselli edenler, kafası kolu kırılan babaları hastaneye götüren eşler ve evlerinin enkazına yatıp hıçkırıklara

boğulan "neşelidirler, hep göbek atarlar" dediğimiz Romanlar...

Yaz bitmek üzere, yakında okullar açılacak. Çocuklar babalarının, annelerinin peşinde çiçek satıp, hurda topluyor.

Okul kaydı için müdür ailelerden muhtarlıktan ikametgâh ilmühaberi getirmelerini istiyor. Barakalardan, enkazlardan, çadırdan çıkıp okullu olacak çocuklar. Muhtar, "Yıkılan evlerin yerine yeniden kurulan barakaların ikametgâh ilmühaberi olmaz, bu devletin emri," demez mi annelere.

Çocuklar da "ille de okul," diyor, zorunlu eğitimin zorunlu ilmühaberini almadan kayıtlarının olamayacağına akılları ermiyor. Akli bir karış havada olsa da arada bir mahalleye uğrayan bir gaciden (benden) yardım istiyorlar. Gaci gazetecileri mahalleye çağırıyor, patlayan flaşlar karşısında çocuklar ille de Romanız şarkısına, "ille de okul isteriz"ekliyor.

"İlle de okul!"
"İlle de ikametgâh ilmühaberi"
Ertesi günkü gazetelerde "İlle de okul" açıklaması haber değeri taşıyor. Bir tv kanalında çocukların görüntülerinin üstündeki ses şöyle diyor:
"Çocukların üniformalarını anneleri sattığı için okula gidemiyorlar"
Ertesi sabah ille de Roman olan çocuklar birbirleri ile "Beni tv de gördün mü?" muhabbeti yapıyorlar.
Çocuk akli işte Gacısı-Romanı aynı.
Ya gazetecilerden medet uman Gaci'nin çok bilmiş aklına ne demeli? Devletin ikametgâh ilmühaberi olmadan okula kayıt yapılması nasıl mümkün olmaz ise gazeteciler için de göbek atmayan Roman'dan haber olmaz. Aradan on yıl geçti şimdi bir başka barakada ikametgâhı olmadan okula kayıt oldu Serhat.

2007-2016 Küçükbakkalköy Roman Mahallesi

NİLGÜN ŞİMŞEK Kesin ki Seni Seviyorum

Roman, 316 sf.

Kesin ki Seni Seviyorum

Nilgün Şimşek

Tren tünele girmişti. İyice karardı her yer. İs kokusu sardı etrafı. Yavaşça saçlarımdan öptü. Öylece kaldım, havada asılı kalan soruları araladım.

Bu karanlık kardan çıkmak istiyordum artık. Işık her şeyi çözer diye düşündüm. Göğsüne başımı yaslayıp, "Sakin bir yerlere gitme, benimle kal!" dedim.

İnci bir ömrü, aşkını, düşüncesini ona mektuplarla açan Vural'a adar. Altmışların başlarında genç bir eczacı kadın olarak, ailesine rağmen aşkının peşinden İstanbul'dan Malatya'ya sürüklenen İnci, varoluşu edebiyatta arayan Vural'la çalkantılı bir hayat geçirecektir. Bir gün sormadan edemez, ben kimdim? Kimi sevdim?

Peki ya Vural?

Kesin ki Seni Seviyorum, okuru Vural Bilgin'in mektuplarının derinliğinde İnci Uslu'nun hatıralarının ışığında Orta Anadolu'da sıkışıp kalmış aydınların hüznü ve zorlu aşk hikâyesine sürüklüyor.

Yazarın yayınevimizce yayımlanan diğer kitabı:

Siyah Sardunyalılar

yitik ülke yayınları

yitikulke.com • facebook.com/yitikulkekitap • twitter.com/yitikulkeyayin

genel dağıtım

PUNT

OLMASAYDI SONUMUZ BÖYLE

Ankara Seyranbağları yakınındaki Kızıltoprak'ta yaşayan Orhan abi ile Ahu ablanın hikâyesi üzerine, rüzgârın savurduğu karın yoksul semtin derme çatma kondularını acımasızca titrettiği o sabah olanlar ve evveli üzerine çok düşündüm. Doğrusunu söylemek gerekirse anlatılanlara; boşlukları ihtimal dahilinde doldurma türünden bi' şeyler de kattım.

Yıllar önce başladı her şey: Orhan abi, mahallenin kuaförüydü. Ustalığı bi' yana, karlızmaydı kardeşim; yeşil göz, deri mont, kovboy çizmeleri, '88 model BMW, falan filan.

Maltepe'deki pavyonlara takılırdı. Pavyonlarda dansözlük yapan, gerçek adını kimselerin bilmediği Ahu ablaya da orada rastlamış zaten. Diyelim biri, pavyonlarda çalışan, çoluklu çocuklu bi' kadını sevdi. Kim öyle bi' kadını davulla zurnayla mahalleye getirip nikâhlı karısı yapar ha, kim?

Artık ne kadar âşıkça, bütün bunları yaptı işte Orhan abi. Tamam, Ahu abla da onu seviyordu, ama Orhan abinin aşkı bî' başkaydı kardeşim! Bi' süre sonra, "Çalışmaşan," diyor Orhan abi. "Bıraksan şu âlemi be, bakarım ben sana!"

"Bak Orhan," diyor Ahu abla. "Pavyonda tanidin, pavyonda sevdin beni, tamam da... Evlendim diye sanatımı bırakacak halim yok ya!" Orhan abi, sürekli yanında olmasını istiyordu kadının. Madem Ahu ablayı pavyonlardan koparamıyordu, o zaman, ne yapip etmeli, her daim onunla olmalıydı. Güzelim işini bıraktı, dükkânı devretti. Menecer ayağına Ahu ablanın yanına takılıverdi. Bi' süre sonra sahiplendi de işi, iyi kıvırdı doğrusu. Belki aynı pavyonda uzun süre kalmaması, müşteriyle haşır neşir olmaması için, gecede altı yedi mekânda sahneye çıkartıyordu Ahu ablayı. Esaslı para kazanıyorlardı. Mahalledeki

konduyu kiraya verip Küçükesat'a, iyi bi' daireye
çıkıldılar. Ahu ablanın gözünden sakındığı Zeynø'yu
özel okula yazdırdılar. Lafın kısası, başka bi' hayata
doğru ufak ufak yelken açmaya başlamışlardı.

Olacak olur ya, yeni hayatlarının dümenini kiran esas hadise o sıralarda meydana geldi: Zeyno'ya lösemi teşhisi konuldu. Allah var, kızı tedavi ettirmek için çok uğraşıp didindiler. Ahu abla içi kan ağlayarak kıvrak figürlerine yenilerini ekledi. Orhan abi, onu pavyon pavyon dolâştırmak için dişini tırnağına taktı. Ne var ki tedavi masrafları, ellerinde ne var ne yoksa uçup gitmesine yol açmıştı. Mahalleye döndüler, kondularını satıp bi' diğerine kiracı çıktılar. Orhan abi, BMW ile gittiği araba pazarından dökük, homurdayan bi' Vosvos'la geldi.

Gel zaman git zaman, o
güzelim Ahu abla, kırkını devirince hiçbî payvonda
dansözlük yapamaz oldu. Bu arada kızın hastalığı
ilerliyor tabii; çalışmak, para yapmak lazım. Orhan
abi kuaförlerde iş aradı, hepsi nafile; yıllar geçmiş,
çırakları bile dükkân açmıştı. Başka bî işe baksa? O
yaşta kim yanına alırdı ki onu!

O sıra, "Ben konsomasyona çıkıcam Orhan," diyor
Ahu abla.

Orhan abinin gözleri nemleniyor. "Biraz daha beklesek, bi' iş bulsam, bulurum da ha!"

"Yok Orhan," diyor Ahu abla. "O kadar vakit yok, kız gözümüzün önünde eriyip gidiyor."

Orhan abi başını öne eğdi. Belki de hiçbi' şeyi
değiştiremeyeceğini anladığı an, o andı. Eldekine

sahip çıkmaya, onu korumaya çalışmıyordu. Ahu ablanın paydos vaktini hiç sektirmedi. Yıllarca, külüstür Vosvos'la şabah aydınlığının karanlığı tel tel seyrettiği saatlerde mahalleye dönseler de tedavi için gerekli parayı ~~biç~~ türlü denkleştiremiyorlardı.

Yine bi' gün Orhan abi, sabaha karşı dörtte
paydosa gidiyor. Ahu abla, şöyle kruvaze yaka
ceket, rugan ayakkabı giymiş, göbekli bi' adamın
kolunda pavyondan çıkıyor. Adama "Bi'dakka"
işareti çekip Orhan abinin yanına gidiyor.

"Öğlene doğru gelirim ben," deyip
yeniden göbekli adamın koluna
girişiyor.

Haydaa, nerden nereye! Orhan-
abi, eve dönünceye kadar ne
yapacağını bilemiyor tabii.

Dişlerini, yumruğunu sıkıyor.
Evde, sigara üstüne sigara...

Başını ellerinin arasına alıyor,

ilaçlar yüzünden saçlarına çoktan veda etmiş
Zeyno'ya bakıp için için ağlıyor.

Sonradan komşulardan öğrendim, sabaha kadar küfürler, bağırırlar yükselmiş evlerinden. "Madem hır çıkaracaksın, ayrılalım Orhan!" demiş Ahu abla.

Ne olduysa o sabah oldu işte: İkişi peş peşe, biri az sonra patlayan silah sesleri Kızıltoprak'ta yankılandı. Yataktan titreyerek doğruldum. Uyku ile uyanıklık arasında ne kadar süre geçti bilmiyorum. Sokaktan yükselen uğultular beni Orhan abilerin evine götürdü. Ölen var mıydı? Ceset torbalarının sayısının, silah seslerinin sayısıyla aynılığını fark edince gözlerim fal taşı gibi açıldı: Üçü de ölmüştü.

***"Pavyonda tanıdın,
pavyonda sevdin beni,
tamam da... Evlendim
diye sanatımı bırakacak
halim yok ya!"***

SEYAHAT YA RESULULLAH!

Buradan dostlara ilan edeyim; kendime ait bir ev istemiyorum, benim dengemi bozmayınız. Yapılmış bir sürü ev var, bir sürü otel odası, bir şekilde kafamı sokacak bir yer bulurum, olmadı akıl hastanesine yatarım.

Köyden çıktığım zamanlarda, sağda solda dikilivermiş apartmanlara baktığımda ya da herhangi bir mecrada siteler, konut projeleri reklamları gördüğümde, Babil geliyor aklıma. Esin kaynağım din kitapları. Babil'le ilgili ortak hikâye şu; Firavun veya Nemrut, iyi veya kötü niyetle, Allah'a erişmek için, yüksek bir kule yaptırmaya başlar. Allah buna kızar ve o güne kadar tek millet olan, aynı dili konuşan insan ırkını, yetmiş iki ayrı dilde konuşan yetmiş iki millete böler. Kimse artık birbiriyle anlaşılamadığı için kule inşaatı aksar ve sonunda çöker. O gün bugündür insanoğlu bir türlü anlaşılamıyor. Belki de bu yüzden, prensip olarak inşaat reklamı seslendirmesi yapmıyorum.

Mülkiyet kavramı hiç gelişmedi bende. Yakınlarım iyi bilir. Bir ara –neredeyse zorla- bir ev aldıldılar, neyse ki bir kısmını elden çıkardım, kalanı da yakında yolcu. Çocukluğumdan beri, Çevreyolu kenarındaki yüksek çalılıklar, harabe evler, mağaralar ya da yaşlı yüksek ağaçlar çeker ilgimi. Saklanabileceğim yerler ararım hep.

Taş üstüne taş koyayım da etrafını çevireyim de ev yapayım gibi bir hissim olmadı hiç. Buradan dostlara ilan edeyim; kendime ait bir ev istemiyorum, benim dengemi bozmayınız. Yapılmış bir sürü ev var, bir sürü otel odası, bir şekilde kafamı sokacak bir yer bulurum, olmadı akıl hastanesine yatarım.

Dedemin emeklilik tazminatıyla yaptırdığı ev, o öldükten sonra satıldı. Doğduğum evden çıkmak zorunda kaldık, babam üzüntüsünden hastalandı. Ben bütün aileye küstüm. Köyde en yakın akrabalar bile, toprak yüzünden birbirlerine giriyor, şaşkınlıkla seyrediyorum. Yüzyıl boyunca gidilmeyen, yüzüne bakılmayan, gidilse bile "mecburi hizmet", "şark hizmeti" denilen yerler için insanlar ölüyor, inanmıyorum.

Yıllar evvel, "40 yaşımdan sonra gezeceğim" diye söz vermiştim kendime. Araya hastalık girdi, uygulama biraz gecikti. "İnşaat ya Resulullah" diye tanımlamış egemen zihniyeti Tanıl Bora. Ben Evliya Çelebice davranacağım galiba; "Seyahat ya Resulullah..."

"Yeni Babil" anlaşmazlıklarımızı çoğaltacak. Eskisinin sonu felaketti, yenisinin de aynı. Hâlâ anlaşabilecek birileri varken bir yerlerde, yanlarında olmakta fayda var. Yoksa, "Anlamıyorlar beni, pisler" diye ağlayarak dolaşmak, en hafif tabiriyle şımarıklık...

YANINDAYKEN
YOK OLAN
İNSANLARI ÖZLEMEN
KENDİ YOKLUĞUNUN
ALTINA
İMZA ATMAK
DEMELER.

Siste iki aşık.
Sesler tembel, yürümüyor.
görüntüler flu, ulaşmıyor.
ikisi de buğulu, kör.
ikisi de tıkalı, sağır.
Bir aşk ancak siste
önünü bağlesine
net görürdü.

HAZİRAN

Fotoğrafın öyküsü

Gezi günlerinden bir gün: 11 Haziran. Artık dayanamayıp gaz maskesi ve deniz gözlüğü aldığım gün. Kendimi ve kameramı barikatlara ışınlamak için can atıyorum. Fakat deniz gözlüğünün mavisini almışım. Her şey ve herkes o kadar güzel görünüyor ki. Hayata mavi efekt filtresiyle bakıyorum. Gezi günlerini de hep bu renkle ve kulağımda "Bu daha başlangıç mücadeleye devam" sloganıyla birlikte hatırlarım. Bir de özgürlüğün kokusuyla. Evet, ne zaman Gezi günlerini hatırlasam burnuma özgürlüğün kokusu gelir. İktidarı, otoriteyi, sistemi deliye çeviren o dünyanın en güzel kokusu.

Kendimi Talimhane'nin sokaklarında buldum. Artık çatışmalar sokak aralarında, köşe başlarında, kısa mesafelerde yoğunlaşmıştı. Gaz maskeli, baretli, eldivenli, kalkanlı ve sapanlı öncü kuvvetler gaz kapsülleriyle dans ederken arkadaki kuvvetler sloganlarıyla destek veriyordu. Binlerce kişi, ellerindeki tenekeleri çalıp dillerindeki sloganları üflerken; kötü ruhları kovmak için yapılan toplu bir ayinde gibi görünüyordu.

11 Haziran aynı zamanda benim fotoröportajdan videoröportaja geçtiğim gündür. O zamana kadar yaptığım her işte video çekerken dayanamaz, muhakkak fotoğraf da çekerdim. Dolayısıyla yaptığım kurgular hep multimedya olurdu. Bu kez hazırlıklı ve kararlı, aylardır teorize ettiğim videoröportaj kuramımı tek bir cümleye indirgemiştim: “Fotoğrafı gördüğün anda deklanşör yerine kayıt tuşuna basacaksın oğlum.” Fotoğraflarla anlattığım hikâyenin en can alıcı cümlelerini bu kez video ile kuracaktım. İlk videoröportajım için bundan daha mükemmel bir pratik olamazdı. Fotoğraf çekmeyeceğime dair tövbemi ettikten sonra yılan gibi süzülerek barikatlara

aktım. Ama birinci dakka golünü bir gaz kapsülü olarak ayağıma yedim. Maçı durduracak bir hakem olmadığı için mecburen topallayarak devam ettim.

Atmosfer müthişti. Her an, adrenalinin dorukta olduğu bir aksiyon sahnesi gibiydi. Sokaklardan meydana çıkıyor, oradan parka

giriyor sonra yine sokaklara dönüyordum. Neredeyse sürekli kayıttaydım. Nereye baksam, neyi çeksem tarihi bir belgeydi. Günün sonuna doğru kötü ruhlar kovulmuş, kimyasal gaz kokusunun yerini yine özgürlük kokusu almıştı.

Halk meydana toplandı. Taksim Meydanı'ndaki eski otobüs duraklarını bilirsiniz. Onlardan birinin üstüne çıktım. Onbinlerce insan hep bir ağızdan faşizme karşı başkaldırıyordu. Bu bir devrimdi. O an orada olan herkes; eşit, adil, özgür ve barış içinde yaşayabileceğimiz bir geleceğin formülünü keşfetmişti.

AKM'nin önünde sıkışan otuz-kırk kadar polise "Sık bakalım sık bakalım biber gazı sık bakalım" sloganı atılıyordu. Bulunduğum otobüs durağından bir diğerine sonra bir diğerine doğru ilerleyerek AKM'ye en yakın olan otobüs durağının üstüne yerleştim. Böylece yaşananlara en hâkim noktadan tanıklık edebilecektim. Gaz maskemi ve gözlüğümü çıkarıp hayatımın bu en mutlu anının tadını çıkarmaya karar verdiğimde polis kordonunun önünde bir hareketlenme oldu. Ne olduğunu anlayamadan polisler halkın üzerine gaz yağdırmaya başladı. (Ertesi gün tüm haber kanallarında(!) şöyle deniyordu: Polis,

taş atan eylemcilere müdahale etmek zorunda
kaldı: Televizyona değil de videoaktivizme inanmak
isterseniz buyrunuz: vimeo.com/167389117)

İnsanlar can havliyle Gezi Parkı'nın içine doğru
kaçmaya başladı. Aradaki sette oluşan izdihamda
insanlar ezilme tehlikesi

yaşıyor fakat polis sıkışan insanların üstüne gaz atmaya devam ediyordu. Her şey gözümün önünde olup bitiyordu. Polis saldırısı başlamadan önce kayıttaydım ve meydan tamamen boşalana kadar kayda devam ettim.

Çekim yaparken gaz maskemi ve gözlüğü tekrar takamamıştım. Gazdan yaşıran gözlerim hiçbir şey görmüyordu. Gebermek üzereydim. Hayatımın en mutlu anı, birkaç dakika içinde hayatım boyunca unutamayacağım bir kâbusa dönmüştü. Sloganların yerini haykırışlar, can çekişen, kriz geçiren insan çığlıkları almıştı.

Bu fotoğrafı kendime geldiğim ilk anda çektim. Benim gibi otobüs durağının üzerinde mahsur kalan bir fotomuhabiri arkadaşım bana doğru yürüyordu. Birkaç dakika önce onbinlerce insanın olduğu meydanda birkaç dakika sonra polis dışında kalan tek insan oydu. Otuz-kırk bin kişi otuz-kırk polisin attığı kimyasal gaz yüzünden ölümle burun buruna gelmişti. Bu anı her hatırlayışımda kendime şunu sorarım: Otuz-kırk bin kişi niye otuz-kırk polisin üzerine yürümez de kaçar? Siz de sorun bu soruyu kendinize. Cevabınız hazır olsun.

***Ne zaman Gezi günlerini
hatırlasam burnuma özgürlüğün
kokuğu gelir. İktidarı, otoriteyi,
sistemi deliye çeviren o dünyanın
en güzel kokuğu.***

KAPAN

Numan yüz yıldır düşündüğü bir meseleye o an çözüm bulmuş gibi sigarasını hızla küllüğe basıp doğruldu.

Artık dönüşü yok. Başladığın işi bitireceksen. Rahmetlik dedemin dediği gibi; acele işe şeytan karışır, bekleyen işe şeytan da beraber herkes.

Kalkışından da hızlı indi merdivenleri Numan, çiftlik evinin kapısından fırladığı gibi ahırın önüne dikildi. Evin anahtarlarını "manita durumları falan olursa" diye göz kırparak verirken söylemişti arkadaşı Selim; ahırda hayvan falan bulunmazdı. 'Manita durumları olursa' evinin ahırında hayvan yoktu ama elleri ayakları bağlı, ağızlarına bant çekili altı insan vardı.

Numan ahıra girerken yüzünde tereddüdü çağırıştıran ne varsa silmişti. Altı kişiyi kaçırmış, bir ahıra bağlamıştı. Yüzünde tereddüde yer yoktu. Dördü demir sandalyeye, biri tahta kirişe, biri de portatif merdivene bağlı altı kişinin karşısında durdu.

Nazan Hanım'ın karşısına geçti Numan. Her şey bir hafta önce onunla başlamıştı. İş arkadaşı Nazan Hanım'la bir eğlenceye yakınlaşmış, alkolden aldığı cesaretle baş başa ayrı bir bara geçmeyi teklif etmişti. O gece Nazım Hanım'ın yalnız yaşadığı apartman dairesinde son buldu. Sabah Nazan'ın yanından su içmek için kalktığında sehpanın üzerindeki kâğıtlara göz atmakten kendini alamamıştı Numan: "Örgütümüzün Her Şey Benim İçinciler fraksiyonundan ayrılarak Rahatlığının Kaynağı Belirsizler fraksiyonuna geçmek üzere verdiğiniz dilekçe kabul edilmemiştir. Ayrıntılar aşağıda yazılıdır..."

Numan belgenin kalanını ve masadaki diğer kâğıtları okuduğunda kafa karışıklığıyla kalakalmıştı. Notlarda iş yerinden tanıdığı hemen herkesin adı geçiyor ve bir çeşit gizli örgütün tuhaf kollarına üye oldukları anlaşıyordu. Şaşkın haliyle başını yatağa çevirdiğinde Nazan'ın kendisine doğrulttuğu silahla burun buruna geldi. Nazan telefonuna uzandığında ise bir anlık refleksle elinden silahı çekip kafasına vurarak bayılttı kadını.

Şimdi burada, bir ahırda, kaçırdığı altı kişiyle yüz yüze idi. Ne olurdu Nazan durumu anlatıp Numan'a zarar gelmeyeceğine söz verseydi de diğerlerini kaçırmak zorunda kalmasaydı. Notlardan yola çıkıp önce şirket fotokopicişi Tufan'ı kaçırmıştı. O da anlatmayınca bir diğerini, o da ötmeyince diğerini. Sayı altıya ulaştığında durması gerektiğini anlamıştı Numan. Başka türlü bir metot uygulamalı, sorgulama tekniğini değiştirmeliydi.

Numan, Nazan'ın ağzındaki bantı çekti ama konuşmasına şans vermeden kendi başladı:

Resim: René Magritte

"İyi dinle Nazan Hanım. Siz de dinleyin. Bu örgüt işini bana anlatacaksınız. Evlerinizdeki tüm belgeleri toplayıp okudum. Şirkette ben hariç herkes, sizin oturduğunuz muhitlerde esnaflardan komşularınıza kim var kim yok bu örgütlere üyeymiş. Ne bu? Hepsini anlatacaksınız. Ben artık kendimden geçtim, bulaştığım iş ortada. Ya sonuna kadar giderim ya sonuma kadar."

Nazan merdivene bağlı adamı gösterdi: "Önce onunla konuş."

Merdivene bağlı adam şirketin etrafta dolanıp 'işler yetişiyor mu' diye sormaktan başka ne görev yürüttüğü belirsiz üst düzey yöneticilerinden Furkan Kağızman'dı. Numan ağzındaki bantı çeker çekmez olabildiğince seri konuşmaya başladı adam.

"Anlatırız kardeşim neden anlatmayalım. Gizli değil ki. Onlar anlatmadı çünkü yetkileri yok. Benim var. Bak şimdi kardeşim, Numan'dı değil mi, yaman adamsın vallahi. Sen nasıl bu işin dışında kaldın bilmiyorum ama sen hariç herkes biliyor. Sekiz yaşına gelen herkes örgütün beş kolundan birine seçilir, herkese üye kayıt belgesi gider. Kimse birbirine bahsetmez, örgütün kuralıdır bu ama herkes de bilir kim hangi koldan. Sen nasıl dışında kaldın bilmiyorum ama şuradan çıkar çıkmaz çözeriz problemini."

"Nasıl yani?" Numan'ın içinde kopan merak fırtınası şoka girmesini engelliyordu. Merak her zaman en güçlüsüydü, diğer tüm duyguları kenara iterdi.

"Bak şimdi Nazan Hanım mesela. Her Şey Benim İçinciler'den. Anlatın Nazım Hanım lütfen."

"Biz hayatta her şeyin kendimiz için olduğunu düşünenleriz Numan. Nerede durursak duralım kariyer basamaklarını hızla tırmanırız. Kimsenin üstüne basmaktan çekinmeyiz. Kendimize bir alan seçer, orada fırtınalar koparır ihtiraslar estiririz. Bizim için seçtiğimiz alandan başka dünya yoktur."

Numan hızlı bir hareketle Nazan Hanım'ın ağzına bantı tekrar çekti. Nazan'ın yanında adının Ali olduğunu bildiği bir üniversite öğrencisi oturuyordu, onun ağzını açtı.

"Biz Hayatta Kapladığı Yerden Bile Uılananlarız abi. Görürsün mesela restoranlarda, yemeğini yedikten sonra çöpünü toplayanlar vardır. Otobüslerde kimseye rahatsızlık vermeden toparlanıp oturanlar."

Numan, Ali'nin ağzını tekrar bantlamaya gerek görmeden Hamit'e geçti.

"Ben Varla Yok Arası'na üyeyim. En kalabalık kol bizimki. Biz doğarız, okula gideriz, okulu bitirir bitirmez ehliyeti alırız, işe gireriz, evleniriz, araba ve ev alırız, çocuk yaparız, emekli oluruz, yazlık alırız, ölürüz.

Bu sırayı asla bozmaz, bunlar dışında başka hiçbir şeyle ilgilenmeyiz."

Numan'da tiksinti yaratmıştı bu grup, hemen Hamit'in ağzını bantlayıp fotokopici Tufan'a geçti.

"Ben Sabitler kolundanım abi."

Numan, Tufan'ın da anlatmasına izin vermeden ağzına bantı çekti. Dinlemek istemiyordu artık. Kendisine bir şeyler anlatmaya çalışan Furkan Kağızman'a döndü.

"Bak Numan kardeşim. Anan, baban, kardeşlerin, başbakanın, ya bildiğin tanıdığın kim varsa bu örgütte. Senin sorunu da halledelim hadi. Benim arka cepte form var, al doldur onu. Hadi bak çöz bizi de artık."

Numan, Furkan'ın cebinden kâğıdı aldı. İsim, soy isim, öncelikli tercih edilen grup... Öğrendiklerini tartmaya çalıştı. Neydi onu en çok rahatsız eden? Otuz yaşına kadar habersizce bir yalanın içinde yaşamış olması mı? Yoksa dışlanmak mı? Milyarlarca insan varken aslında yedi sekiz farklı kişinin olduğu bir dünyada sıkışıp kaldığını öğrenmek mi?

Cebinden çakmağını çıkardı Numan, diğer elinde kayıt belgesini tutuyordu. "Sabaha kadar düşüneneğim," dedi. "Ya bu kâğıdı yakar ahırı da tutuştururum içinde siz varken ya da imzalar getirir, sizi de çözerim." Ahırın kapısını çekip çıktı.

Merak her zaman en güçlüsüydü, diğer tüm duyguları kenara iterdi.

ALO İNTİHAR HATTI

Ve diyelim ki vazgeçiyorsun yaşamaktan

Öncelikle bu suçu işleyecek bir alet
Ara bul ki vazgeçmeye delalet
Tercihen acı vermeyen
Emanet bir ömrü tam ortasından ikiye bölecek
Problemlili bir psikolojinin
Sabah haplarını almamış günaydını denli gergin
Uzun soluklu aciz bir zıpkın ya da
Bıkkın ve yitik şu hayatın boşluğunda
BAM diye patlayacak bir yakışıklı tabanca

Netice itibariyle vazgeçmek bu yaşamaktan
Anca unutulmak için tutup Tanrı'yı ellerinden
Sonsuzluğun içerisinde bir zerre olmak
Hatıralarda solmak için
Eski fotoğraflar gibi
Eski bir sahnenin ışıklarını taşıyarak karartıp
Mümkünse daha az saldırgan bir orta oyuna
Tırnak içerisinde
Nur içerisinde başlamak girişimidir aslında

Ve diyelim ki vazgeçiyorsun yaşamaktan

Tanrıya bir adım daha yaklaşmak için
Riyakar bir iç hesaplama
Karıştirılan dua kitapları
Herkesten özür dileyen çalakalem
Dolu dizgin intihar mektupları
Halbuki Tanrı masumiyet istemez
Cürüm, kıyam, isyan ister
Muktedir olduğun en yüce şeyleri düşün
İnsanoğlunun üzerinde tepindiği oluk oluk kanı
Biliyorsun,
Yeterince sevmek fazlasıyla tedirgin eder insanı
Yaşamaktan pes ediyorsun bir akşamüstü
Masum olabilmek için
Manikürlü tırnaklarınla
Yavru bir köpek gibi eşeliyorsun killi toprağı
Kazmak, yolun sonu gelene kadar kazmak
Tanrı'ya erişene kadar kazmak
Kendine topraktan kısa soluklu dandik bir tarih yazmak için
Cennete gitmek istiyorsun
Fakat

Ölmen gerekli bunun için

Ve diyelim ki vazgeçiyorsun yaşamaktan
Tanrıyı sınıyorsun
Bıçağını biliyorsun
İntihar çok kezler gerçekçi sonuçlar verir
ampirik bir deneyimdir
Bunu iyi biliyorsun

Ve diyelim ki vazgeçiyorsun yaşamaktan
Çünkü yaşamak değersiz diyorsun
Çünkü meğer siz
Değersizmişsiniz!

"Değersiz!"

Kapatmak istiyorsun gözlerini hayata erken
Değersiz...

Bari çayın altını da kapat giderken...

BİR GARİP FİLOZOF

NEŞET ERTAŞ

Neşet Hoca'yla beni ilk kez Hasan Saltık tanıştırmıştı, bir konser arasında ayaküstü kısa bir konuşmamız olmuştu. Daha sonra, yaklaşık on yıl önce, Ordu'nun Gökçöy ilçesinde karşılaştık ve muhabbet etmeye başladık. O günden sonra muhabbetimiz hep devam etti.

Neşet Hoca dobra bir insandı. Sevip sevmediği şeyleri dile getirmekten hiç çekinmezdi. Bizim ilk muhabbetimizden itibaren kimyamız tuttu. Beni severdi. Türkülerimi de dinlermiş, öyle duydum. Beraber hiç iş yapmadık ama çok müzik yaptık. Bazı akşamlar evlerde toplanır ve sabaha kadar sazlı sözlü sohbetler ederdik.

Neşet Ertaş, kimseyi
üzmeyen kırmayan
hem de mahzun
anlamına gelen 'garip'
sifatını kullanırdı.
Garip sıfatı onun
hüzünlü yanının bir
sembolüydü. Beni de,
'benim garibim' ya da
'garibin garibi' diye severdi. Çok güzel şeyler
öğrendim ondan, aramızdaki bağ sadece
müzik bağı değildi. Bazı insanı görürsünüz
ve seversiniz. Sürekli görüşmenize bile
gerek yoktur. Uzun aralardan sonra
karşılaştığınızda bile sohbete kaldığınız
yerden devam edebilirsiniz. İşte biz Neşet
Usta'yla böyleydik, tanıştığımız günden
sonra hiç kopmadık. Ne zaman karşılaştık
birbirimize hasretle sarılırdık.

Muhabbetlerimizde asıl konu müzik değildi. Müzik, aramızdaki bağı sadece ücretsiz PDF Kitap Arşivinde <http://kitapbey.org>

kelimeyle ya da kavramla anlatılamayacak kadar derindi. Ben, Neşet Ertaş'a sadece müzisyen gözüyle bakmadım, hiçbir zaman da bakmam. Ben onda insanlığın özünü görürdüm. Çünkü Neşet Hoca bir filozoftu, birleştirici bir güçtü. Kesinlikle hiçbir insan arasında ayırım yapmazdı herkes eşit, herkes bir, herkes değerliydi onun gözünde.

Neşet Ertaş'ın filozof yanını şu dizler gayet iyi özetler:
"İnsanlar kendini bilseydi, / Dünyada haksızlık kavga
olmazdı. / İnsan doğan insan ölseydi, / Belki de dünyada
hayvan kalmazdı." Bu ve bunun gibi derin manalar
içeren bir sürü şiiri vardır Neşet Usta'nın. Onun eserlerini
yüzeysel değil de, derinlemesine dinlesek, anlamaya
çalışsak belki de insanın insanla kavgası son bulurdu.

Neşet Ertaş, bir abdalı,
gezgindi. Abdal kelimesi
bedel ödemekten gelir,
bedel ödemiş demektir.
O, kendince çok ağır
bedeller ödemiş. Yirmi üç yıl
Almanya'da gurbette kalmış.
Bir dönem babasıyla küs
kalmış. Eşinden boşanmış.
Bu durumlar Neşet Hoca

gibi geleneğine, doğduğu kültüre bağlı bir insan için çok büyük travmalar. Bu travmalar da müziğine sızdı, orada her daim hissettiğimiz ince keder biz dinleyicilerin de yüreklerine aktı.

Yokluktan ve fakirlikten gelen bir insandı ama buna rağmen parayla pulla hiç işi olmadı. Maddiyata hiç önem vermedi. Öyle konfor arayan bir tavrını hiçbir zaman görmedim. En sevdiği şey bulgur pilavı ve soğanlı. O yüzden onun için muhabbetten, dost sofrasından daha tatlı hiçbir şey yoktu. Sevdiği insanlarla beraber olmak onun için yeterliydi. Benim için de o muhabbetlere ve sofralara dahil olmak çok kıymetliydi. Hep de öyle kalacak.

**İnsanlar kendini bilseydi,
Dünyada haksızlık kavga olmazdı.
İnsan doğan insan ölseydi,
Belki de dünyada hayvan kalmazdı.**
Neşet Ertaş

GARİP

Horasan'dan yola çıkıp insanın gönlüne uzanan bir zamanın, masalsi hikâyesidir abdallık. Ne varsa yaşamaya dair, hangi dert kalmışsa insan gönlünün kıyısında heybesine doldurup çıkar yola. Ozanların hikâyeleriyle büyür hayaller. Söylenemeyen sevdaların, yaşanmamış aşkların, sineye çekilmiş öfkenin toprağıdır Anadolu. Bir köyün kıyısında tezenesinin teline vurup başladılar mı bozlağa, nice gönüller dile gelir. "Ferman padişahın dağlar bizimdir" diye seslenir Dadaloğlu. Bir elinde tüfeği, bir elinde sazıyla aşiret erlerini başkaldırmaya çağırır. Neredeyse iki asır sonra bir ses can verir Dadaloğlu'na. Muharrem Ertaş'ın sesidir bu. Yanında evladı, Neşet'i, köy köy gezer Kırşehir'i.

Daha çocuk yaşında düğünlere çıkar Neşet. Yaşı daha 14-15 iken âşık olur olmasına ama buna kızan ailesi Neşet'in köyde kalmasını ister. Oysa başka yolu, geçimi yoktur Neşet'in. Kavuşamaz aşkına. Daha yirmisine varmadan küsüp gider Kırşehir'den. "Cebimde iki buçuk lira vardı. O da ancak Kırşehir'den Ankara'ya gidiyordu. Ankara'da bir cazgır öğlenden geceye kadar bağlama çaldırıp geceleyin beni İstanbul otobüsüne bindirdi," diye anlatacaktır o yolculuğu. Tam üç gün karnını doyuracak bile para bulamaz. Dördüncü gün Şençalar Plak'ın kapısına düşecektir yolu. Kadri Şençalar'ın önünde *Neden Garip Garip Ötersin?* isimli bozlağı çalar. Dünyaya babasının gözüyle baktığını söyleyen Neşet Ertaş, ekmeğinin parasını da yine babasının bir bozlağıyla kazanır. Kadri Şençalar, Neşet Ertaş'ı Beyoğlu Saz'a götürür. "Hadi bakalım Garip, sahneye çık," der. Yedi buçuk lira para bir de karın tokluğuyla başlar Neşet Ertaş'ın İstanbul hikâyesi.

"Hasretin olduğu yerde yaşamak diye bir şey yok" derken haklıdır Neşet Ertaş. İki yıl sonra memleketi Kırşehir'e düşer. Oradan TRT Ankara Radyosu için Ankara'ya gider. Ankara yıllarında radyolar, plaklar girer Neşet Ertaş'ın hayatına. Bir de bir aşka düşer ki, babasına bile başkaldıracaktır. Babası istemese de âşık olduğu Leyla'yla evlenir. On yıl sürer evliliği. Geride üç çocuk, yalnız bir Neşet, oğluna kızgın bir baba ve türküler kalır. Yazı kış olmuştur artık Neşet Ertaş'ın. Gelin görün ki hata da, günah da, suç da Neşet Ertaş'a kalmıştır.

"Evvel dinlemedin Neşet sözümü, öksüz koydun yavruları, kuzunu," diye seslenir Muharrem Ertaş. Küsmemiş, kahrolmuştur. Oğluna söyledikleri ağırdır. Kızgın bir babanın öfkesi ve haklı çıkmanın hüznü yer bitirir Muharrem Ertaş'ın içini. Neşet Ertaş da babasına ince bir sitem yollar bunun karşılığında;

"Yazımızı felek yazdı Mevla'dan değil
Senin dediklerin evladan değil
Her hata suç bende Leyla'dan değil"

Alkol ve sigara artık yorucu olmaya başlamıştır. Bir akşam Ankara'da gazinoda çalarken parmağının perdeye basmadığını fark eder. Ayakkabısının içi bile terle doldu zanneder. Vücudundan ter boşalmış, kısmi felç geçirmektedir. Ölüme benzer bir şeydir bu yaşanan. Parasız, umutsuz kalır. Yardım ettikleri yüzüne bakmazlar. Sonra bir gün Almanya'da yaşayan abisinin yanına gider. Bu gidiş, yirmi sekiz

sene sürecektir. Trafik kazası sebebiyle hapis yattığı dönemde bir kitap gelir kendisine. Erdoğan Atakar, bir başka ozanın, büyük destancı Yaşar Kemal'in bir kitabını "Bozkırın Tezenesine..." diye imzalayıp göndermiştir. Sanki iki dağ birbirine dokunmuştur o gün.

Almanya'da olduğu dönem babasını, üstadını kaybeder. Muharrem Ertaş ölmüştür. Kendisi için de ölüm haberleri çıkmaktadır. Türkiye'ye döner. 2000 yılında Açık hava'da çıkacağı konserden önce alkolü bırakmış olsa da bir tek atar. "Bizimkiler geldi mi?" der Neşet Ertaş. Garibanlar da konserine gidebilsin ister.

Toplunun en sağından en soluna, en üstünden en altına herkesin derdine dil olur. Her konseri hıncahınc dolacak, her nefesi başka bir garibin gönlüne ses olacaktır.

Bir sabah uyanmadı Neşet Ertaş. Vasiyeti babasının ayakucuna gömülmektir. "Yalan Dünya" artık Neşet'siz, bozkır sessizdir. Muharrem Ertaş'a, Çekiç Ali'ye, Hacı Taşan'a kavuşmuştur. Vasiyet ettiği üzere babasının mezarının hemen ucuna yeni bir mezar kazılır. Toprağa dönmüştür Neşet Ertaş. Bizi bu çıplak güneşin altında birbirimizin yalanlarıyla baş başa bırakmıştır. Bu toprağın son büyük abdallı, tüm garipleri üç şeye çağırır.

İnsanlığa, adalete, şerefe.
Garip'in hatırasına, şerefe.

**Hasretin olduğu
yerde yaşamak diye
bir şey yok.**

VEDAT YILDIRIM

Kardeş Türküler

EVDAL

"Eskiden Kızılırmak herkes için akardı"

Ankara'nın güneydoğusunda Romalılardan kalma kesik bir köprü'nün dibine sığınmış bizim aşiret. İki yüz yıl önce Adıyaman'dan yola çıkmışlar öküzleri ile: Gawestiyenlar (Öküzyoruldular)

Son sözü yük sahibi öküzler söylemiş, Kızılırmak'ın kenarına kurulmuşlar. Irmağın karşı tarafında Tatar köyleri, Türkmenler, abdal kültürünün beşiği Keskin, Can Yücel'in *Bisen eksiktin ay ışığı* şiirinde mahkûm nakil aracıyla içinden geçtiği güzel geceli Kaman ilçesi, biz çocuklar için Sümerbank basmalı çizgili pijamalar, lokantalar, medeniyet...

Dedem köyün muhtarı olduğundan köye gelen bütün misafirlerin ilk uğradıkları yer bizim evdi. Devlet memurları, jandarma asayiş, çerçiler, sabun halı pekmez satmak için Antep'ten gelen seyyar tüccarlar, oy toplamaya gelen partililer, Abdal dilenciler... Çekirdek ailenin henüz icat edilmediği teyzeli, amcalı büyük bir ev...

Abdallar o diyarın malsız mülksüz paryaları idi. Köy köy dolaşırlar un şeker ne bulurlarsa toplarlardı. "Malikanemizin" tandırlarında ya da tahıl ambarlarında kalırlardı. Döşek yorgan verilir sonra o yorganlar bitlenme tehlikesine karşı özenle yıkanır. Büyüklerimiz nezdinde gariban, biraz da tekin olmayan insanlardı. Merhamet ile ötekileştirmenin insani mücadelesi içindeydik hepimiz.

Çocuklar için fantastik, sıradan insanlara benzemeyen, çocukça şakaları -onlardan habersiz eşeklerini salıp binmek gibi- kaldıran fakir insanlar: Minnettar, ezik, üryan yabancı (hatırladıkça utanıp üzülüyüm)...

Bir de çalgıcı abdallar vardı. Bizim düğünlerde davul zurna çalarlardı. Neşet Ertaş'ın da çocukluğunda zil takıp oynadığı bağlamalı Türkmen düğünlerinin aksine Kürt düğünlerinde davul zurna hâkimdi. Kürt havalarını, halaylarını iyi bilirdi Abdallar. "Bingöl Şewitî, Batmanê Batmanê". Muhtemelen Tatar köylerine gittiklerinde oranın havalarını makamlarını da iyi veriyorlardı.

Düğün dışı ev meşklerine maalesef tanık olamadım. Dedemler Hacı Taşan'ın köyü ziyaret ettiğini söylemişti. Alevi Bektaşî edebiyatı ile kavrulmuş felsefi manaların öne çıktığı bu meşklerin tadı bambaşka tabii ki...

Profesyonel müzisyen erbabının iki zamanı vardır: Memnun etme zamanı ve kendine, içine çaldığı zaman. Tabii ruhunu nadasa bırakmıyorsa... Abdallar için ruha kelek atmak tükenmek demektir. Düğünler üç gün üç gece sürerdi. Akşam saatleri herkesi memnun etme zamanıdır. Gülerken ısırap duyan, diğer taraftan dünya gâilesini elinin tersi ile tokatladığımız acılı bir zevk hali. Palyaçonun dilemması... Gecenin yorgunluğunu taşıdığı sabah "kendine çalma" zamanıdır Abdal için. İşte zurna o zaman öyle efkârlı çalar ki abdalın hali odur. Hele üçüncü gün olan gelini uğurlama sabahı zurnadaki buğu davuldaki isyan göklere çıkardı. Evini terk eden gelinin acısı ile özdeşleşirler, bir nevi katarsis yaşarlardı.

Bakmayın siz Kırşehir Belediyesi'nin Neşet Ertaş heykeli diktiğine. Kör ölür badem gözlü olur, derler ya... Ne eziyetler çekti dikkatli abdallara abdal olmayan cümle halklarca...

Abdallara en büyük vicdani eziyet, Neşet'in cenazesinin devlet büyüklerinin baskısı ile Sünni vecibelerce gömülmesi idi. Herkesi kendine benzetmeye çalışan Türk-İslam Osmanlı fiksasyonu Abdallara da parmak göstermişti. Neşet'ten alıntı yaptıkları mitingler riyakârlığın daniskasıydı. Bu tutucu zihniyetin Abdalların ele avuca gelmeyen pagan dünyalarına saygı duymaları fikriyatlarının tabiatına aykırı.

Neyse, sözü Hicri İlgöre'nin *Parya* şiirinden bir alıntı ile kapatalım:

"göçebe bir paryayız sanki
nerede konaklasak kesik bir kol gibiyiz
kimseler bilmiyor bu susuşlar nereli
bir kilim deseni anımsatıyor çocuklara
nüfusa kayıtlı oldukları yeri"

İstanbul'dan ayrılp
Ankara'ya yerleşti.
Leyla Ertaş ile tanıştı
ve aynı yıl evlendiler.
Bu evlilikten iki kız bir de
erkek çocuğu sahibi oldu.

Askerlik görevi için
İzmir Narlıdere'ye gitti.

Parmaklarından felç
geçirdi. Bu sebeple
müzisyenliğe devam
edemedi. Rahatsızlığı
sebebiyle başka bir meslek
yapamadığından işsiz kaldı.

28 Şubat sürecinde
dönemin Cumhurbaşkanı
Süleyman Demirel'in
kendisine sunduğu
devlet sanatçılığı ünvanını
'hepimiz bu devletin
sanatçısıyız, ayrıca bir
devlet sanatçısı sıfatı bana
aynımlık gibi geliyor'
diyerek reddetti.

İstanbul'da verdiği
konserle birlikte
Türkiye'ye geri döndü.

1938

1944

1954

1957

1959

1962

1978

1979

1989

1997

2000

2009

25 NİSAN
201125 EYLÜL
2012

Neşet Ertaş sekiz çocuklu
Ertaş ailesinin ikinci
çocuğu olarak Kırşehir'in
Çiçekdağı ilçesine bağlı
Tırtıllar köyünde doğdu.

Babası Muharrem Ertaş ile
birlikte gittikleri düğünlerde
babasına eşlik etmeye
başladı. Geçimlerini bu
şekilde sağlıyorlardı.

Babasıyla birçok Anadolu
köyünü gezdikten sonra
plak çıkarmak için
İstanbul'a geldi.

Neden Garip Garip Ötersin
Bülbül adlı ilk plağı çıktı.
Beyoğlu'nda bir gazinoda
sahne almaya başladı.

Felç tedavisi için
Almanya'da yaşayan
kardeşinin yanına gitti.
Daha sonra üç çocuğunu
da yanına aldırdı. Tedavisi
tamamlandıktan sonra da
çalışma izni alarak
23 yıl boyunca
Almanya'da yaşayacaktı.

Yugoslavya'da bir trafik
kazasına kanıştığı için
üç ay hapis cezası aldı.
Hapiste yattığı dönemde
Erdoğan Atakar Yaşar
Kemal'in *Üç Anadolu*
Efsanesi adlı kitabını
üzerine "*Bozkuş'un*
Tezenesine geçmiş olsun."
diye yazarak gönderdi.
Neşet Ertaş o günden
sonra adı *Bozkuş'un Tezenesi*
olarak anıldı.

Unesco tarafından
Mahalli Sanatçı, Ozan
kategorisinde
Yaşayan İnsan Hazinesi
envanterine dahil edildi.

İTÜ Devlet Konservatuarı
tarafından fahri doktora
ödülüne layık görüldü.
Aynı üniversitede eserleri
ders müfredatına
dahil edildi.

İzmir'de prostat kanseri
tedavisi gördüğü
hastanede yaşamını yitirdi.
Cenazesi Kırşehir'in
Bağbaşı Mezarlığı'nda
babası Muharrem Ertaş'ın
yanına defnedildi.

HALKIN ÇOCUĞU

SÜPERMEN

Şampiyonluk kutlamasında

Hayatta bir şeyi sevebilmek için arada sevinmek lazım. İnsan sürekli kaybetmeye teşne bir canlı değil. Mesela okulu sevebilmek için kokulu silgi lazım, asla açılmadığın o ipek saçlı kızın orada olması lazım. Bir şey lazım işte kenarda duran. Süpermenlik yapmayı biraz da bu yüzden seviyorum. Evet bazen durumu çözemiyorum, birini kurtaramıyorum ama en azından üzülecek bir şey varsa azıcık tebessüm arası vermiş oluyoruz. Fikirtepe'li Murat geliyor, hayatında ilk kez gördüğü Süpermen uçamıyor diye üzülüyor. İş yerinden izin alıp gelen on üç yaşında bir çocuğun üzüleceği tek şey Süpermen'in uçamaması oluyor işte.

Çocukluğumdan beri benim de bir Süpermenim var. Evet, hayatımdaki birçok sorunu çözmede hiçbir işe yaramıyor ama en azından uzaklaştırıyor. Durup nefes alacak bir düzlük buluyorum bu yokuşta. Mesela Murat'ın yanından ayrılıyorum, bir bakıyorum saat akşam olmuş. "Süpermen de olsa gece gelme abi, yüzüne tiner atarlar," demişti Murat. Geceye kalmayayım diyorum. İçimde bu cümlemin ağırlığını taşıırken bir taraftan geri dönüp sarılmak, bir taraftan da hızlıca uzaklaşmak istiyorum. Karnımda tam telaşlı bir ağrı başlayacakken kendi kendime bir marş mırıldanmaya başlıyorum. Aslında bir anlamı yok, ama uzaklaşıyorum işte. Babamın omzunda maça gittiğim günleri hatırlayıp o güne sığınıyorum galiba. Ya da en çok özlediğim arkadaşarımla izlediğimiz maçlar geliyor aklıma, hasret gideriyorum anılarımla. İşte böyle bir sığınakken bir bakıyorum bir gün Beşiktaş şampiyon oluyor.

Sabah uyandığımda neredeyse hiçbir şey hissetmiyordum. Garip bir biçimde en mutlu olmam gereken sabahlardan birine çok sıradan başlamıştım. Sanki bir şey olması, birini görmem gerekiyordu günün başlaması için. Kahvaltımı

edip Beşiktaş'a doğru yola çıktım. Bu sefer kurtaracak bir şey yoktu. En fazla sarhoş olup bankın üzerinde uyuyakalmaktan korkan Ahmet'i uyandırabilirdim. Vapur Beşiktaş'a yanaştıkça bunların hepsini unuttum. Sonra fark ettim ki aslında şampiyonluktan daha fazla, şampiyonluğu bir arada kutlamak heyecanıydı bu günü böyle güzel kılan.

Kalabalığa karıştığımda o an herkesi çok sevdiğimi düşündüm. Elinde bayrakları, meşaleleri, atkılarıyla yürüyen insanlar gülererek marşlar söylüyordu. Bu kadar çok insanın aynı anda mutlu olduğunu en son bundan üç sene önce görmüştüm. İnsanı kendi içine çeken su dalgasına kapılır gibi karıştım kalabalığa. Geri kalan her şeyi unutmuştum. Birkaç tezahürat molası vererek kahvaltıcılar sokağına vardım. Siyah Kafe'ye gidip oturdum. Önder Abay da son derece sakin, yorgundu. İçeri girip Süpermen giysimi giydim. Bu şanlı kutlamayı, en güzel, kendime en yakıştırdığım giysiyle kutlayacaktım.

Düşündüğüm kadar kolay olmadı. İlk sorun daha önce değindiğim gibi Süpermen elbisesinin renkleri. Sarı-kırmızı-lacivert günün anlam ve önemine pek uygun değildi. Üstelik pelerinimi bulamıyordum. Pelerinin ne işe yaradığını düşünüyorsanız söyleyeyim. İnsan taytın üstünü örtecek bir şey bulamadığında pek rahat hissetmiyor. Neyse ki Beşiktaş bayrağı sayesinde pelerin sıkıntısı yaşamadım. Üstelik renk sorununu da halletmiştim.

Maç başladı. Beşiktaş'ın önde olması bir tarafıyla hepimizi rahatlatırken Valerenga görmüş insanlar olarak bir türlü kendimizi salamıyorduk. Hatta

Beşiktaş'ın şampiyonluğunu değil Beşiktaşlı olmayı kutluyoruz.

yer yer yaptığımız tezahüratların dışında neredeyse çıt çıkmıyordu. İki farkla öndeydik ve 89. dakikada bile inceden bir huzursuzluk vardı. Sonra bir düdük çaldı. Hakemin bitiş düdüğüyle birlikte birbirimize sarılmaya başladık. O anda öyle mutluyduk ki gerçekten anlatamam. Ne olduğunu anlamadan kendimizi sokağa attık. Ben de Süpermen olarak kendimi salmış, olayın heyecanına kapılmıştım. Elimde meşaleyle halay çekerken buldum kendimi. Aklım oynamıştı.

Henüz stadyumdaki taraftarlar çıkmamış olmasına rağmen Beşiktaş'ta neredeyse adım atacak yer yoktu. Aslında omuzlardaki ne sevinçten ne de birincilikten ibaretti. Bence, Beşiktaş'ın şampiyonluğunu değil Beşiktaşlı olmayı kutluyoruz. Gecenin geç bir saatinde eve döndüm. Ayaklarım yerdeydi ama uçuyordum.

ALLI PULLU BAYRAM VAPURU

Keyfi kaçınca insan yavanlaşıyor. Tatsızlaşıyor. Sıkılmış limon gibi içi boşalıyor işte, çöpe atılmaya bile üşenilmiş. Yanaklar sarkıyor. Bir çirkinlik geliyor yüze. Aynaya bakamazsın.

Arif'ten sonra bende bu haller oldu işte. Aklımın kıyıcığında çıkıp tüm karayı kapladı Arif. Sular, tepeler, ovalar, şehirler hep Arif oldu. Soğumuş, katılaşmış kürenin üzerini Arif kapladı. Ay'a ve daim tüm uzay cisimlerine böyle yansıdı Dünya.

Arif'in rengi kırmızıydı.

Onun hiçbir şeyden haberi olmadı. O yine Dünya'yı karadan sudan ibaret sandı. Sadece kursak hevesi bilip, yaşadım zannedersin. Kendini bir özgür mahluk sayıp, anlamak için geçirirsin yeryüzünde bir süre. Şansın varsa dünya üzerinde ne olup bittiğini anlarsın. Tahminim, anlamadan gitti garip. Sağını solunu kollamadan, sarsak, sakil, ömrünü tamamlasın diye gelip buldu beni.

Ben Arif'in o andaki yüzünü kırk yıl geçse unutmam. Kafamın içine, nah şuraya kazımışım ki silinmesin. Ancak bana, nasıldı, diye sorulduğunda şapa oturmuş gibi kalakalıyorum. Benim gözümü onların gözü edip nasıl göstermeli? Nereden başlayıp anlatmalı, o yüzde neler gördüğümü?

Öyle süslü laflar falan edemem ya, ne zaman anlatmaya kalksam, bir top ışıktı demek geliyor içimden.

"Karanlıkta arabanın uzunlarını yakmışsın sözgelimi."

"Tövbe," deyip kafa sallıyor duyanlar.

"Ermiş falan mıydı bu Arif, ne işiği?"

"Öyle dümdüz bakan bir ışık da değil," diyorum sonra.

"Gülümseyen bir ışık."

"Güzel mi kafan," diyorlar.

"Tatlı bir dalgadaki bir kayığı al misal."

"Ne işiği abi, ne kayığı?"

Diyorum ya, anlatamıyorum.

Arif'i çocukluğundan beri tanırım. O zaman da nemrutun tekiydi böyle. Yüzü hiç gülmezdi. Bir çocuk sallanmaya da mı sevinmez? Tekerlekli dönme dolapçı mahalleye geldi mi bizim içimiz dalgalanırdı da, o hiç orali olmaz, yüzünün asıklığı bir gram değişmezdi. Ailece böyleydi bunlar. Anası, babası, solucan vücutlu kız kardeşi... Gülmeye yeminliydü mübarekler. Yüz kaslarının tel ayarı bozuktu bir ihtimal.

Bedbinliğin dibini mi görmüştü Arif? Vara yoğa söylenir, canını sıkmadan rahat etmezdi. Sağda solda ayağını sürüyerek dolaşırken, bu dünyada görülecek işlerini tastamam görüp, yetişir artık bu gök altında durduğumuz demiş olmalı ki, mahallenin başka bir kıyıcığında yaşayan beni buldu sonunda.

Benimle bir derdi yoktu garibin, ne olacak? Allahın gülmezi zaten doğuştan silleliydü bana kalırsa. Ne çok adamla olmuştu devam ki çoğu kanlıydı. Bir bu Arif'i uzak tutmuştum hırlaşmamdan. Kader mi diyeyim, bu boktan hayat mı, sonunda Arif'i getirdi koydu bizim evin karşısındaki eve. Adam geceden nasıl bıraktıysa yüzünü sabah öyle kalkıyor. Gün boyu yüzünün bir kası mı titremez? Görüyorum, balkonda, rakı masamın hemen bittiği yerde başlıyor bunun balkonu. Balkonunda rakı masası. Uzatsam kadehi tokuşturacağız Arif'le de hiç orali olmuyorum. Olsam, hafiften bir yılışırsam yine o yüzü hiç değişmeyecek diye korkuyorum. İşte bu da bana fena dokunur ki şart olur dalaşmak. Komşudur diyorum, üstelik çocukluğunu bilirsin. Dokunma. Dokunma da, suratı sinirime dokunuyor herifin.

Olan oldu işte.

Şimdi, gece çöküp de, rakı dayanınca gırtlığa, kafamın içinden çıkarıp koyarım karşıma o yüzü.

Dertlenir dururum öyle. Boş ver be derim sonra kendi kendime. Nasılsa yiyeceğimiz bir sille değil mi? Yüze gülüp arkadan iş çevireninden değil de, böyle dosdoğru gelenden olması ne iyi. Hayat bu. Sen sakın köşeciğinde, bir nefes belasına yaşarım sanırsın da, o döndürdüğü dolaplardan birine çoktan bindirmiştir seni. Bizim de öyle oldu biraz.

Bir gece, kıyaktı tabii kafalar, benim paslı yuvasında yatan sustalının ucuna, yumuşak karnından Arif'in takılıvermesi o işlerden biriydi sadece. Sebep

neydi diye çok dövündü hâkim ama bir sebebin olmadığını anlatamadım.

Bir de Arif'in o andaki yüzünü anlatamadım mahkemede. Kırk yıl verseniz razıyım, dedim, Arif'in o yüzü değişti ya. Nasıl değişti diye sordu tabii hâkim de.

Ben bıçağı Arif'in karnının kuytusuna yatırıp, kanırtmaya başlayınca, allı pullu bir bayram vapuru geçti Arif'in yüzünün ortasından. Yettiğince deşip, geri alayım dedim bıçağı, bu kez bir gülümseme yayıldı fakirin suratına. O sıra anası görse tanımaz oğlunu. Işıklısından, pullusundan, kuyruklusundan bir gülümseme. Bir rahatlama, bir gevşeme, bir huşu hali. Öyle de aldı cennetin yolunu. Ne mutlu.

Ah be Arif, nasıl bir adamdın sen?

KAYIP AKSESUAR

Her şeyin görsellikle değerlendirildiği bir garip zamanın içinde kendimize has izler bırakmaya çalışarak eriyoruz. Giydiklerimiz yaşam şeklimizi göstermenin ötesinde bir karakteri yansıtıyor. Dinlediğimiz müziği, inancımızı, ideolojimizi hep buradan söylüyorlar. Elbette yılların beraberinde getirdiği değişim ve dönüşümle birlikte. Önceden toplumsal sınıf ve resmi görevlileri ayırt etmeye yarayan şapka da bundan payına düşeni alıyor. Resmi bir belirteçten, zarif bir aksesuara dönüşüyor önce. Sonra da modanın dehlizlerinde kaybolmaya başlıyor. Kayıp aksesuar şapkayı ise bizlere Arus Tecer anlatıyor.

Dikişle ilişkisinin ilkokulda babasının kedisine aldığı makine başladığından bahseden Arus Hanım, on iki yaşından beri makinenin başındaymış. Zaman geçmiş, moda sürekli değişmiş, duvarların rengi solarken film kareleri daha canlı bir hal almış. O da yirmi bir yıldır şapka tasarlamaya devam etmiş.

Şimdilerde envai çeşit müzik aletinin vitrinleri canlandığı, el yapımı ürünlerin satıldığı; deri, tütün, sabun kokusunun geldiği dükkânların sağlı sollu dizildiği Tünel'den Galata'ya inen caddede dar girişli binanın ikinci katında Mehmet Tayşi'nin yanında başlamış ilk şapkalarını dikmeye. Her şeyi Mehmet amcadan öğrendiğini anlatırken dönem dizilerinden, filmlere, tiyatrolara kadar yaptıkları şapkaların fotoğraflarını gösteriyor. Enveriyeye dedikleri asker şapkasını çok iyi yapan ustasının yanında büyüktü, küçüktü, kenarlıklıydı, kurdeleliydi derken kadın şapkaları yapmaya başlamış.

Sadece bir aksesuar değildir şapka

Şapkanın bir kadın için sadece bir aksesuar olmadığından bahseden Arus Hanım bunun bir duruş olduğunu söylüyor. "Geçmişle şimdi arasında sadece giyim tarzı değişmedi. İnsanlar da değişti. Öncenin zarıflığı şimdi alay konusu olabiliyor. Oysa o zarıflığın beraberinde

bir kibarlık, incelik vardı. Şimdi gördüklerimden ürperiyorum," derken bir iç çekiyor.

Ermenilerin, Musevilerin, Rumların, Süryanilerin ve Yahudilerin giydikleri şapkaların aksesuarın ötesinde bir geleneği yansıttığını bunu da en çok kilisede gördüğünü anlatıyor.

Kalıp, şapkanın ruhu, malzeme ihtişamı

Neredeyse her çeşit şapkayı yapabilen Arus Hanım "Kalıp, şapkayı şekillendirir ama malzeme de onun rüzgârı, çiçeğidir. Zarafetini gösterir," diyor. Fötr şapkalarından sihirbaz şapkalarına kadar çeşit çeşit şapkayı da tamir etmiş, gerçek papatyadan da şapkalar yapmış. "Bir defasında LGBTİ'ler için kocaman bir şapka yaptım. Rengârenk taşlarla süslemiştim. Çok büyük olduğu için kapıdan geçmedi, camdan indirdik,"

derken bozulmaması için nasıl uğraştıklarından bahsediyor.

Bu aslında bir sanat

Arus Hanım'ı üzen tek şey ise mesleğe olan ilginin boyutu. Unutulmasını istemediği şapkacılığı öğretmek istiyor. Ancak gelenlerin bir haftada

kazanç sağlayamayız diyerek ayrılması umudunu yitirmesine neden olmuş. "Bu bir sanat ama o gözle bakmıyor kimse. İşin erbabı çok az kişi kaldı. Kaybolsun istemiyoruz," diyor.

Yalnızca mesleğinin kaybolmasını istemeyen değil bir ruhun da yitip gitmesini kabul etmeyen bir ifade görüyorum Arus Hanım'da. Yalnızca eski dönem filmlerine ait şık bir aksesuar olmanın ötesinde, bir kadının kimliğinin ritmidir şapka. Erkin dünyasında kendini, kadın olmayı saklamayı kabul etmeyen kadının hayatına ufak bir dokunuşudur.

Çizim: Pinar Ergün

KAZIM KÖYÜNCÜ

Yalnızca eski dönem filmlerine ait şık bir aksesuar olmanın ötesinde, bir kadının kimliğinin ritmidir şapka.

DİKKAT ANNE ÇIKABİLİR!

Tüm dünyada günde ortalama 360 bin bebek doğuyor. İnternet çağında olmamıza rağmen dünyanın pek çok yerinde hamilelik inanışları ve geleneksel doğum ritüelleri uygulanmaya devam ediyor. Hintliler, zor bir doğum geçirmemesi için hamile olan kadına kocasının kravatını bağlamamasını tembihler. Vietnam'da hamile kadınların evlilik veya tören alayına katılmasının bebeğe kötü şans getireceğine inanılır. Bir Anadolu inanışına göre yumurtayı çok yiyen kadının doğacak çocuğunun saçsız olacağı düşünülür. Hamileyken güzele bakarsan çocuğun güzel olur. Kırkı çıkmadan çocuğun tırnakları kesilirse çocuğun hırslı olacağına inanılır. Annemin bana hamileyken gamzeli olmam için bol miktarda ayva tüketmişliği vardır.

Doğumuna üç hafta kalan sevgili iş arkadaşımın *baby shower* partisine götüreceğim bebek hediyelerini ararken, bu ritüellerin ilkelliğinden ziyade, ne kadar ekonomik olduklarını düşünüyordum. El kadar bebek elbiselerine, astronomik fiyatlar çeken bir yenidoğan piyasası oluşmuştu. *Baby shower* tıpkı bekarlığa veda partisi gibi Amerika'dan ithal yeni metropol geleneğidir. Bebeğin doğumundan kısa süre önce, anne adayının arkadaşlarını evine misafir ederek, pasta börek yedirdiği, karşılığında doğacak bebeği için türlü çeşit hediyeleri biriktirdiği bir kabul günüdür. Ve pek çok Amerikan icadı gibi bu ritüel de sınıf atlama mücadelesinde şampiyonluğu kimseye bırakmayan plaza gürhu tarafından coşkuyla karşılanmış ve hızlıca uygulanmaya başlanmıştır. Bu cumartesi günümü, haftanın beş gününü geçirdiğim ve altıncısını beraber geçirmek için çok da hevesli olmadığım yirmi kadar iş arkadaşımın balonlarla süslenmiş bir eve tıklıp her hediye paketi açıldığında "İnanmıyorum çok tatlı!" nidaları atarak geçirecektim. Bunun yerine anne namzedi iş arkadaşımın gamzeli bir çocuğu olsun diye tüm hafta sonunu ayva yiyerek geçirmesini ve benim güzel tatil günümü zehir etmemesini temenni ederdim. Böyle zamanlarda batıdan araklanan geleneklerin şeytan icadı olduğuna inanmadan edemiyor insan.

Baby shower partisinin ardından, doğum izni bitene kadar varlığıyla ofisi şereflelendirmeyecek arkadaşımızın doğum ve ilk annelik dönemini sadece sosyal medya üzerinde takip edecektik. Dünyadan habersiz Beren Su uyuyarak değil layklanarak büyüyecekti. Doğum sonrası kilolarından kurtulmak için her gün maydanöz kürü içen iş arkadaşım, istediği kiloya ulaşana kadar bu fotoğraflarda sadece gülümseyen suratıyla yer alacaktı.

Yüksek plazaların yüksek egoları tarafından yetiştirilen tüm çocuklar gibi Beren Su da kısa, orta ve uzun vadede ulaşılacak hedefleri belirlenmiş bir projedir.

Taze annemiz doğum iznini tamamlayıp ofise döndüğünde ise çevresindeki tüm arkadaşları için cehennem azabı başlayacaktı. Çünkü asansörde, toplantıda, yemekte yakaladığı herkese, Beren Su'nun nasıl agucuk dediğini, ilk adımını nasıl attığını anlatacaktı. Pek çok anne gibi, arkadaşım da Beren Su'nun üstün zekâlı olduğunu düşünecekti. Beren Su'nun mutlu ve sağlıklı bir çocuk olması annesinin mutlu olması için yeterli değildir. Beren Su muhteşemdir. Tam bir prenestir. En güzel mamayı Beren Su yer. Beren Su kadar zarif emekleyen bir çocuk daha dünyaya gelmemiştir. Kakası pudra şekeri kıvamındadır ve ağlamasından da anlaşıldığı üzere müzik kulağı fazlasıyla gelişmiştir.

Yüksek plazaların yüksek egoları tarafından yetiştirilen tüm çocuklar gibi Beren Su da kısa, orta ve uzun vadede ulaşılacak hedefleri belirlenmiş bir projedir. yatılı Özbek bir bakıcı tarafından büyütülecek olan Beren Su, üç yaşından itibaren oyun gruplarına yollanacaktır. Dört yaşında jimnastiğe, beş yaşına

girdiğinde baleye başlayacaktır. Piyona dersleriyle çakiştığı için jimnastiği bırakmak zorunda kalacaktır. Balerin olmasa da zarafet getirsin diye baleye bir süre daha devam edecektir. Yapılan detaylı piyasa araştırmalarından ve çocuğu olan diğer iş arkadaşlarıyla istişare edildikten sonra Beren Su fahiş fiyatlı bir koleje gönderilecektir. Okuldaki rehberlik hocası her beş veliden beşine de söylediği şeyi Beren Su için de söyleyecektir: "Üstün zekâlı bir çocuk, az bulunur bir yetenek." Derslerdeki performansı rehberlik hocasını doğrular nitelikte olmayınca Beren Su, konsantrasyon bozukluğu sebebiyle üç farklı pedagoga götürülecektir. Harcanan tüm emeklere rağmen derslerinde başarılı olamadığı gibi piyanoyu da kıvıramayan Beren Su için tüm umutlar tükenmiştir. Proje başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Yeni projeye başlamak gerekir. Beren Su'ya kardeş için hazırlıklara başlanır. Bu sefer farklı yöntemler uygulanacaktır. Piyano yerine beden senkronizasyonunu geliştiren yüzme; bale yerine takım ruhunu geliştiren basketbol kursu denenecektir.

Baby shower partisine götüreceğim hediyeyi ararken, Beren Su'nun tüm yaşayacaklarını düşünmek içimi kararttı. Hediye almaktan vazgeçtim. Arkadaşımı aradım, acil bir işim çıktığı için gelemeyeceğimi ilettim. Telefonu kapatmadan da yumurtayı çok abartırsa Beren Su'nun kel kalacağını, ayvanın da gamzeler konusunda bir boka yaramadığını söyledim.

TERS KÖŞE
ARAS BULUT İYNEMLİ

Unutmadığınız bir dayak var mı?

Dayak değil ama lise zamanında unutmadığım birkaç vukuatım var.

İnanıldığınız en büyük yalan?

Dedikoduyu hiç sevmem.

En zararlı alışkanlığınız nedir?

Kendi kendime çok yükleniyorum. Bu beni çok yoruyor.

Hangi kötü karakter olmak isterdiniz?

Tabii ki Joker.

Bir suç işleyecek olsaydınız bu ne olurdu?

Ocean's Eleven ve *Sihirbazlar Çetesi* filminde işlenen suçlar.

En sık gördüğünüz kâbus nedir?

Yüksekten düştüğümü görüyorum ve bazen uykudayken kilitleniyorum.

Bir insanın en tehlikeli olduğu durum nedir?

Sevgisizlik büyük tehlike içerir. Yaşarken içindekilerin ölmesi de psikolojik olarak tehlikeli olabilir.

Yıkmak istediğiniz bir gelenek var mı?

Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesi.

Yanlış bildiğinizi sonradan öğrendiğiniz şarkı sözleri var mı?

Şarkı sözü değil ama eşek hoşaftan ne anlar sözünü, eşek hoş laftan ne anlarmış diye biliyordum. Yeni öğrendim.

Deşarj olmak için ne yaparsınız?

Spor ve meditasyon. Bir de müzik dinlerim.

En çok şikâyet ettiğiniz özelliğiniz nedir?

Olur olmaz şeylere tutuluyorum. Bir ortamda birisine bir laf söylerim mesela. Eve gidince de "Acaba yanlış anlamış mıdır?" diye düşünür dururum.

Hangi hataları hoşgörülle karşılayabilirsiniz?

Net bir şey söyleyemem, bir sürü şey öğreniyoruz hayatta. Affetmeyi, sevmeyi, merhamet etmeyi... Benim de köşeli taraflarım var ama sevgiyle yapılmış hatalar olabilir ve ondan da öğreneceğim şeyler vardır.

CÖPLERDEN SEMT ANALİZİ: ÜSKÜDAR

Üsküdar, isminin nereden geldiği tartışması halen sonlanmamış, kimileri için “Ulak” kimileri için “eski dar yer” anlamına gelen en nihayetinde koskoca bir tarihe boğaz kıyısından tanıklık etmiş olan eski bir İstanbul ilçesi. İstanbul bir aile olsaydı eğer, tarihi geçmiş ve önemli konumu ile Üsküdar, ailenin en büyük çocuklarından olurdu. Nitede ailenin bütün sırlarını biliyor ve diğer kardeşleri de muhakkak bir parça ona benziyor. Üsküdar’ın ismindeki o mistik hava nesilden nesile kendisini hissettirmeye devam ediyor ancak bir zamanlar şarkılara konu olan ilçenin yağmur alan yolculuklarda gidilen halinden pek de eser kalmamış gibi gözüküyor.

Üsküdar'da tüketim alışkanlığı mahalle mahalle değişiyor

Üsküdar'da daha önce incelediğim Bağcılar gibi ilçelere göre mahalleler arası ekonomik ve sosyal farklılıklar daha belirgin. İlk olarak Üsküdar'ın yüksek kesimlerinde kalan Selamsız'ın çöplerini incelemeye başladık. Üsküdar'ın kıyı şeridine uzak kesimleri yemeklerini evlerinde pişiriyor, aile sofrası kültürü devam ediyor. Selamsız da bu mahallelerden. Biraz daha kıyıya yakın bölümdeki İcadiye'nin üst kısımlarında da yemekler evlerde pişiyor. Selamsız'da et tercihleri tavuk olunca ekonomik durumlarının orta sınıftan üstte olmadığı ortaya çıkıyor ki bu durum İcadiye'de de aynı. Selamsız'da evlerde mevsiminde kiraz, kayısı gibi meyveler tüketilirken, İcadiyeliler, muz ve elma tercih ediyor. Selamsız'da ucuzluk marketlerinden alınan gazlı içecekler ve doğal meyve şuruplarına rastlıyoruz. Bu durum İcadiye Mahallesi'nde biraz daha farklı. İcadiyeliler kola, gazoz ve bira tüketiyor. İcadiye'nin yaş ortalaması Selamsız'a göre biraz daha büyük olacak ki diyabetik ürünler, şekerless gıdalar, tuzsuz ekmekler tüketim alışkanlığının bir parçası olmuş.

Kıyı şeridine yaklaşır Kuzguncuk'u
inceleyince ortaya bir hayli farklı
bir yapı çıkıyor. Kuzguncuk'ta alkol
tüketimi önceki mahallelere göre yüksek.
Kuzguncuk'ta bir buçuk litrelik uygun
fiyatlı şaraplar, enerji içecekleri ve gazlı
kutu içecekler tüketiliyor. Beş ve on litrelik
su şişelerine çok sık rastladığımız mahallede
yerleşik hayatın yerini daha pazarlanabilir olan
turistik hayata teslim ettiği söylenebilir. Damacana
siparişi verilmeyen yerin misafiri çok olur. Selamsız'da
köy yoğurdu, ayran gibi süt ürünlerine fazlaca rastladık.
Semtin günü erken bitirdiğini söylemek mümkün fakat
İcadiye ve Kuzguncuk'ta durum daha farklı. Kuruyemiş,
alkol ve sigarayı da ekleyince kıyıya inildikçe gecelerin
daha uzun yaşandığı ortaya çıkıyor. Tüm semtlerin
en önemli ortak noktası ise tabii ki çay. Sanırım bir

**Kapitalizm
gölgesinde
hamburger
satamadığı
camiyi yıkar.**

Üsküdarlı için ne demlik poşet çay ne de kahve içmek makul şeyler değil.

Üsküdar'ın çocukları

İcadiye'nin çocuk sayısı konusunda bariz üstünlüğü var. Selamsız'da da çocuk bezine rastlamıştım ama İcadiye'nin çocuk sayısı oradan da fazla. Selamsız'ın çocuk bezleri boyutu küçük ve uygun fiyatlı, İcadiye'de ise çocuk bezlerinin yaş grubu 2-3 yaşa kadar uzanıyor. Doğrusunu söylemek gerekirse bu mahalleler içinde sokakta en çok çocuğu Selamsız'da görüyorsunuz. Bir çocuk sokakla ne kadar erken tanışırsa hayata karşı o kadar dirençli oluyor. Mesela çişini tutmasını daha erken öğreniyor. İcadiye'de kalsiyum sandoz ve vitaminli gıda takviye ürünleri sıkça rastladığım atıklardandı. İcadiyeli çocukların ebeveynleri tarafından göz önünde tutulduğunu söylemek mümkün.

Bu durumu semtin çöplerinden çıkan, plastik aynalar, çocuk çantaları ile destekleyebilirim. Sanırım İcadiye'de kız çocuğu, Selamsız'da ise erkek çocuğu sayısı fazla gibi. Kuzguncuk'ta ise çocuk odaklı herhangi bir tüketim artığına rastlamadım. Selamsız'da pulu eksik tavlâ, kalem kutusu, el işi kâğıtları ve kumbaralar vardı. Ekonomik seviye olarak Selamsız'ın İcadiye'den daha düşük bir profili olması teknolojiye uzaklığın bir nedeni olsa gerek.

Üsküdar'ın genel olarak kozmetik ürünlerini de ekonomik yapısına uygun olarak tercih ettiği söylenebilir. Selamsız'da açık parfüm, ucuzluk marketlerinden alınmış deodorant atıklarına rastladım. İcadiye'de ise fiyatı 20-30 lira civarı olan cam şişede

kolonya tüketiliyor. Üsküdar'da makyaj malzemesine rastlamamış olmak ne kadar şaşırtıcı olur sizin için bilmiyorum ama beni bu durum şaşırtmadı. İcadıye semti dış bakımına ayrı bir parantez açtıracak şekilde önem veriyor. Dış macunu tüketiminin yüksekliği bu konuya önem verdiklerini gösteriyor olsa da tüketilen sigara miktarı göz önüne alınca bunun bir çeşit onarım ve dış görünüme gösterilen önemin de habercisi olduğu söylenebilir.

Çöp analizinin ardından Üsküdar'ı biraz daha yakından tanımış oldum. Genel itibariyle muhafazakâr nüfusun çoğunlukta olduğu Üsküdar'ın kült bir mekân olarak pazarlanmaya çalışıldığı çok açık. Burada önemli bir uyumsuzluk devreye giriyor. Dindar kesimin kapitalizm altında pazarlanabilir şeyleri olmayınca, laikliğin nimetlerinden kendilerine pazar yaratmaya çalışıyor. Netice itibariyle, kapitalizm gölgesinde hamburger satamadığı camiyi yıkar. Bu yüzden Üsküdar'ın muhafazakarlığı da günden güne plastikleşiyor. Günün sonunda Üsküdar'daki tarihi Fethipaşa Korusu'nun atmosferini plastik tepside belediye hamburgeri yiyerek yaşıyorsunuz.

Nöbetçi eczane Nöbetçi yazılar 2 SPREY

Eczanenin 'o kendine has kokusu' insanın üstüne başına siner, ciğerine yapışır. İtir, nane, ilaç, yer yer parfüm, itriyat, kolonya...

Sanki eskiye aittir, sanki mahalle kültürünün bir parçasıdır. Karışım, aynı zamanda pek çok şeyi çağırıştırır. O koku, kimine göre gribal enfeksiyon, kimine göre adet ağrısı, kimine göre şeker hastalığı, kimine göre ise tıraştan sonraki serinliktir.

Aynı mevzu işte... Eczane sanki her şeyin iç içe geçtiği bir yerdir. Bembeyaz tuhaf cam şişesi ve onun üzerindeki gemi sembolüyle Old Spice parfüm, yeşil kutulu 'Bayer' imzalı Aspirin'e göz kırpar. Eczane, yan yana dizilmiş küçük şeylerin cenneti, 'kozmetikten görgüsüzlüğün', 'iyileştirici bir gereklilikle' kol kola girdiği çift çarşıdır.

Eczane; merak edilendir, sorulandır, akıl danışılan yerdir. Tıpla iksirin, doktor şifresiyle 'şifre çözücü eczacının' acayip bütünlüğüdür.

Yanlış bir ilacı raftan alır, reçetedeki bir harfi atlarsan o bütünlüğü bozarsın. Maazallah onun bozulması, 'kim bilir' nelere kadirdir.

O bütünlük bozulursa... Acayip hikâyeler de ortaya çıkabilir.

Bir yaz... Akşama doğru... Bu 'Cahit dingiliyle' karşılıklı oturup Allah'ına kadar sıkılıyoruz. Ruhumuzda afağanlar cirit atıyor. Mesai bitmek bilmiyor. 'O kepenk' kapansa sanki dünya açılacak. Derken; jilet gibi bir abi içeri giriyor. Gençten... Yakışıklı sayılır. Tiril tiril keten elbise, yaz akşamının avareliğine kol kanat geriyor.

Naif, kibar, kararlı. Ne istediğini biliyor. "Ağız parfümü var mı?"

Kalfa Cahit, ihaleyi her zamanki gibi 'usulüne uygun bir biçimde' bana bırakıyor. Hafiften oturduğu yerde kaykılıp eline bir ilaç kutusu alıyor. Sanki onunla, temelden, uzun süredir bir hesabı varmış gibi evirip çeviriyor. Müşteriye 'yersen' kavlından, 'çok meşgulüm' mesajı veriyor. Janti müşteri hemen yiyor. Saniyenin binde birinde o ilgisiz ruh halini alıp bana dönüyor.

Allahtan sprej tezgâhın hemen yanında duruyor.

Öyle eğilme, üst raflara tırmanma gerektirmiyor. Yine de müşteri işte. Zor, sıkıcı... İstediyini sar, fişi yaz, parayı al, üstünü ver... Öyle eğreti. Bağ kurmadan; hepsi bitiyor. Jilet abi çıkıp gidiyor. Eczane aynı zamanda teşhis yeri.

Hiçbir şeyle ilgilenmemiş kalfa Cahit net bir biçimde kararını verip teşhisi koyuyor: "Bak pezevenk sevgilisiyle buluşacak. Ama önce tek başına yemek yiyecek. Ulan madem kızla buluşuyorsun. Soğanı, sarımsağı da eksik kalsın!"

Kehanet sosyolojisi... Üstünde konuşulacak çok fazla şey yok. Susulup ölümüne sıkılmaya devam ediliyor. Ta ki aynı abi, alı al moru mor içeri girene kadar. Üzerinden bir saat geçmiş geçmemiş. Ağzını açıyor ama konuşmıyor. Dili hep pelte pelte... Tezgâhın arkasına, geçerken telaşlanıyoruz.

Janti abi ağlamaklı...

Ani bir refleksle, tezgâha, onun üzerindeki küçük akordiyon kabloyla bağlı kaleme uzanıp eczane saflığını simgeleyen, beyaz, ince ambalaj kâğıdına telaşla döşeniyor. O naif, kibar abinin bütün asaletini kaybettiğine böylece şahit oluyoruz. Dört kelime yazı durumunu ele veriyor:

"Ne verdiniz lan bana?"

Hayatta tuhaf, şaşkın anlar vardır. Misal karşıdaki kısık sesle konuşunca sen de ona uyar, fazla ses çıkarmadan konuşmaya başlarsın. O yazı da bizde öyle bir efekt yaratıyor. Afallıyoruz... Cahit bana kızmaya hazırlanırken, konuşmıyoruz, susuyoruz. Abi derdini konuşarak anlatamayınca biz de lâl oluyor, konuşabildiğimizi unutuyoruz. Yazı tek iletişim halini alıyor.

Elimde kalem, ince ambalaj kâğıdı... Yazıyorum: "Ne vermişiz abi?"

Suratı kızarmış, korkmuş. Tarzı tavrı bozulmuş.

Gömleği laci pantolonundan hafif çıkmış, ceketi kaymış. Elini cebine atıyor.

Elinde küçük bir sprej... Beyaz renkli. Üzerinde şaha kalkmış bir at var!

Ağız sprej değil ki bu! Ağız sprejleri biraz daha küçük yeşil renkte oluyor.

Ulan; adama...

21. yüzyıl tuhaf icatlar çağı... Bu sprej, kesinlikle 'o sprej' değil! Bu sprej, cinsel organa sıkılıyor, onu uyuşturuyor, böylece sevişme geniş zamana yayılıyor! Bizimkinin ağzına sığıp bu! Dili de bu yüzden uyuşmuş, konuşmıyor.

Üstünde şahlanmış at olan sprej elinden alıyoruz. Kalfa Cahit kafasını kaşıyor...

"Abi otur hele otur..."

Naif janti teslim olup oturuyor, öyle çok da korkulacak bir şey olmadığını anlıyor. 'Anlayışlı' da biri zaten. Suratı hafiften eski rengine dönmeye başlıyor. Dili çözülsün diye, önce limonata sonra çay, soğuk gazoz, ardından

bir Türk kahvesi ısmarlıyoruz. Dile içgüdüsel olarak, hep birlikte şok etkisi yapıyoruz.

Oluyor! Peltekliliği yavaş geçiyor.

Anlatıyoruz... Ellerini iki yana açıyor:

"Hep beni mi bulur böyle şeyler?"

Özür üstüne özür....

"Abi biz sana sprejini verelim. Paranı da iade edelim, müesseseden..."

"İstemez" diyor. Bir kere ağız sprejden uyuşmuş! Parasını geri veriyoruz.

Gidince, kalfayla bir kavga dövüş faslı olacak.

Gardımı almışım.

"Oğlum adama verdiğin şeye bak..." diye hesap soracak. Karşılığında; "Bunlar yan yana konur mu birader?" cevabını alacak.

Düşündüğüm olmuyor... Kavga dövüş yok!

Naif abi çıkar çıkmaz, kendimizi yerlere atarak gülüyoruz.

"Ulan iyi ki tam tersi olmadı" diyor Cahit. "Ya öbüründen isteseydi de ağız sprej verseydik... Sert, naneli, oraya sıkısa fena yakardı..."

Bir gülme krizi daha geliyor.

Yavaş yavaş geçiyor sonra.

Cahit dudak büküyor. "Yalnız" diyor, "Sarmısağı soğanı ne basmış be pezevenk..."

Eczane; merak edilendir, sorulandır, akıl danışılan yerdir. Tıpla iksirin, doktor şifresiyle 'şifre çözücü eczacının' acayip bütünlüğüdür.

Nihilistpedia

Nihilistpedia, nihilist roman kahramanları rehberi

Aleksi Zorba, Nikos Kazancakis'in *Zorba* romanına adını veren kahramandır. Yazar Nietzsche'nin anti nihilist görüşlerinden oldukça etkilenmiş, bu karakteri de onun "üstinsan" kavramından yola çıkarak şekillendirmiştir.

Yaşamı

Zorba, Makedonya'da Olympos Dağı'nın eteklerinde bir köyde doğar. İlk gençliğinde, santura merak sardığı için elinde ne var ne yok satıp kendine bir santur alır ve Selanik'e kaçar. Orada Recep Efendi diye bir sanatkârdan santur çalmayı öğrenir. Gençliğinde zamanın ruhuna uygun davranarak komitacı olup isyanlara katılır, Bulgar köylerine baskına gider. Girit'te Türklere karşı savaşıp insanları öldürür, gezgin satıcılık yaparak Makedonya'yı köy köy dolaşır. Özellikle savaşta gördükleri onun dünyaya bakışını değiştirir. "Vatandan kurtuldum, papazlardan kurtuldum, paradan kurtuldum; silkiniyorum. Silkindikçe hafifliyorum," diye anlatır görüşlerini. Karşı olmasına rağmen evlenip aile kurmaya da çalışır, namuslu olarak bir, yarı namuslu olarak iki, namussuz olarak da defalarca evlenir.

Zorba, Pire'de bir liman kahvesinde yarı Yunan yarı İngiliz bir yazarla tanışır. Genç adam terk edilmiş bir linyit madenini tekrar açmak için Girit'e gitmektedir. Zorba "Patron" diye seslendiği bu adamdan hiç tereddüt etmeden iş ister ve kabul edilir. Böylece yıllarca sürecek bir dostluğun temeli atılmış olur. Girit'te ıssız bir köye yerleşirler, işçileri yönetme ve madenle ilgilenme görevini Zorba üstlenir. Gündüzleri onlarla birlikte var gücüyle çalışır, işçileri de çalıştırır, çalışırken de araya girilmesinden bölünmesinden hoşlanmaz. Geriye kalan zamanlarda Zorba ve Patron, ölümü, yaşamı, dini, kadınları, aşkı, geçmiş, gelecek planlarını uzun uzun konuşurlar. Ancak madende işler planladıkları gibi gitmez, sevkıyat için hazırladıkları düzenek tüm köyün ve din görevlilerinin huzurunda daha açılış töreninde gürültüyle çöker. Ama ikisi de bu durumu umursamayıp olayın komikliği karşısında kahkahalara boğulurlar. Hatta dans ederek kendilerinden geçerler. Maden işi bozulunca da adadan ayrılırlar. Patron kitaplarına ve yazılarına sığınacağı başka bir sessiz limana giderken Zorba da yoluna devam eder. Çeşitli yerler dolaştıktan sonra Sırbistan'da bir maden işletmeye başlar, genç bir kadınla evlenir ve bir çocuğu daha olur.

Nihilizm

Zorba, yaşamın anlamsızlığının, ölümün kaçınılmazlığının, kalıcı ve adaletli bir dünya olmadığının bilincindedir. "...insanın ne olduğunu, dünyaya neden geldiğini ve ne işe yaradığını düşünüyorum... Bana kalırsa, hiçbir şeye... yalnız canlı ya da ölü oluşun önemi var." Birçok açıdan Nietzsche'nin Zerdüş'tüne benzer, bir nevi üstinsandır. Zorba, kendi tecrübelerini, gözlemden ve okumaktan önde tutar, her şeye bir anlam ve değer verir, yaşamı tıpkı bir öğretmen gibi görür. Ona göre hisleri, ahlakın ve entelektüel meselelerin önündedir. Kaderini acısıyla, sevinciyle kabul eder, bu da Nietzsche'nin *amor fati* fikriyle birebir örtüşür. Sol işaret parmağını çanakçılık yaptığı bir dönemde, çarkta işini bozuyor, tasarımlarına engel oluyor diye kesecek kadar yaptığı işlere tutkuyla bağlıdır.

Zorba için dans ve müzik kutsaldır. Dionysostik bir esrime gibi duygularını ancak böyle dışa vurabilir. Üç yaşındaki oğlu öldüğü zaman kederinden delirmemek için dans eder, çok sevindiği bir olay başına geldiği zaman da. O hiçbir şeye inanmaz, ne insana ne Tanrı'ya ne de Şeytan'a... "İyilikten dolayı sevinmem, kötülükten dolayı üzülmem," diyecek kadar da iyinin ve kötünün ötesindedir. Zorba, tam da Nietzsche'nin hayal ettiği gibi kusursuz bir nihilisttir.

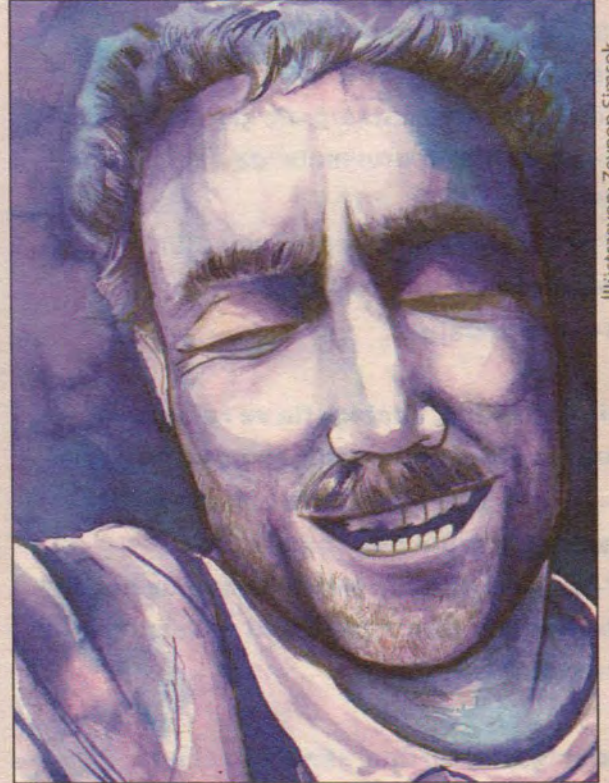
Aşk ve Kadınlar

Zorba kadınları farklı bir yere koyar. "Kadın ne demektir, neden böyle beynimizin vidalarını laçka ediyor?" diye sorar. Kadınlar hakkında söyledikleri de, yine anti nihilist görüşleri gibi Nietzsche ile paralellik taşır; kadının zayıflığını, alınganlığını, erkeğe muhtaçlığını, paraya ve güce düşkünlüğünü vurgular. Ama kendince onların gönlünün hoş tutulmasını da savunur. Onların kalplerinin kırılmasına, üzülmelerine, yalnız olmalarına gönlü razı olmaz. "Kadın, zayıf, narin yaratıktır, sana kaç kere söyleyeceğim? İnce camdan bir vazodur kadın. Büyük dikkat ister patron!" Daha adaya gelir gelmez köydeki tek oteli işleten Madam Ortans'ı baştan çıkarır. Sırf, düşüncesiz bir şaka sonucu Zorba ile evleneceklerini sanan Madam hayal kırıklığına uğramasın diye onunla nişanlanır. O anda hayatında hangi kadın varsa ona sanki dünyanın merkeziymiş gibi davranır.

Kaynakça

- Zorba*, Nikos Kazancakis, Çev.: Ahmet AnginVedat, İstanbul, Can Yayınları, 2016
- Böyle Buyurdu Zerdüş*, Friedrich Nietzsche, Çev.: A. Turan Ofazoğlu, Cem Yayınevi, 1999
- Kusursuz Nihilist*, Keith Ansell-Pearson, Çev.: Cem Soydemir, Ayrıntı Yayınları, 2011

Zorba

İllustrasyon: Zeynep Simsek

Karakter Adı	Aleksi Zorba
Kitap	<i>Zorba</i>
Yaratıcısı	Nikos Kazancakis
Milliyet	Yunan
Yaş	65
Meslek	Madenci, aşçı, müzisyen
Etkilendiği kişiler	Simbad, Recep Efendi
Etkilediği kişiler	Kitabın diğer kahramanı olan isimsiz İngiliz yazar Mihalis Kakoyannis (Zorba the Greek filmi) Mikis Theodorakis (Zorba the Greek filmi için yaptığı müzikleri.)

TARİHİ YALPALAMALAR

tarihle, şiirle, edebiyatla ve rakıyla
hesaplaşmaya yelteniyorum
canımı sıkıyor üç mesele
Ece Ayhan'ın ıskaladığı üç kritik soru var
1-neden bütün oturmalarında değişmiyor
Latife Hanım'ın şalı?
2-Maveraünnehir nereye dökülür
neden kimse umursamaz?
3-nasıl yapalım?

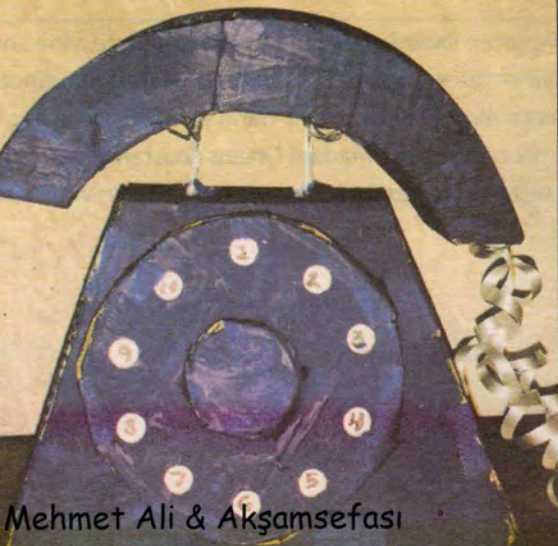
şiirle, tarihle, edebiyatla ve rakıyla
arama girer mütemadiyen üç karın ağrısı
1-karın ağrısı bizim fıtratımızda mı var
(saygılar sayın büyüğüm!)
2-tam altı gündür Melek aramıyor neden?
3-kitapları satmayan sanat fetişistlerinin
hırçınlığı!

edebiyatla, tarihle, şiirle ve rakıyla
üç şey akraba aslında üç şey ortak
1-kaybettikçe şükreden güzel adamlara
eyvallah
2-umudunu kesmeyenlerin hatrına
dönüyor dünya
3-edebiyat ne güzel meze bilhassa
rakının yanında!

tam burda açmalıyım geniş zamanlı
ve pişman bir parantez
(bir şey itiraf edeyim mi size
çok geç öğrendim Vahdettin'in
aslında hain olmadığını)

rakıyla, edebiyatla, tarihle ve şiirle
ortak bir halt yok lan aslında!

-belki
Melek
yarın
beni
arar-

Mehmet Ali & Akşamsefası

AYIN FENOMENİ

Aykut
Elmas

Çektiğiniz videoları paylaşma kararını nasıl aldınız?

Aslında paylaşımlara başlamak bir karar değildi benim için. Kendi kendime videolar çekip eğleniyordum ve daha sonra bu videoların insanları da eğlendirdiğini gördüm. Gelişen bu doğal süreç içerisinde işin biraz da amacını aştığını düşünüyorum. Bazen 'iyi ki' bazen de 'hay Allah, nereden bulaştım!' diyorum. Ama nihayetinde bütün bu ilgiye şükrediyorum.

Videoların devamlılığını sağlayan motivasyon neydi?

İnsanlar tarafından beğenildiğini gördüm ve bu beğenilme hissi zamanla daha da iyi şeyler yapabileceğime inandırdı beni. Haliyle bu inanç insanda devam etme isteği doğuruyor.

Aldığınız eleştirilerle doğru orantılı olarak videolar değişim gösteriyor mu?

Elbette, sonuçta belirli bir kesime sunuyorum videoları ve onlardan gelen tepkilere göre seçtiğim karakter veya konu ya devamlılık gösteriyor ya da değişiyor.

Sizce insanlar sizi neden takip ediyor?

Hayatlarının ve hayatımın içindeki bir tespiti, esprili bir dille insanlara geri sunuyorum. Ve sanırım hem yaşantım ve kişiliğim hem de konuların son derece basit, anlaşılabilir ve doğal olması takip etmelerini sağlıyor.

Sosyal medyada fenomen olmak sizi hayattaki hangi amacınıza yaklaştırıyor?

Aslında bir amaca yaklaştırmıyor. Aksine bir amaç belirlemem gerektiğini hatırlatıyor. Ama henüz belirleyemedim.

Bugün sosyal medya hesabınızın aracılığıyla yakaladığınız başarıyı ve kazandığınız kitleyi sosyal medya hesabınız olmadan kazanmanız mümkün mü ya da nasıl mümkün olurdu?

Tabii ki mümkün ama nasıl olurdu inanmıyordum. Sosyal medya sadece bir alan, daha bir

çok alanda ve tabii ki imkânlar dahilinde bir şeyler üretebilir, beğeniye sunabilirdim. Kim bilir.

Sizce patlama noktanız neydi?

Bu bir süreç tek bir video ya da bir an diyemem. Kulaktan kulağa ilerleyen, sistematik bir gelişim süreci. Her geçen gün biri daha izliyor, beğeniyor ya da beğenmiyor.

Sosyal medya hesabınızın size kattığı en güzel şey nedir?

Sanırım sabretmeyi öğrenmek oldu. Bütün hayatımı sabırsız ve umursamaz yaşadım. Ta ki bu son üç yıla kadar. Şu anda davranışlarımı ve ağızımdan çıkacakları daha birçok şeyle birlikte kontrol edip, sabırla yönetiyorum.

Sosyal medya hesaplarınızı kapatmanıza ne sebep olabilir?

Karar vermek ve bitirmek. Ya da daha kalıcı ve daha ciddi işlerde içerik üretmeye başlarsam dikkatimi tek bir işte toplamam gerekebilir. Bu durum videoların sonu olmasa da akışını yavaşlatabilir.

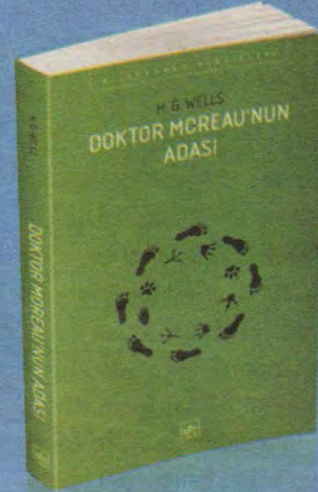
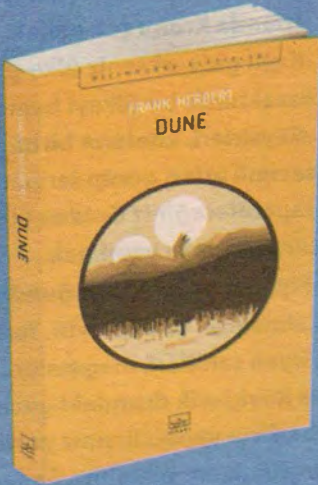
Sosyal medyadan tanınmanın en güzel yanı ve en kötü yanını söyler misiniz?

En güzel yanı, birçok konuda acil durumda iyi-kötü bilgi alabileceğiniz, size yardım edecek birçok insan olması. Kötü yanı da, bu iyi yanın üstüne tonlarca beton dökebilecek yüzlerce şeyin olması. Örneğin ne istediğini bilmeyen insanların yorumları can sıkıcı oluyor.

Peki bu işin sırrı ne?

Bunun bir formülü ya da sırrı yok. Ne ürettiğinize ve bunu nasıl sunduğunuza bağlı. Diken de satabilirsiniz, mantıken diken kim alır? Ama diken nasıl satacağınız önemli. Diken satışa uygun sunarsanız o zaman biri ya da birileri mutlaka alır.

BİLİMKURGUYA YÖN VEREN BAŞYAPITLAR İTHAKİ'DE!

HUZUR İZLANDA

Düşünüyorum da Kuzey Işıkları'yla büyüsem, suç nedir bilmesem ben de Elfler'e inanırdım bence!

Sanki bizim bildiğimiz dünyada değil de başka bir gezegendeymiş gibi İzlanda. Bizim ülkemizde her gün akıl almaz skandallara imza atılırken, İzlanda gündeminde polisin ilk kez -yanlışıyla- birini öldürmesi ve ailesinden özür dilemesi, dünyanın en şeffaf politik sistemlerinden birine sahip olmaları, dünyanın en 'yeşil' enerjisini kullanıyor oluşları, yüksek eğitim kaliteleri, dünyanın eşcinsel olduğunu açıkladıktan sonra göreve gelen ilk başbakanı gibi haberler var. Buraya ilk seyahatimden önce ülkenin olduğu gibi dev bir viral PR projesi olduğunu, kandırıldığımızı düşünüyordum. Gidip yerinde görünce durumun daha da inanılmaz olduğunu anladım.

Dünyanın en kuzeydeki ve aynı zamanda kutup bölgesine en yakın başkenti Reykjavik'in çevresinde zaten hepi topu 327.000 olan İzlanda nüfusunun çok önemli bir bölümü (120.000) yaşıyor. On beş milyonluk İstanbul, 500.000'lik Kadıköy nüfusunu düşününce rakamlar komik geliyor.

Soğuğu soğuk. Hatta insan bu kadar soğuk memlekete neden ev kurar diye düşündürüyor. Meyve sebze yetiştiremedikleri için denizden ne çıksa yiyorlar üstelik. Reykjavik'te herhangi bir restoranda balina ya da 'puffin' denen aşırı şirin kutup martısının etini yemek mümkün. Tabii ki geyik eti de burada bir standart. Hatta ben Akureyri'de fermente edilmiş köpekbalığı eti bile yedim. Anthony Bourdain tarafından 'yediğim en kötü şey' olarak betimlenen köpekbalığı etini ben lakerdaya benzettim, höpür höpür yedim. Uzun ve soğuk kışlarda bağışıklık sistemini güçlendirmek için yiyorlarmış. Hak verdim.

Bir de zaten kızmak mümkün değil İzlandalılara. Zamanında Danimarkalılar siz de Hristiyan olun diye İzlandalılarla savaşımaya geldiklerinde "Tamam ya," diyor zamanın ileri gelenlerinden biri, "Onlara Hristiyan olduk deriz, gözlerinin önünde tanrılarımızı, putlarımızı şelaleden aşağıya

atarız, evimizde yine kendi tanrılarımıza inanırız. Savaşmaktan iyidir!" Kuzeydeki Godafoss Şelalesi'nin hikâyesi bu, ne kadar barış yanlısı olduklarını ifade etmek için gururla anlatıyorlar. Kâğıt üzerinde Hristiyanlar ama hem İzlandik tanrılara hem de Elfler'e ve Trollere gerçekten inanıyorlar.

Hatta karayollarını inşa eden resmi devlet kurumlarında Elfler'le iletişim kurmakla görevli insanlar çalışıyor. Bir yol yapılacağına Elfler'den izin alınıyor. On altı milyonluk şehir hayatımızda bize hurafe gibi gözükken bu durum; kendileri evde ya da bir restorandayken bebeklerini bağışıklık kazansın diye pusetin içinde sokakta uyumaya bırakan İzlandalıların hayata karşı naif bakışlarını ifade ediyor. Düşünüyorum da Kuzey Işıkları'yla büyüsem, suç nedir bilmesem ben de Elfler'e inanırdım bence!

Kuzey Işıkları bambaşka bir hikâye. Bu büyülü fenomeni görmek için en doğru zaman gecelerin hâlâ uzun ve karanlık ancak havanın o kadar da kapalı olmadığı geç kış, erken ilkbahar ayları. Renkler, dans edişleri, bu olayın gökyüzünde gözlerinizin önünde gerçekleşiyor oluşu tarifsiz bir mutluluk veriyor insana. Üstelik benim ışıkları görme hikâyem de çok tatlı. Suç oranının dünyada en düşük olduğu ülkede, İzlandalı bir folk grubunu dinlediğim barda bir polisle, evet bir polisle tanışıyorum. Ülkede topu topu kaç tane polis var acaba. Bu hobi olarak fotoğraf çeken bir polis üstelik. Fotoğraf makinem üzerinden başlayan muhabbet ertesi gün "Kuzey Işıkları'nı gördün mü, şehirden bile görünüyorlar" içerikli bir muhabbetle devam ediyor. Hayır diyorum, "Kuzey Işıkları turum yarın ama ya yarın aktif olmazlarsa?" Polis arkadaşım gelip beni hostelimden alarak şehrin on dakika kadar dışına ışıkları izlemeye götürüyor. Heyecandan nasıl çekeceğimi bilmediğim ışıkları çekmek için gereken bütün ayarları gösteriyor üstelik. O olmasa normal

turla gitsem soğuktan donacak, belki o gece aktif olmadıkları için ışıkları göremeyecek ya da görsem bile fotoğrafını çekmeyi beceremeyecektim. "All Cops Are Bastard" da değilmiş aslında, bunu da öğrenmiş oldum.

Buzullar ve aktif yanardağlar, amansız bir soğuk ve dünyanın derinliklerinden gelen coşkulu bir sıcaklık, depremler, şelaleler, Kuzey Işıkları ve gayzerler, aşırı sevimli İzlanda atları, yer altında pişirilen çavdar ekmeği, soğuk okyanus balığı derken bu seyahat bir rüya mıydı gerçek miydi ayırt etmekte zorlanıyorum.

İZLANDA'YA GİDECEKLERE PRATİK BİLGİLER

- Ülke Schengen bölgesinde.
- Şimdilik en rahat uçuş şekli Kopenhag üzerinden.
- İzlanda Kronu çok pahalı.
- Kışın gidecekseniz ülke çok soğuk ama bence bu karakterde bir ülkeyi bembeyaz görmek güzel.
- Geysirleri, kıtaların birbirinden koptuğu noktaları, sevimli atları görüp termal banyolarda keyif yapabileceğiniz Golden Circle turu ve Kuzey Işıkları turu mutlaka yapılmalı.
- Fiyatlar yüksek olduğundan hostellerde kalmaktan çekinmeyin. Tertemiz ve çok güzeller.
- Siyah sahilleri, mağaraları, aktif yanardağları ve Reykjavik dışındaki güzellikleri görmek içinse roadtrip yapabilirsiniz ya da wifi olan otobüslerle yolculuk edebilirsiniz. Sadece yolları izlemek bile keyifli.
- Bir diğer keyifli (ve hatta adrenalin yüklü) aktiviteyse husky'lerin çektiği kızaklarla son sürat gitmek.

HADİ GEL BERABER YILDIZLARI İÇELİM

Kutlamaları sevdiğim için mi yoksa içindeki kon milyon baloncuğu sevdiğim için mi bilmiyorum ama şampanyaya bayılıyorum. Öyle ya, kutlama deyince aklımıza gelen ilk şeylerden biri şampanya. İster tuttuğum takımın hakkıyla, şerefiyle şampiyonluğu, ister bir doğum günü, evlilik, ister gazinoda o şahane assolisti etkileme isteği olsun. Şampanya her zaman aklımızın başköşesinde duruyor.

Aslında şampanya diye düşündüğümüz şey köpüren bir şaraptır. Eğer amaç sadece köpüklü bir seremoniyse sorun yok çünkü köpüklü şarap çok daha ekonomiktir. Öyle her köpüklü şaraba şampanya diyemiyoruz. Sadece Fransa'nın kuzeydoğusundaki Champagne bölgesinde yapılan doğal köpüklü şaraplara şampanya denebilir. Yasalarla korunuyor bu.

Doğal köpük meselesini de açmak gerekirse, şaraba sonradan karbondioksit gazı ilave edilmemiş, şişede ya da tankta fermentasyonla elde edilmiş karbondioksit gazının kullanıldığı köpüklü şaraplara doğal köpüklü diyoruz.

İtalya'da Prosecco, Fransa'da Cava, Almanya'da Sekt isimli doğal köpüklü şaraplar var. Elbette bu şarapların yapıldığı üzümlerden de bahsetmek gerekiyor. Şampanya yapımında kırmızı ve beyaz üzümler kullanılıyor. Kırmızı üzümlerden pinot noir ve pinot meunier kullanılırken, beyaz üzümlerden chardonnay üzümleri kullanılıyor. Eğer yüzde yüz chardonnayden yapılıyorsa adı; Blanc de Blanc, eğer yüzde yüz pinot noir ya da yüzde yüz pinot meunierden yapılmışsa Blanc de Noirs...

Köpüren şaraplarda "brut" ifadesi kullanılıyor.

Bir de "vintage" var; Fransızlar, iklime bağlı olarak bazı yıllar çok iyi şampanya yapılabildiğinde buna vintage diyorlar ki bunlar oldukça kıymetli şaraplar. Eğer çok iyi mahsul olmamışsa "nonvintage" deniyor.

Tarihine gelince...

Benedikli keşiş Dom Pierre Perignon 16. yüzyıl sonlarında tesadüfen üretiyor şampanyayı. Soğuk bölge tabii kuzey Fransa. Şarap yapımı sırasında bu aşırı soğuk hava fermentasyonu durduruyor. Havalarda ısındığında ise mantarlanmış bu şişelerde devam eden fermentasyonla tabii ki karbondioksit de ortaya çıkıyor. Hatta öyle ki mahzendeki şişeler patlamaya başlıyor.

Rivayet o ki Dom Perignon "Koşun, koşun; yıldızları içiyorum" demiş.

Asıl keşfeden ise İngilizler olmuş, hatta Winston Churchill'e İkinci Dünya Savaşı sırasında "Sadece Fransa için savaşıyoruz beyler unutmayın, şampanya var!" dediyecek kadar önemli İngilizlerin şampanyaya katkısı. Zaten şampanyanın asıl yükselişi ve dünyada önemli bir pazara sahip olmasında da İngilizlerin şampanyaya duydukları ilginin etkisi çok fazla.

Bizdeki gibi sallayıp sallayıp da açılan ve assolist ablanın ayaklarına dökülen zavallı köpüklü şarabı açmanın doğru bir yöntemi de var. Bir şampanyayı asla köpükler çıkararak açmamalı. Çünkü kadehe koyduğunuz şarapta asıl o cazip kabarcıklar olmalı. Ha illa ben İngiliz soylularına özeniyorum diyorsanız kılıcınızın tek bir hareketiyle şampanya

şişesinin boynunu yaklaşık 45 derecelik bir açıyla kesmelisiniz ki bu ritüelin adı da "sabrage"dır.

Şampanya hakkında öyle çok efsane var ki...

Mesela bugün bile kullanılan kasemsi yayvan şampanya kadehleri, daha sonra Kral XVI. Louis'nin karısı ve Fransa Kraliçesi olacak olan Marie-Antoinette'in göğüslerinden alınan alçı kalıplarıyla yapılmış.

**Koşun, koşun;
yıldızları içiyorum.
Dom Perignon**

Flüt kadeh kullanıyoruz artık. Sebebi gerçekte hava kabarcıklarını uzun süre muhafaza etmek olsa da rivayete göre kadınların dans ederken jartiyetlerine sıkıştırarak kolay taşımaları için üretilmiş.

Bir başka rivayet de Marilyn Monroe'nun şampanya banyoları...

Önemli şampanya markalarından birinin sahibesi, bayıldığım Lily Bolinger, ne sıklıkta şampanya içiyorsunuz sorusuna şu efsaneleşmiş cevabı vermiş zamanında:

"Sadece mutlu veya üzgün olduğum zaman şampanya içerim. Bazen yalnız olduğum zamanlarda da içerim. Yanımda birileri varsa mutlaka içerim. Eğer karnım aç değilse şampanya içerim ve aç olduğumda da içerim. Aksi takdirde eğer susamamışsam ona asla dokunmam."

Patrick, ben şampanya içerken çok mutlu oluyorum biliyor musun?
Hadi gel beraber yıldızları içelim...

CAN BİNALİ AYDIN

Moral Değerler Denizi

XU LIZHI

İnsan, ölmeye karar vermeden önce bir karar daha veriyor, yaşayamadığına. Bu karar tarih boyunca, büyük yenilgiler ardından bir kaçış olabileceği için alındığı gibi; sunulu yaşamın zayıflığı, hiçliği karşısında ondan kurtulmak için de alındı. Eğer bu iki koşula bir üçüncüyü eklemek gerekseydi, belki de şöyle tanımlayabilirdik onu: Yaşama karşı bir şey duymayanlar. Yaşamda bir rastgelelikten bahsedilebilir fakat, intiharda asla. Biçimi ne şekilde olursa olsun, intihar estetik kaygılıdır ve kalanlar içindir. Suriyeli sığınmacı Amir Hattab, on sekiz milyonluk bir kentin ortasında kanalizasyona atlayarak yaşamını sonlandırdığında, kimse bunun verili koşullara karşı geliştirilmiş çok şiddetli bir protesto eylemi olduğu konusunda tereddüt etmedi.

"Bu endüstriyel lağım pisliğini, işsizlik istatistiklerini çiğneyip yuttum..."

Xu Lizhi

Xu Lizhi, 2010 yılında çalışmak için taşradan (Jieyang, Guangdong) kente, Shenzhen'e göç etmiş, toplamda bir milyona dayanan işçi nüfusuyla Çin'in en büyük fabrikalarından biri olan Foxconn'da işe başlamıştı. Katı disiplini ve ağır çalışma koşullarıyla intiharı işçiler arasında bir

geleneğe dönüştüren Foxconn, gerçek anlamda bir işçi cehennemi. Öyle ki, 2010 yılında fabrika işçilerinin on sekizi intihara teşebbüs etmiş, bunlardan on dördü ölümle sonuçlanmıştı. Art arda gelişen işçi intiharlarının ardından şirket "çareyi" bina çevresi ve avlusuna ağ gerdirmekte bulmuş, bu sayede "İşçilerin zeminle temasını engellemeyi" öngörmüştü. İşçi intiharlarının sürmesi üzerine ölümlere karşı alınan "önlemler" arttırılmış, yeni işe alımlarda artık işçilere intihar etmeyeceklerini deklare eden bir sözleşme de imzalatılmaya başlanmıştı.

Xu fabrikanın montaj hattı işçilerinden biriydi ve şiirlerini keşfeden arkadaşı onun hakkında şunları söylüyordu: "Utangaç bir çocuk, az konuşur ama sessiz değil. Kanaatlerini ortaya koyar, kendi başına görünürdü. Bir şair havası vardı." Fabrikadaki mesaisine devam eden Xu, bir yandan da sanat, edebiyat uğraşını sürdürüyor; şiirleri, denemeleri, film eleştirilerinin yanı sıra güncel olayları da yorumladığı otuzun üzerinde yazısı, "Foxconn People" isimli kurum içi gazetede yayınlanıyordu.

Xu, montaj hattındaki hislerini anlatan ilk şiirlerinde, çalıştığı atölyeyi, "Gençliğinin karaya oturduğu yer" olarak betimlerken, içinde bulunduğu koşulları şu dizelerle anlatıyordu: "Montaj bandında, onbinlerce işçi kağıttaki kelimeler gibi sıralanır" Bir başka şiirinde kendinde gerçekleşen makineleşmeyi tanımlar: "Demir gibi dümdüz, eller uçar gibi. Kaç gün kaç gece böyle dururken uykuya daldım?" Xu, "Bir gazete tarafından bana sağlanan olgunlaşma" başlığıyla kişisel blogunda topladığı bu şiirlerin, "Acı veren şeyler" olduğunu düşünüyor, bu nedenle ailesinin ve akrabalarının görmesini istemiyordu.

2014'ün şubat ayında Foxconn'dan ayrılıp, Suzhou, Jiangsu'ya taşınmış fakat burada işler pek de iyi gitmemişti. Birkaç iş değiştirdikten sonra arkadaşlarıyla caddede bir tezgâh açan Xu, bu işte de başarılı olamamış, altı ay sonra Shenzhen'e geri dönmüştü. Shenzhen'i seviyordu fakat burada çalışabileceği uygun bir iş bulmak hayli zordu. Verdiği bir röportajda bu şehre olan sevgisinden, kitap dükkânlarını ve kütüphanelerini gezmekten aldığı keyiften bahsediyordu. Memleketinde ancak birkaç küçük kitapçı vardı ve onlardan istediği kitapları temin edememekten dert yanıyordu. Burada çok uzun yaşamamış olmasına rağmen kendini Shenzhen'le özdeşleştiren Xu, kente büyük aidiyetle bağlıydı: "Herkes bu şehirde kök salmak ister."

Shenzhen'e geri dönüşünde kentin en büyük kitapçısına iş başvurusunda bulunmuş fakat olumsuz cevap almıştı. Bunun üzerine bir kez de Foxconn'da çalışanların kullandığı kütüphanede çalışmak için şansını denemiş, yine aynı sonuçla karşılaşmıştı. Xu, büyük ve sıralı hayal kırıklıklarına rağmen pes etmeyip tüm yolları deniyor fakat bir türlü talihsizliğinden kurtulamıyordu. Bundan kaçamayacağını anlayan Xu, durumunu şu cümlelerle açıklıyordu: "Durmaksızın hayatımız için savaşmak zorundayız, bundan daha uzağa gidebilmek çok zor."

Geçen zamanla birlikte ekonomik olarak da sıkıntıya giren Xu, Foxconn'a geri dönmeye karar vermiş, 29 Eylül'de eski pozisyonunda tekrar işe başlamıştı. Xu,

mesaiye başladıktan bir gün sonra, 30 Eylül 2014 tarihinde, kendini işçilerin kaldığı binadan boşluğa bıraktığında, yalnızca yirmi dört yaşındaydı. Hiç şüphesiz, pencereden yaşamak için her şeyi yapmış biri olarak atlamıştı.

"Bir vida yere düştü"

Fazla mesainin şu kara vaktinde
Dikey sıçradı, hafifçe yuvarlandı
Kimsenin dikkatini çekemeyeceğim
Geçen seferki gibi
Aynı böyle bir gecede
Biri böyle yere yuvarlandığında olduğu gibi"

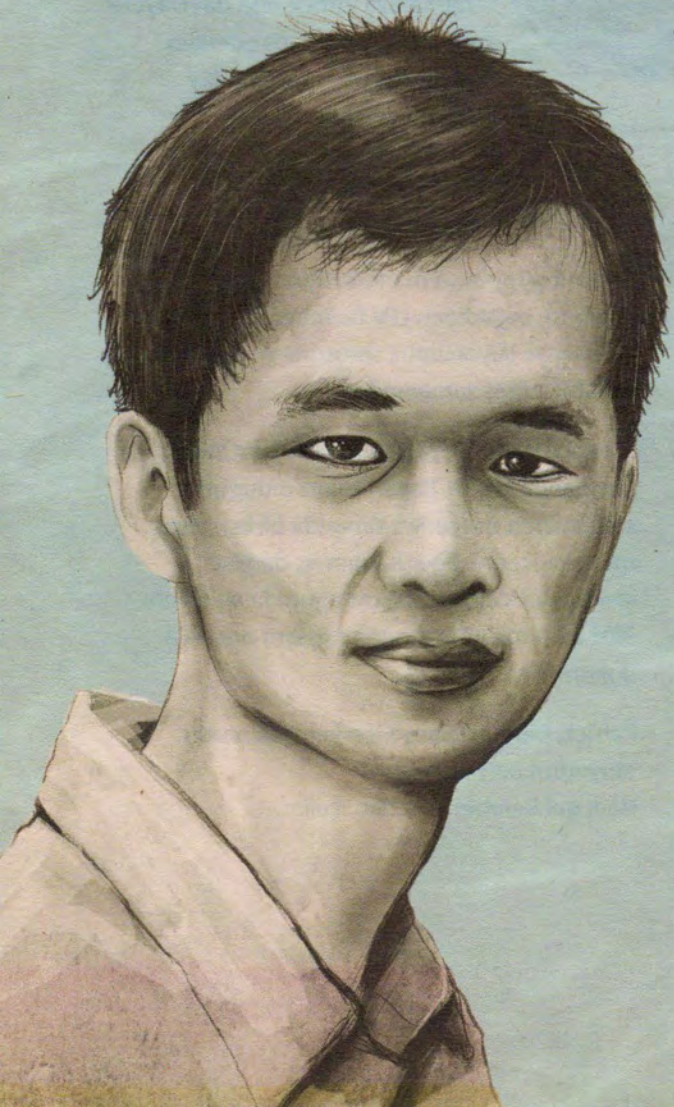
Xu, şimdi doğduğu topraklardan binlerce kilometre ötede, yaşamı, ona karşı mücadelesi, emeği ve şiiriyle yankılanıyor.

Xu Lizhi sürüyor...

Not: Xu Lizhi için yapılan araştırmalarda çok sınırlı kaynağa ulaşılabilmiş; aktarılan bilgiler, kişiler ve belgeler bakımından kesinleştirilememiştir.

Xu'nun yaşamını sonlandırdığı gün yazdığı iddia edilen şiir

Gökyüzüne dokunmak
O çok açık maviliğini hissetmek istiyorum
Ama bunların hiçbirini yapamam
Çünkü bu dünyayı terk ediyorum
Beni az çok tanıyan kimse
Gidişime şaşırmmalı
Hatta hayıflanıp yas bile tutmamalı
Geldiğimde iyiydim
Giderken de iyiyim

SINIF*

Babaları gibi etraftaki ömür törpüsü fabrikalarda işçi olmaktan başka geleceği olmayan bu çocuklar için yapabileceğim çok da bir şey olmadığına zamanla inanmıştım.

-Metin Göktepe'nin anısına-

O kul zilini sevmezdim. İsrail'in Borusu misali öttüğü an, canım isteyince yarıda kesemeyeceğim bir yolculuğa çıkarırdı beni. Ucuz takım elbiselerimle uyumsuz ve her zaman gevşek bağlanmış kravatlarım mesleğimle olan bağımın bir nişanesi gibiydi. Şairlikten arta kalan zamanlarda banyomu temizlemek, mobilyaların tozunu almak kadar umarsızca, mecburiyetten yaptığım öğretmenlik, bana bir meslekten ziyade, hayallerimle içine hapsoldüğüm gerçeklik arasındaki açığı her gün yeniden ölçtüren bir imtihandı sanki. Buradan bakınca hem kravatlarım kadar gevşek hem onlar kadar yabancıydım öğretmen kürsüsüne. Gün gün imzalanacak müfredat defteri, hacı yeşili tahtanın önünde biriken tebeşir tozu, sadece belirtili isim tamlamasına örnek olsun diye kullandığımız kapının kırık kolu bu kenar mahalle okulunda sinirime dokunan ayrıntılardan sadece birkaçıydı.

Neden orada, hayata karşı mücadelelerinde benden fersah fersah uzakta olan bu insanların arasında, onların çocuklarını eğitmeye mecbur kaldığımı sorgulamaktan vazgeçtiğim zamanlardı. İkinci şiir kitabımı güç bela yayınlamış, birincisine beklediğim ilgiyi göremememi darbenin edebiyat çevresini ezeli düşmanlardan biri olarak kodlamasına bağlamıştım. Bu istibdat uzak olmayan bir zamanda elbet püskürtülecek, ikinci kitabımdaki otosansür yeni baskılarda yerini daha güçlü bir sınıf vurgusuna bırakacaktı.

Aslında anlatmak istediğim sınıf işte burada Esenler-Yüzyıl'da kanlı canlı karşımdaydı. İrili ufaklı bahçelerin içine kondurulmuş uzaktan sevimli yakından çirkin evlerde hayata tutunmaya çalışan insanlar tam da hikâyelerine tutkulu bir merak beslediğim güruh değil miydi? Bu soruyu kendime defalarca sorduktan sonra mütereddit bir hayır cevabında karar kılmıştım. Arkadaşlarımın bir kısmını hapse bir kısmını Avrupa'ya sürgüne gönderen cunta beni Mersin'den İstanbul'un taşrasına savurmakla yetinmiş, o hengâmede elimde bir boşanma tebligatı ve kötü sicilli memuriyet dosyamla kendimi bu kesif kömür kokulu mahallede buluvermiştim. Anadolu'nun küçültülmüş bir kopyası olan bu semt her gücünün bir altındakini ezerek beslediği vahşi bir orman gibiydi. Babaları gibi etraftaki ömür törpüsü fabrikalarda işçi olmaktan başka geleceği olmayan bu çocuklar için yapabileceğim çok da bir şey olmadığına zamanla inanmıştım. Kulak tırmalayıcı bir zille başlayan kırk dakikalık derslerde otoriteyle sağlayabildiğim yapay sessizlikte yalnızca kendi sesimi dinlemekten usanmıştım. Kimi

zaman anlattıklarım sanki öğrencilerimin aklına yazılıyormuş gibi bir yanılsamaya kapılsam da dersin bitmesiyle bu uhrevi hava anında dağılıyor, bir an önce sınıftan kaçmaya çabalayan çocukların gözlerinde ne bir merak, ne öğrenmenin verdiği şevki göremeden evin yolunu tutuyordum.

Vücutlarını terbiye edecek hareketler için gerekli materyaller bu kenar mahallé okulunda temin edilemediğinden beden eğitimi dersleri genellikle oğlan çocukları için futbol oynayarak, kızlar içinse ip atlayarak geçiyordu. Mevcudu altmışı bulan sınıfta Metin'i adamakıllı gözlemlemem bu beden eğitimi derslerinden birine denk geldi. Sınıftayken dersleri sessiz, ortalama bir oğlan çocuğu kadar yaramaz, dersleri vasat Metin, kimsenin geçmek istemediği kaleye gönüllü olarak geçmiş, çevik hareketlerle bir sağa bir sola atlarken dikkatimi çekmişti. Yanına gittim; "Biraz da sahada görelim seni Metin, kurtardığın kadarını atabilecek misin bakalım?" dedim.

"Yok öğretmenim, topa vuramam ben"

"Neden oğlum, elinle tuttuğunu ayağınla atacaksın işte"

"Olmaz ayakkabımın derisi soyuluyor"

Sesi sertti. Ayakkabılarına baktım, gerçekten de derisi soyulmuş, altından koyu sarı bir tabaka belirmişti.

"Metin bu ayakkabıyla top oynanmaz, spor ayakkabısı gerek sana" dedim. Sanki çocuk bunu bilmezmiş gibi.

O hafta sonu her zaman olduğu gibi semt pazarına gittim. Kış günü çürük çarığı bol, çeşidi az sebzelere yüklenip içimden pahalılığa söverken, pazarın çıkışına kurulan ayakkabı tezgâhının önünde Metin'le göz göze geldik. Kısa süren bakışmamız

ve benim tebessümlü selamım ertesinde, az ötede satıcıyla sıkı pazarlığa tutuşmuş annesine ilişti gözüm. Kısa boylu, geniş kalçalı, elmacık kemikleri çıkık, esmer geniş yüzlü bir kadın. Metin yüzünü annesine doğru çevirip tipik çocuk şımarıklığıyla diretti biraz. Eteğini çekiştirmeye kalkınca kadın hiddetlendi. Belli ki pazarlık sonuç vermemişti. Çocuğun kolunu kavradığı gibi yerdeki poşetleri topladı hızlıca. Önümden yola koyuldular. Sonraki beden eğitimi derslerinde Metin yine kaledeydi.

Metin ilkokulu bitirince mahallenin diğer çocukları gibi az ilerideki ortaokulda okudu. Başka Metinleri okuttum mezun ettim ben de. Sonra emekli oldum, taşındım o mahalleden. Başka şiir kitapları yazdım, satmadı. Kitaplarımda sınıf vurgulanmadı. Her şey öylece yerli yerinde kaldı. Arada dergilere şiir yolladım, bazıları basıldı. Hatırım kalmasın diye ufak söyleşilere bile çağırıldım. Edebiyat günlerine davetliydim bir keresinde, baktım yan salonda Yaşar Kemal, içeride bir kalabalık, alkışlar, flaşlar... Gazetecilerin arasında tanıdık bir yüz. Bizim kaleci oğlan Metin. Kayıt cihazı elinde kameraların arasından kafasını uzatmış, sesi yakalamaya çalışıyor, çevikliği kaledeki gibi.

Nedense konuşmak gelmedi içimden. Beni henüz görmediğinden emin olunca kolonun arkasında bir koltuğa kayıverdim usulca. Hatırlayamayacağından mı korktum yoksa bana hatırlattıklarından mı bilmiyorum. Belki de yaşlanmış ilkokul öğretmenin hafızasında başarısız bir edebiyatçı olarak yer etmesini istemedim.

Bu son karşılaşmamız oldu. Uzun bir zaman sonra gazetelerde bir spor salonunda uluorta dövülerek öldürüldüğünü okudum. Gariptir ki hiçbir şey hissetmedim. Ancak şimdi fark ediyorum içimde ağır bir taşın büyümekte olduğunu.

***Barış İnce'nin sayfasını paylaşma çağrısına gelen yazılardan seçilmiştir.**

YEŞİM COŞKUN

Deliliğin Delili Yoktur**BEYOĞLU'NUN EN GÜZEL KIZI**
YANGIN AYŞE

Ayşe Güven 1965 yılında, İstanbul'da, mor zambaklar açtığı vakit dünyaya geldi. Doğum gününü tam olarak bilmiyor, yeni yaşını almak için mor zambakların açmasını bekliyor. Zaten onun için yaş çok önemli bir şey değil. "Önemli olan aşk, yoksa nasıl yaşanır ki?" diyor. İnsan hayatta en çok neye ihtiyaç duyuyorsa, başkalarına da en çok onu vermiş. "Ben çok kolay, çok çabuk aşık olabilirim," diyen Ayşe abla, hayatta en çok sevgiye ihtiyaç duyuyor.

"Çok şiddetli bir çocukluğum oldu. Kız kardeşim üç yaşındayken kuyuya düşüp boğuldu. Sonra babam sinir hastası olup bizi dövmeye başladı. Altı kardeşiz. Ben beşinci sınıfa kadar okudum, babam 'Kız çocuğu okumaz,' deyip okuldan aldı. Abimi okuttu ama. Müftü oldu abim. Allah'ın yolunda giden bir insandı kendisi. İyi bir insan olduğu için Allah onu yanına erken aldı. Beş kardeş kaldık."

Baba şiddetinden usanan Ayşe abla, on yedi yaşındayken karşı komşusuna kaçmış, ardında hüznü bir veda mektubu bırakarak. İki sene boyunca aşık olduğu adamla yaşamış. Hatta bir de oğulları olmuş. Ne var ki yağmurdan kaçarken doluya tutulmanın kara yazgısı peşini bırakmamış.

"Eşimden içki içip kumar oynadığı için ayrıldım. Çalışmıyordu diyebilirim yani. O da dövüyordu. Bıraktım, kaçtım. Bir süre ablamla, annemle yaşadım. Sonra arkadaşlarım gelip beynime girdiler şarkıcılık yap diye. Çocukluktan beri şarkıcılığa hevesim vardı, sesim de güzeldi. 'Bu işte çok para var,' dediler, yirmi dört yaşında kulüpte çalışmaya başladım. Eyfel Club'te, Londra Pavyon'da, bir de Meriç Club'te çalıştım."

Ayşe ablanın şarkıcılık macerasının başlamasıyla birlikte hayatında da birçok macera peyda oluvermiş. Aşıkları, hayranları, uğruna kavga edenler, karakollara düşenler... Boşuna değil, kendisine "Beyoğlu'nun en güzel kızı" lakabı takılmış o sıralar. Genellikle Taksim civarı kulüplerde çalıştığı için Cihangir'den bir ev tutmuş. Yaklaşık yirmi beş senedir aynı mahallede, aynı evde yaşıyor.

"Sahnede dört saat şarkı söylüyordum. Kulüp hayatı zordu, asılıyorlardı. Çok hayranım vardı benim. Mikrofonu alıp masaya oturuyordum, bana içki söylüyorlardı. Sırada bekliyorlardı masalarına gitmem için. Çok hayranım vardı yaa, çok güzeldim ben. O kadar güzeldim ki... Bir gün beni kaçırmaya kalktılar. Kulüpten çıktım, yağmur yağıyordu, kulübün önünde

duran arabadan biri çıkıp kolumdan çekmeye başladı. Direndim, binmedim arabaya. Kurtuldum, kurtulmasam kim bilir nereye götüreceklerdi. Bizim oraya emniyet amiri geliyordu, o da hayranımdı. Ona söyledim beni kaçırmaya kalktıklarını, o da adamları alıp nezarethaneye attı, bayağı dövdüler. Aşığım çoktu yani. 'Beyoğlu'nun en güzel kızı' diyorlardı bana. Benim için ne kavgalar oluyordu, birbirine giriyordu erkekler. Şimdi Cihangir'de de diyorlar. 'Buranın en güzel bayanı,' diyorlar. Ama yirmili yaşlardayken çok daha güzeldim. Süpürge gibi kirpiklerim vardı. Giyinmek önemli, bazı kadınlar görüyorum nasıl giyinmek gerektiğini bilmiyorlar, erkekleri cezbetmesini bilmiyorlar. Güzel giyineceksin, erkeğin kalbine giden yol önce midesinden sonra güzel giyinmekten geçer."

Ayşe ablanın sesini merak edip bir şarkı söyleyip söyleyemeyeceğini soruyorum, beni kırmıyor ve *Veda Busesi*'ni söylemeye başlıyor o yumuşacık duygulu sesiyle. "Çok güzel, çok duygulu söyledin şarkıyı Ayşe abla," diyorum. "Bende anısı var da ondan," diyor. Ardından anlatmaya başlıyor.

"Birisi var hayatımda beş senedir. Bu şarkı onu hatırlatıyor bana. Çok seviyorum, kafamdan atamıyorum. Ondan başka bir erkeği gözüm görmüyor. Hem de sivil polis kendisi. Ben İstiklal Caddesi'nde mendil satarken o da orada duruyordu. Gelip selam veriyordu bazen, konuşuyorduk işte. Öyle öyle aşık oldum. Çok yakışıklı, çok iyi birisi. Ben çok seviyorum. Belki bunu okursa duymuş olur sözlerimi. Unutmak istiyorum, olmuyor. Artık görmüyorum İstiklal'de. Belki evlidir, bilmiyorum ki. Onu sevdiğimi ona hiç söylemedim. Ama bakışlarından falan anlıyordur tabii ki. Bazen onu

görünce şarkı söylüyordum. Ben yollarda bile şarkı söylüyorum kendi kendime. Çok duygusal bir insanım, çabuk aşık olabiliyorum."

Ayşe abla duygusallığından bahsederken birden uzaklara dalıyor, bir şey hatırlıyor ve sonra çok önemli bir sırrı itiraf etmiş gibi fısıltıyla "Ben Bakırköy'de de yattım," diyor.

"Çok düşünüyordum. Kendimi kaybettim, bilmiyordum. Gözüme acayip acayip görüntüler gözüküyordu, kulağıma çok korkunç konuşmalar geliyordu. Halüsinasyon mu ne diyorlar. Arka camlardan silahlı birileri içeri girip beni öldürmeye çalışıyormuş. Onları görünce evden kaçıyordum. Sokaklarda ağlayarak geziyormuşum ayağımda terliklerle kış günü. Nasıl bulduysam kardeşimin evine gidiyormuşum. Kız kardeşim ve oğlum beni Bakırköy'e yatırdılar. Hocalara falan da göturdüler. Ay ben çok kötü şeyler yaşadım ya. İlaç da kullanıyorum hâlâ."

Ayşe ablaya hastanede kendisine bir teşhis konulup konulmadığını soruyorum. "Şizofren çok kötü bir hastalık değil mi? Onun belirtileri nelerdi?" diye soruyor. Az önce anlattığı şeylerin şizofreni özellikleri taşıdığını söylüyorum. "Şizofren değilim yaa," diyor.

Muhabbetimiz epey sürüyor. Oturduğumuz masaya içilmek üzere çaylar, sevmek üzere kediler geliyor. Birlikte şarkılar söylüyoruz. *Hangimiz Sevmedik, Böyle Bir Kara Sevda, Çat Kapı...* Dilimizden birçok şarkı geçiyor ama ben aslında Ayşe ablaya baktıkça içimden tek bir şarkıyı söylüyorum: "Ağla ağla Firuze ağla/ Anlat bir zaman ne dayanılmaz güzellikte olduğunu."

Fotograf: Umut Yigit

**Ağla ağla Firuze
ağla/Anlat
bir zaman ne
dayanılmaz
güzellikte
olduğunu.**

Aysel Gürel

sayı 1

Yedi Yetmiş Dergi
HAZİRAN-TEMMUZ 2016
FİYAT 8 TL

7'den
70'e

Edebiyat
Kültür
Çocuk

AHMET ÜMİT
CAN DÜNDAR
MÜJDAT GEZEN
CANAN TAN
İPEK ONGUN
ENVER AYSEVER
MÜGE İPLİKÇİ
YALVAÇ URAL
SEVİN OKYAY
BARIŞ İNCE
REFİK DURBAŞ
ŞERMIN ÇARKACI
NECATİ TOSUNER
CEREN KERİMOĞLU
PINHANI
NECATİ GÜNGÖR
NESLİHAN ÖNDEROĞLU
MELTEM GÜRLE
TOLGA GÜMÜŞAY
FADİME USLU
HAYDAR ERGÜLEN
NİHAN KAYALIOĞLU
GÜLŞAH ELİKBANK
AHMET BÜKE
KADRIYE BAKŞI
SİMGE SAĞIN

ÇİZGİLERİYLE
ZEYNEP ÖZATALAY - CEM KIZILTUĞ - REHA BARİŞ
ÖZGE EKMEKÇİOĞLU - MUSTAFA DELİOĞLU

TÜRKİYE'NİN SEKS HAYATI: FETİŞ

Duvarların boydan boya yapay penislerle, "realist" vajinalarla, şişme kadınlar ve kırbaçlarla çevrili olduğu bir dükkândayım. Taksim'de, Türkiye'nin en eski seks shoplarından biri burası. İşletmeci Arda Bey tabu olarak kabul edilen konuları ağızda sakız gibi çiğnerken tespitlerine kulak vermekte fayda var. Örneğin Türkiye'nin seks hayatını şu sözlerle açıklıyor: "Türkiye'nin seks hayatı tek kelimeyle, fetiş. O kadar mutsuz bir seks hayatı var ki... Kadını hayvan gibi gören erkeklerin, seks esnasındaki sertlikle yalnızca kendilerini tatmin etme durumu söz konusu. Bu yüzden kadın kaçtıkça erkek fetiş unsurlara yönelmeye başlıyor. Bu nedenle Türkiye'nin seks hayatını ancak 'fetiş' olma haliyle açıklayabilirim."

Şimdi o anlatsın, biz dinleyelim...

Sizinki gibi işletmelerin çok da makbul sayılmadığı bir ortamdayız, öyle değil mi?

Taksim bölgesinde toplam beş dükkânımız var ve burası yirmi iki yıllık bir seks shop. Ruhsatımız eski olduğu için dükkânlarımız kapatılmıyor. Yoksa sürekli kontrole geliyorlar, elbette baskı görüp bezdirilmeye çalışılıyor. Zaten belediye bizim gibi işletmelere artık kesinlikle ruhsat vermiyor. Örneğin bir arkadaşım yakın zamanda bir seks shop açtı, inanır mısınız üç buçuk saat sonra kapatıldı. Konu seks olunca aklınıza gelmeyecek, saçma sapan olaylar yaşıyor.

KADIN SATICISI GİBİ ALGILANIYORUZ

Peki siz işiniz nedeniyle yakın çevrenizden tepki alıyor musunuz?

Esas kendi işim tekstil. Sonra garsonluk yaptım. Kafe işlettim. Sonra Mecidiyeköy'de bir yer açtım, yandı. Buraya üç ay çalışacağım diye başladım yedi yıl oldu. Ama gelin görün ki, ailem bile burada çalıştığımı bilmiyor. Beş buçuk aydır evliyim, eşim benim yapımı ve bakış açımı bildiği için sorun etmiyor, yoksa bir kadına bu durumu anlatmak hiç kolay değil. Maaşım 1900 lira artı yemek ve sigorta ama on iki saat çalışıyoruz ve bayramımız bile yok. Kısacası hayatta kalmaya çalışıyoruz ama bize kadın satıyormuşuz gibi muamele yapıyorlar. Aslına bakarsanız biz büyük sevap işliyoruz, insanları hastalıktan, pislikten, sapkın ilişkilerden koruyoruz.

Etrafınızda bu kadar penis ve vajina varken, müşteriyle iletişimde düzeyi nasıl koruyorsunuz?

Buraya ilk kez gelen kişinin içeri girince bir alışma dönemi var. O yüzden ben önce kapıyı açık bırakıp

bekler, o süre geçtikten sonra servis yapmaya başlarım. Ama bazı bayanlar çok rahat duran kadınlar olmayabiliyor. Gördüklerinden etkileniyorlar ve o an ellerinde siz varsınız. Yakışıklı ya da çirkin olmanız önemli değil, sizi bir cinsel obje olarak görüyorlar. Açıkçası bir penissiniz onlar için. Ama benim açımdan burada çalışmakla kafede çalışmak arasında fark yok. Etrafımı saran objelerden etkilenmeyecek kadar duruma alıştım.

EVLİ VE BEKÂRLARIN ORANI YARI YARIYA Müşteri profiliniz nasıl?

Müşterilerimizin yüzde 60'ı erkek yüzde 40'ı kadın. Kadınların yarısı kapalıdır. Evliler ve bekârların oranı yarı yarıya. Paralı çalışanların bizimle işi olmaz, onların zaten her şey elinin altında. Üniversite mezunu erkekler de var, lezbiyen öğrenci kızlar da. Ama ağırlıklı olarak ilk ve ortaokul mezunları gelir buraya. Biseksüeller nadirdir. Bakire olup, kızlık zararını bozmak için vibratör alan da var. Öte yandan kaliteli diyebileceğim müşterilerimiz de var, çok kaba müşteriler de, örneğin daha içeri girerken "bana göre a. var mı, bana göre ya.ak var mı?" diye soranlar oluyor.

Müşterileriniz daha çok ne tür ürünler satın alıyor?

Erkeklerin yüzde 80'i erken boşalma ve sertleşme sorunu nedeniyle sprey ve hap almaya geliyor. Geri kalan oran şişme bebekler, fantezi çamaşırlar, kelepçe- kırbaç satın alıyor. Kadınlara gelince... Açık kadınlar ağırlıklı olarak fantezi ürünler satın alıyor. Kelepçe, kırbaç, maske, iç çamaşırı gibi. Kapalı kadınlar ise daha çok vibratöre ilgi gösteriyor. Eşini bir nedenle kaybetmiş olanlar ihtiyaçlarını gidermek için bu yola başvuruyorlar.

KIRGIN ERKEKLERE ŞİŞME KADINLAR

Şişme kadın alan erkekleri merak ediyorum. Gerçek bir kadının yerine mi koyuyorlar gerçekten?

Şişme kadın satın alan erkeklerin yüzde 90'ı "lazım olduğu için" alıyor. Yani hayatında bir kadın olmayan ve paralı sekse parası yetmeyen erkekler. Geriye kalan yüzde on ise benim fikrimce "kırgın" erkekler. Yani sevdiği kadından hayır cevabını almış, yalnız ve mutsuz erkekler. Yanı sıra, evli çiftler de şişme bebek alıyor. Bir erkek, bir kadın şişme bebekle dörtlü fantezi yapıyorlar. Bütün gün bu kadar penisin, vajinanın içinde olan biri olarak bana sorarsanız bu fanteziler çok saçma geliyor. Bir de ben burada dert dinlemekten çok sıkıldım. Taksicisinden

lokantacısına kadar bir sürü adam gelip bana cinsel hayatlarını, dertlerini anlatıyor.

Peki bu dertler size ne anlatıyor? Türkiye'nin seks hayatını tek kelimeyle özetlemeniz gerekirse?

Türkiye'nin seks hayatı tek kelimeyle: Fetiş. O kadar mutsuz bir seks hayatı var ki... Kadını hayvan gibi gören erkeklerin, seks esnasındaki sertlikle yalnızca kendilerini tatmin etme durumu söz konusu. Bu nedenle kadın kaçtıkça, erkeğin daha farklı arayışlara, fetiş unsurlara yönelmesi söz konusu. O açıdan Türkiye'nin seks hayatını ancak "fetiş" olma haliyle açıklayabilirim. Türkiye'de seksi yalnızca cinsel birleşme olarak görüyoruz. Ön sevişme diye bir şey yok, hiçbir zaman olmadı.

Son dönemde alınan ürünlerde, gelen taleplerde değişen eğilimler var mı?

Kadınlar artık daha küçük penis satın alıyorlar. Orijinale yakın olsun istiyorlar çünkü. Bu yüzden büyükler hep elimde kaldı. Erkekler ise yıllardır aynı, en büyük sorunlar erken boşalma ve sertleşme. Ona göre ürünler alıyorlar.

Toplum muhafazakârlaştıkça cinsellik daha gizli yaşıyor galiba. Bu durum sizin nasıl yansıyor?

Ben, iddianızın aksine, cinselliğin eskisinden de açık yaşandığına inanıyorum. Her gün parkta sevişen bir çift görüyorum, geçen gün apartmanın içinde yakalayıp kovaladım.

ŞİŞME KADIN DA BAKİRE Ürünlerinizin kalitesi nasıl?

Ürünler Çin'den geliyor ama son derece kaliteli. Yani bizde öyle şişme kadın kalçaları var ki, gerçeklerinden daha güzel. Zaten sürekli yeni modelleri çıkıyor. Örneğin şişme kadında bakirenin de bakiresi var, bildiğiniz zarlı. Kamufraj da son derece başarılı. Kimi yapay vajinaların ne olduğunu ne yaparsanız yapın dışardan bakınca anlayamazsınız, mesela el feneri şeklinde.

Peki fiyatlar?

İyi bir kalça 1100 lira. Ama masrafı kısa zamanda çıkıyor. Bu tip parça ürünler, şişme kadınların kendisinden daha çok satılıyor. İnanılmaz realistler çünkü şişme kadında bu realistiği bulamazsınız.

"Realist kalçalar" diyorsunuz...

Evet, kesinlikle çok realistler.

“ARTIK RAHAT EDERSİNİZ...”

Ellerimde sümbüllerin utangaç kokusuyla iskeleye doğru yürürken, buram buram martı telaşı sarmıştı Kabataş'ın kalabalığını. Ada vapurunun saati gelmiş ve ben sevgimin peşinde yeni bir yolculuğa çıkıyordum doğum arifesindeki bir yaz gününde. Gökyüzünden usul usul iniyordu Nisan, karakışın yorgunluğundaki yeryüzüne. Ne çok çocuk öldü, öldürüldü, kapkara aylarında bu yılın. Ve hiçbir kar, hiçbir yağmur ve hiçbir gözyaşı temizleyemezdi, katillerin ellerindeki kanı. Gözlerim görmeseydi, kulaklarım duymasaydı ya da ellerim tutsaydı hepsini ev ev, oyun oyun, kalem kitap... Ağlayacak gibi olduğumda ölüme bir adım daha yaklaşıyorum. Sanki şimdi sınırındayım. Kaldırdım kafamı, çıplaklığı giymiş ayaklarımı sürüyerek ilerledim gözlerine hasret olduğum sevgilimi aramak için yandan çarklı ada vapuruna. Düdüğü çalarken beyaz kaptan, martının ağzındaki simit gibi savrulduğumu hissettim bu ülkede. Ve demirlerinden sarkıp, “Belki de adanın uykusundasındır sevgilim, geliyorum!” diye bağırdım, yine avazdan daha az bir gayretle. Bir bilseniz ne zor geliyor kaybolmuş bir halkın içinde sevgiyi aramak. Vapur demir aldığı anda sanki geri dönülemez bir hissiyatı oldu yalnızlığın adalarından. Vapur bir orkestra gibi onlarca ses eşliğinde kalktı ve koyuldu yoluna.

Masmavi denizin içinde, herkesten uzak olan biteni izleyen dostlarımı gördüm. Onlar, yalnızlığın atan kalbidir. Onlar, karabataklar. Ve ben bir karabatağım insan suretine bürünen. Biz, vapurun peşinden bağıra çağıra kanat çırpın, aza tamah ederek, birbirleriyle savaşıp çığırta beyaz martıların değil, biz kapkara olsalar da özgürlüğü arayan karabatakların nefesiyiz. Biz. Sevgisini arayanlar. Sevgilisine hasret olanlar.

Nisan yağmuru başladığında ellerimi çırpıyordum kışında köpüklerin. Sesimi duyan şehrin siyah incileri dalga kıranın önünde açtılar kanatlarını ve bilirdim ki her nerede olursa olsun birbirini tanırdı özgürlüğüne düşkünlerin gözbebekleri. Martılara inat telaşsız, belki yalnız ve belki de umutlu. Fakat hiçbir zaman kanatlarını açmadılar vapurun kahkahası bol simit saçanlarına. Durdular, dinlediler ve izlediler. Sessizlikte suya daldılar. Ve nerede bir çocuk ölse işte o zaman suya dalar karabataklar. Suyun üstünde ağlayamaz, başlarını dik tutamazlar. Karanlığına inerler denizin, gözyaşları sulara karışırken birer birer. Tanıdılar beni, gözlerimdeki aşkı gördüler hemen. Seslendim, sevdiğimi bulmaya gidiyorum, sevdiğinize sarılın kara gözlülerim dedim. Durdular. Anlamadılar. “Bugün sarılmak kurtarır” dedim. Anladılar. Ve o anda, hem de

bir anda, birdenbire, her bir karabatak yanındaki sevdiğine sardı kanatlarını. Süzüldü sular kara tüylerden. Bu sefer belki de ilk defa mutlulukla suyun dibine inenler oldu belki de sevişmeye gidenler. Belki de dost balıklarla paylaşmaya bu ölümsüz anıyı. Parçasıydım gülüşlerinin.

Kınalının yokuşları gözükmeye başlamış. Durağım olan Burgaz'a çok az kalmıştı. Kokusu geldi lakerdaların, karabatakların sevinci ve özgürlüğü asılı kaldı boynumda.

*Bir bilseniz
ne zor geliyor
kaybolmuş bir
halkın içinde
sevgiyi aramak.*

Köpükler bembeyaz yaparken masmavi denizi, içimde hediye almış bir çocuğun bulutlara benzeyen aydınlığı vardı. Burgaz'a geldi düdüklü kaptan. En son indim vapurdan, beklettim heyecanımı. Kalbim yine gururumu zorluyor, gülücüğümü saklıyordum. Burada

mı acaba ellerimin sahibi? Gecelerini hayal ettiğim sevdiğim burada mı diye geçirdim gözlerimden. İskeleye indim usulca, telaşsız, tam da herkes gibi. Karşımda bir kitap. Soyadı Faik adı Sait. Sahibi gibi adanın karşıladı harf harf kelime kelime... Öykü kokmaya başladı köpeklerin uyuşukluğundaki Burgaz'ın meydana. Parmak uçlarımda ilerliyordum çünkü uyuyordu İstanbul'un üvey evladı adası. Şehir, zenginliğinden mahrum bıraktığını sanarken bilmiyordu ki güzel anıların hepsi yoksullukta ve sessizlikte yaşanır. Yokuşundan çıkarken, caminin karşısında tahta bir evden çıtırtılar geliyordu bir şarkı eşliğinde. Tayların caddesinde yeleler savrulurken gözlerim ağaçların üzerinde dalların ucundaydı ve sevdiğimin kokusu tam da burnumun ucundaydı. Adımlarımın yarışına şaşırdı kedileri Burgaz'ın. Sanki Madam Marta'sı olmuştum adanın. Özgürlüğüne düşkün Marta'nın da çıplaktı ayakları aynı benim gibi. Yürüdüm Gönüllü Caddesi'nden koyuna doğru madamın. Sormadığım kedi, koklamadığım yaprak, bakmadığım dal, kurmadığım hayal kalmamışken, gün batmaya başladı erkenden. Ben Marta Koyu'na inerken, baktım karabatakların evi olan denizimize. Ve hiç düşünmeden bıraktım patikadan kendimi. Hem de Madam Marta'nın intiharından sonra bıraktığı not gibi: “Artık rahat edersiniz...”

Her yerim yara bere, taşların arasında kalmışım. Uyumuş uyumuş, uyanmışım. Şimdi sabah oluyor. Gün doğuyor. Ağzımda bir türkü sadece onu mırıldanmışım.

Röportaj daha absürd bir yere gitmeden, size göre hangi ürünler işe yarıyor, hangileri yaramıyor?

Bana göre cinsel performansı artırıcı haplar, spreyler işe yaramıyor. Bunun tamamen psikolojik olduğuna inanıyorum. Sevişirken elektriği, kirayı düşünürsen tabii ki tatmin olamazsın. Öte yandan penis büyütücü ürünlerin düzenli kullanıldığı takdirde 3 santime kadar büyüttüğünü biliyorum.

ANADOLU'DAN KALKIP BURAYA GELİYORLAR

Anadolu'da da seks shop var mı?

Anadolu'da seks shop yok. İnternet siparişi de gitmiyor oralara. Yalnızca büyükşehirlerde seks shoplar var. Anadolu'daki insanlar buralara gelip satın alıyor.

İstanbul'a son yıllarda yoğun bir şekilde Arap, İranlı turistler geliyor. Bu gruplar içerisinde size gelen var mı?

Var. Onlar daha çok fantezi ürünler satın alıyorlar. Eğer havaalanından geçerken belli olmayacak olsa eminim daha çeşitli ürünler alırlardı.

Hangi dönemlerde daha çok satış yapıyorsunuz?

Daha çok kışın satış yaparız. Ramazan'da pek satış olmazdı eskiden ama artık o da değişiyor. Cumartesi günleri yoğun olur.

Türkiye'de bu iş yılda ne kadar ciro yapıyor?

250 milyon lira civarında.

Mehmet Ali & Akşamsefası

UZUN YOL KOŞUCUSU

Pek çok kâğıt çizip karaladılar. Ya da pek çok kumaş kesilip biçildi. Bir taslak, sonra bir taslak daha. Buruşturulup atılmış kâğıtlarla dolu oda.

İçeriye bakabilirsin. Sadece boynunu biraz uzatıp, azıcık da parmaklarının üstünde durman yeter. Cam buğu yapmayacak çünkü dışarıdasın. Sadece içeride olanlara bakacaksın. Bir masa göreceksin. İçerisi biraz karanlık olsa da baktıkça gözlerin alışacak. Sen de hayret edeceksin. Sesleri duymayacak ama aralarında konuştuklarını göreceksin. Bazen hemen anlaşıyor bazen bir süre duraklayacaklar. Sonra tekrar yapboz işine dönecekler. Masanın etrafında biraz dolanıp biraz ayakta duracaklar, sonra biraz oturup biraz yer değiştirecekler. İşte kadın, masada, kâğıtların, kumaşların ya da kesilip biçilebilecek herhangi bir malzemenin üstünde. Orada hareketsizce duruyor, gözlerin karanlığa alışırken onu artık daha rahat görüyorsun. Evet bu bir kadın, masada tek başına oturuyor. Olup bitenden hoşnut olup olmadığını bilmiyorsun.

Önce kâğıt ve kalemle çiziyorlar. Şekiller zamanla oluşuyor. Sen de görüyorsun, erkek masanın başındakiler. Kadın uysal görünüyor. Belki de değil. Belki de alıkonulmuş. Belki de itiraz etmiş. Ama işte yine de orada, kâğıdın üzerinde. Birkaç silik çalı çırpı şeklinde. Belki de çok uzun zamandır dışarı çıkmamış. Çünkü öyle bir bakış var halinde. Hep oturmaktan ve hep pencere başında beklemekten ya da hep küçük bir alanda hareket etmekten kısa ve atik hareketleri ama bir çekimserlik de var üstünde. Gözleri meraklı ve çekingen erkeklerle dolu oda. Açık denizlere gitmemiş, farklı ağaçlar görmemiş, bahçe ve tarlasından ayrılmamış, sadece beklemiş ve gözetmiş. Neydi, kendisi de bilmiyor. Ne var ki biraz daha yavaş ve yorgun. Korkular yüzünden geride durması gerekiyor. Böylece kollarını ve bacaklarını çizdiler. Zayıf ve çelimsiz değilse de uzun yol koşucusu değil. Daha çok hemen gidip dönmeye uygun. Kısa yolcu.

Bağırabilirdi istediği kadar. Bir sesi olmadığından değil. Vardı sesi. Başından beri görüyorsun yapılanları. Pek çok kâğıt çizip karaladılar. Ya da pek çok kumaş kesilip biçildi. Bir taslak, sonra bir taslak daha. Buruşturulup atılmış kâğıtlarla dolu oda. Narin olmalı ve çelimsiz. Üstelik böyle bilmeli. Temiz olmalı ve düzenli. Bunu da böyle bilmeli. Başına oturup öğretmek gerekli, bir atı eğitmek gibi. Erkekler gittikleri yerlerde görmüş olmalı bunu. Evcil, evine bağlı. Kollarını çiziyorlar. İplerle askıya asılı. Çizip bekliyorlar istedikleri şekli alana kadar. Onlar nereye kadar gidebildiyse, korkuları, umutları ve gördükleri düşler oluyor kadın. En çok da korkuları. Buruşturulup atılıyor taslaklar. Kadın uyum gösteriyor, ne de olsa ilk defa dışarı çıkıyor. Narin ve çelimsiz bir çocuğun ilk adımları. Zaten ikisi ne kadardır dışarıda ki. Daha kulübeyi ve kâğıdı bulalı ne kadar olmuş?

Şimdi odadan çıktıklarında görüyorsun masanın üstünde boylu boyunca yatan kadını. Tam bir boy kâğıttan, parçasız tek parça bir kadın çıkarmışlar. Üstüne türlü sıfatlar, yüzüne okumuşlar. Duvarda daha önceki çağlardan tek parça modeller. Bakıyorsun kâğıtların bıraktığı izlere. Tam göbeğinden kadını çıkaran kâğıt, geride bir boşluk bırakmış. Kadını yaratırken gönlünce kopardığı, susturduğu, kırdığı ve kestiği yerlerin aynısı kâğıdın öbür yanında kalmış. Masanın başındakilerin korkuları, umutları, şarkıları. Korktuğu için kestiği yerler meğer kendinde kalmış, daha çok kestiği, daha çok kırdığı kanatlar, nereden davrandıysa kendisini oradan eksilmiştir.

Kat'ı, düz bir kâğıt veya deri oyularak yapılır. Oyulan kısmın başka bir yere yapıştırılması 'erkek oyma', oyulan kısmın boş bırakılması 'dişi oyma'dır.

BORÇLULAR MANİFESTOSU

borç, parayla ödenmez kardeşler
yetmez mangırın gücü hesabı kapatmaya
allah sevdiği kulunu garip düşürürmüş
arsalar dönüm dönüm
yaşamak ölüm ölüm diye bağırır bağrımızı yakmaya
insan her şeyi sever
aslında bütün bilanço bundan ibaret
ve bir kurbağa olarak doğar insan
çünkü prenseslerin öptükleri yerden yavru
prensler doğar
çünkü prenlere at lazımdır
ipekten bir elbise
dana derisinden bir ayakkabı
belki bursa işi bir kılıç
insanın kurbağalığından vırakladıklarıdır

iki insan arasına
ilk çizgiyi çizenden bu zamana
sofra
allah'ın
kredilerin ve ulu tefecilerin dünyasında
ey bakkala borç kapatmanın derdi
ve faizlerin ve zindanların kardeşliği
ve aidat duygusundan aidiyet yontan
mağara sakinleri
sofra
hâlâ
allah'ın

Sosyal Demokrat Kağan Hikâyeleri: 8

Gölge Kağan

Görüş günü değildi. Yine de çağırdı Carlayan ahaliyi otağa ışıkların, alışveriş yerlerinin, çadırların arasında gezinerek.

"Duyduk duymadık demeyin! Duyduk deyin! Adını bilmediğiniz, yerini görmediğiniz uzak bir ülkeden gelen Gölge Ozan bu akşam yüceler yücesi Kağan'ımızın otağında becerilerini sergileyecek. Ben bile görmediysem böyle gösteri, siz hiç görmediniz. Bir daha ya gelir ya gelmez bu fırsat ayağınıza, kaçırmayın!"

Ahali meraklandı. Kulaktan kulağa dolandı haber. Sık olmazdı böyle şenlik. Güneş yuvasına çekilmeye az kala, görünmelik giyitlerini giymiş kadınlar, erkekler doldurdular otağı. Çocuklarını getirenler de vardı. Otağın içi, biraz sonra tümünden uykuya dalacak güneşin boşluğunu doldurmak için meşalelerle aydınlanmıştı.

Kağan'ın çatmasının soluna bir seki yerleştirilmişti. Sekinin ön tarafına beyaz, ince bir örtü gerilmişti. Arkasında parlak ışıklar titreşiyordu. Kağan yerinde, Yasalarbaşı yanındaydı. Ahali aralarında alçak sesle konuşarak olacakları bekliyordu.

Bir yerlerden bir tür davul sesi duyuldu. Otağı dolduranlar alışık olmadıkları sese kulak kesildiler. Gözleri beyaz örtüye kilitlendi. Sekinin arkasından iki ses yükseldi. Bir adam otağı dolduranların anlamadığı bir dilden bir şeyler söylüyor, Carlatan ardından çeviriyordu. Anlaşılan önceden çalışmışlardı.

"Ey tanrı! Önceden çizmiş çizen gölgelerin resmini. Perde astım ve çıra yaktım, göstereceğim düşlerin görüntüsünü. Geçici dünyanın çokluğuna aldanıp çekişmelere girme. Evrenin gizlerini bilsin diye nedenlerin içyüzünü görenler, Kurucu önderimiz Küşteri Beg çok uğraşmış bu perdede. Halden anlayanlar anlar, diğerlerine bilmek olası değil."

Bunlar söylenirken perdede titreşen ışıkların önüne aşağıdan yukarı ağır ağır bir görüntü yükseldi. Ahali görüntünün ne olduğunu anlamak için gözlerini kıstı. Hiç görmedikleri türden bir ağaç olduğunu zorlukla anladılar. Kırmızı bir gövdesi vardı, dalları düz uzamıyor, kıvrımlar halinde iç içe geçiyordu. Dalların sağından solundan mavi, sarı, yeşil çiçekler fışkırmıştı. Tuhaf sesli davul tınlamaya devam ediyordu.

Yasalarbaşı Kağan'a eğildi. "Deve derisinden yaparlarmış bu benzetmeleri" dedi. Kağan cevap vermedi. Dikkatle izliyordu. Tuhaf sesli davula, yeni bir durumun baş göstereceğini belirtmek için üst üste vuruldu. Ağaç benzetmesi geldiği gibi gitti. Yerine başı kıcı oynayan bir adam benzetmesi geldi. Ahali "ovvv" diye ortak bir ses çıkarak benzetmeyi tanıdığını belli etti. Gülüşmeler oldu.

Yasalarbaşı yeniden fısıldadı Kağan'a. "Benzetmiş değil mi?" dedi.

Işıkların titreşimiyle titreşen renkli gölge gerçekten de Yasalarbaşı'na benziyordu. Sakalı abarmış, dizlerine kadar uzamıştı. Elindeki siyah defter kafasının iki katı büyüklüğündeydi. Gerçeğinin üstünde göremeyeceğiniz renklerdeydi elbisesi.

**Ey tanrı!
Önceden çizmiş
çizen gölgelerin
resmini.**

Sesini ilk duydukları adam tanımadıkları dilden bir şeyler söyledi. Sesini kalınlaştırmıştı. Carlatan söylenenleri çevirdi.

"Ey benim akıllıdan akıllı, deliden deli, cesurdan cesur, korkaktan korkak, arada sapıtan yüce Kağan'ım nerdesin?" Ahali güldü. Perdenin ortasında ileri geri zıplıyordu benzetme. Belinden eğiliyor, çenesine bağlı olmayan kolunu aşağı yukarı oynatıyordu. Adam sesini incelterek bir şeyler daha söyledi. Carlatan çevirdi.

"Yüceyi kaldır. Gelirim yoksa yanına..." Adam kalın sesiyle konuştu. "Geleceğin varsa göreceğin de var kara kaplıda, gel sıkıyorsa!"

Davulun yeni bir tınlamasıyla perdenin yukarisından başka bir benzetme düştü seyircilerin gözlerinin önüne. Ahali alkışladı. Kağan'ın ışıktan gölgesiydi bu. Burnu, kılıcı, bıyıkları büyümüş, giysisi olmadık renklere bürünmüştü. Öteki benzetme gibi kıpraştı. Gölgecinin ince sesiyle söylediklerini Carlatan tekrarlardı.

"O senin kara kaplının sayfaları sayısınca osurduğum..."

Ahalinin yere yatacasına gülmesi Carlatan'ın söylediklerinin devamının duyulmasını engelledi. Carlatan gülüşler hafifleyince lafın devamını getirdi.

"...Osurduğum hikmetlerim var benim." Ahali dalgalar halinde gülüyordu.

(Devamı gelecek sayıda.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TEK BİR PENCERE

*Umut etmek için, yaşamak için;
gökyüzünü gören, güneşe dokunan,
bir kuş sesine uzanan tek bir pencere
yeterli.*

Çalar saati çaldı, duymadı. Evde değildi. Yine de duymuş gibi uyandı, doğruldu. Çorabının tekini aradı gözleriyle. Öbür teki ayağındaydı, biliyordu. Kapiya doğru ayaklandı. Halbuki o hep pencereye doğru yatardı. Pantolonunu giyerken perdeden doğru sokağa baktı. Birinci kattaydı. Geçen gün Cuma olduğuna göre bugün olsa olsa cumartesiydi. Semti tanımadı bir daha baktı. Yine tanımadı. Biraz etrafına bakındı. Güne uyandığı bu yeni odayı tanımaya çalışıyordu. Odaya inanmaya, odayı sevmeye, odayı içselleştirmeye. Geçen gece sahibiyse seviştiği bu odaya bir isim vermeye çalışıyordu.

Uzun uzun düşündü. Yerde duran halının desenini, geceden açık kalmış lambanın ışığını, sandalyenin eskimiş rengini... Düşündü durdu. Şimdi bu odada bir eşya olmak nasıl oldurdu, düşündü durdu.

Odanın sahibini düşündü sonra. Upuzun, beline kadar inen bukleli saçlarını, kırılğan belini, neredeydi sahi şimdi? Onu bu odayla bir başına bırakıp nereye gitmişti? Her zaman olduğu gibi pencereye yöneldi sonra. Umut etmek için, yaşamak için; gökyüzünü gören, güneşe dokunan, bir kuş sesine uzanan tek bir pencere yeterli.

Bir sigara yaktı, kapı deliğinde bir anahtar kuruldu aniden. Sonra usul usul açıldı kapı. Yüreği hopladı. O gelmişti belli ki. Sanki ilk deva tanışacakmış gibi heyecanlandı. Dün gece yanında sere serpe uzanan kadına şimdi neden bu kadar yabancıydı? Derin bir nefes çekti pencereden sokağa doğru. Yüzleşmeye korkuyordu. Bir hava vardı onda; tüm bırakıp gidenler gibi, susup söylemeyenler gibi, anlamı acı veren her şey gibi, buruk ve yarım kalmış.

Bu yazı geçen sayıda Can Bonomo'nun yazdığı *Gerisi Sende* köşesine gönderilenler arasından seçilmiştir.

FEMİNİST KAPANIŞ

Bu ayın Bavul'unda daha çok cinsiyet roller ve kalıplara dair cümleler çarptı gözüme. Öncelikle bahsetmek istediğim iki örnek var. Bunlar farklı yazılardan ancak aynı mantığın farklı yansımaları. İlki erotik shop çalışanı röportajından olacak. Müşteri profilinden bahsederken, erkeklerin ve kadınların satın aldıkları ürünleri örnekleyerek tespitler yapıyor. Ancak kadınlar için bir başka kategori var: Açık/Kapalı. Erkekler için muhafazakâr ya da dindar gibi yeni bir başlık açma gereksinimi duymazken kadınları hemen ayırıyor ikiye. Bir diğer soruda bakire şişme kadından bahsedince de aynı kategorilere ayırma alışkanlığı tekrar devreye giriyor. Plastikten yapılma kadınlar bile gruplara ayrılıyor, tabii ki erkekler tarafından ve namus, temizlik, el değmemişlik kavramı üzerinden.

İkinci örnek ise ataerkil toplumun kadını adaletsiz değer yargılarına uymaya zorlaması konusunda bir öncekiyle benzerlik taşıyor. Şöyle diyor yazarımız: "Diyelim biri, pavyonlarda çalışan, çoluklu çocuklu bi' kadını sevdi. Kim öyle bi' kadını davulla zurnayla mahalleye getirip nikâhlı karısı yapar ha, kim?" Öykünün devamında da adam kadını çok sevdiği için aslında kimsenin yapmayacağı şeyi yapıyor. Kadınla evleniyor. Hâlbuki bahsedilen kadının birinin nikâhlı karısı olmak istediği durumda kim buna bir şey diyebilir? Peki erkek, istediğinin bu olduğu düşünüldüğünde, neden çoluklu çocuklu, dul yani "öyle" bir kadınla evlenemez? Son bir soru daha: Çoluklu çocuklu, dul ve pavyonlarda çalışan kişi erkek olsaydı ne olurdu?

Röportajlarda, öykülerde eril dil toplumsal cinsiyet rollerinin yansımaları olarak ortaya çıkıyor. Hepimizin, onunla yetişmiş olmamız sebebiyle, fark etmeden hata yaptığımız yerler oluyor. Üstümüze düşen de bunları olabildiğince fark ederek dilden ve hayattan uzaklaştırmak. "Bir kadının kimliğinin ritmidir şapka. Erkin dünyasında kendini, kadın olmayı saklamayı kabul etmeyen kadının hayatına ufak bir dokunuşudur,"

diyor yazarımız. Erkin dünyasında saklanmayan, kadın olarak var olan kadının dokunuşu topuklu ayakkabı olabilir mi? Peki şapka? Kırmızı ruj, çiçekli elbise gibi birçok temsili vardır bunun medyada. Bunların hepsi, hiçbirisi ya da bazıları olabilir cevap. Ancak itiraz ettiğim nokta bunun kadınlar üzerinde başka türlü bir zorlamaya dönüşmesi. Kadın olarak var olmanın, bir kadının kimliğinin ritminin şapka (ya da başka bir simge) olarak sunulması. Bir kadın kalıpları yıktıkça, toplumun belirlediği role göre değil de kendi istediği gibi davranabildikçe kimliğinin ritmini bulur.

Son olarak birkaç aydır yazmadığım "bayan değil kadın" konusuna kaçırılanlar ve tekrar okumak isteyenler için

Bir kadın kalıpları yıktıkça, toplumun belirlediği role göre değil de kendi istediği gibi davranabildikçe kimliğinin ritmini bulur.

yeniden değinmek istiyorum. Bayan değil kadın çünkü kadın kelimesi kibarlık adı altında maskelenmesi gereken "kaba" bir kelime değil, "kadın mıdır kız mıdır bilmem" ikileminde sığınacağınız şey bayan hitabı olmamalı.

Burada sorgulamanız gereken şey kendi ikileminiz. Dildeki bir değişim hayata da yansiyacaktır, kadın kelimesini pis ve ağza alınmayacak şekilde algıladıkça, onun yerine daha zarif olduğu gerekçesiyle bayanı koydukça algıların, kalıpların değişmesi de zor olacak.

Haziran geldiğine göre, sanki çok uzak zamanlarda kalmış gibi gelse de, spreyl boyalarla eril küfürlü duvar yazılarını, cinsiyetçi marşları, sloganları düzelteren, eril düzene, baskıya karşı duran, kadınların kararlılığını, gücünü bilen bilmeyen herkese gösteren kadınları anmadan geçmek istemiyorum. Hem yan yana durdukları insanlara hem de karşılarında durduklarına karşı sapasağlam durup, bulundukları yeri sahiplenip, artık hiçbir şeyin eskisi gibi devam edemeyeceğini haykırdı bu kadınlar. Ve sayelerinde hiçbir şey eskisi gibi olmadı.

Gerisi sende

Öyküyü tamamla- @bavuldergi Etiketle -Paylaş

- Beraber uyumak istemiyorum.
- Neden.
- Çünkü benim için uyumak romantik bir eylem değil, fiziki bir gereklilik gibi bir şey...
- Nasıl yani?
- Yani uyku işte, ihtiyaç...
- Hiç kimse ile beraber uyumadın mı?
- Birkaç kez denemiştım...
- Sonuç?
- Uyuyamadım.
- Anladım... Gitmemi mi istersin yani?
- Yok hayır benim için sorun değil. Ya da saat kaç?
- Üş.
- Senin için daha zor mu olur sabah buradan işe gitmek...
- Yarın çalışmıyorum.
- Anladım. Kalabilirsin istersen tabii ki. Ancak sabah erken kalkmam gerekebilir.
- Ne için?
- Sabah erkenden bir işim olabilir. Bir haber bekliyorum. Seni de erkenden uyandırmak istemem.
- Benim için fark etmez...
- Benim için de fark etmez sadece çalışmadığın bir gün uykun bölünmesin benim yüzümden...
- Gideyim mi yani?
- Yo sen bilirsın...
- Kalayım mı? Gideyim mi?

Yazan: Cem Adrian ve

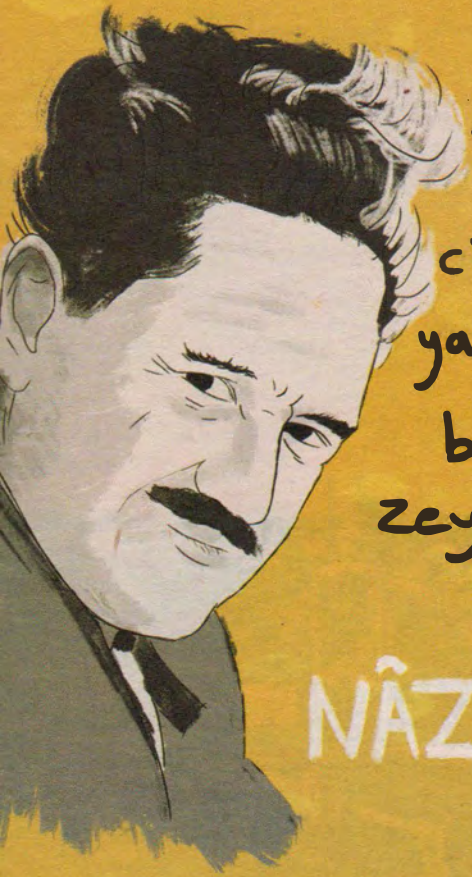
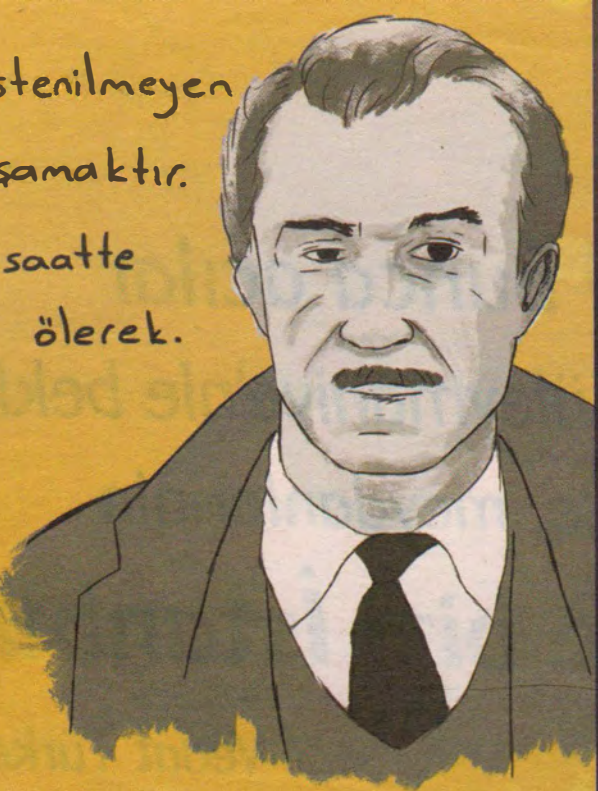
Seçilen öykü gelecek ay dergimizde yayınlanacaktır.

İmtiyaz Sahibi: BRG Basın Yayın Reklam adına Ümit Bektaş
Yayın Yönetmeni: Önder Abay
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Kemal Can Kayar
Görsel Yönetmen: Doğukan Alyaz Editörler: Emrah Serbes, Barış İnce, Esra Tanrıbilir, Zihni Başsaray, Duygu Temel, Can Binali Aydın
Kapak İllüstrasyonu: Ethem Onur Bilgiç
Feminist Sonsöz: Gizem Çıtak İletişim: iletisim@bavuldergi.com
reklam@bavuldergi.com - bavul@bavuldergi.com
Baskı: Uniprint CTP Service APA UNIPRINT Basım San. ve Tic. A.Ş. Tel: 90212 798 28 40 / Faks : 90212 798 20 63
Adres: Hadımköy Mahallesi 434 Sokak No:6 34555 Arnavutköy İstanbul / TÜRKİYE Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22
ISSN: 2149-8113 Aylık yaygın süreli yayındır.

f /bavuldergi i /bavuldergi t /bavuldergi

Bence asıl ölmek, istenilmeyen
bir dünyada yaşamaktır.
Her yirmi dört saatte
yirmi dört kere ölerек.

ORHAN
KEMAL

Yani, öylesine
ciddiye alacaksın ki
yaşamayı, yetmişinde
bile, mesela,
zeytin dikeceksin.

NÂZİM HİKMET

İnanırsan yoksun
olduğumuz söylenemez
Yaşamamız bile
tek başına bir
inanca değeridir.

FRANZ
KAFKA

Çizim: Doğukan Alyaz

BAVUL

Anlık İleti

Esra: Günaydın mafyatik arkadaşlarım. :)

Önder: Günaydın. Rüyamda Selin, Merve ve ben bir kumarhaneyi soyuyorduk. Parayı golf çantasına attık. Selin ve Merve'yi İtalya'da bir köye yolladım. Ben kumarhaneye geri dönüp birkaç kişiye ateş ettim. Bir hafta sonra Selin geldi yanıma, "Niye geldin?" dedim. "Resim çizmem gerek, İtalya'da çizemiyorum," dedi. O ara İtalya'ya gittiklerini anladım.

Selin: İtalya havası bana yaramıyor, kalemimi çok etkiliyor.

Merve: İbrahim yarın sabah merkeze gidecek misin?

Meral: Sivil polis misin sen Merve?

Merve: Grupları karıştırdım ya çok pardon.

Esra: Her derin depresyona giren Ecinniler'i yazsaydı ben şimdiye 5-6 tane yazmıştım.

Can Binali: Hayalini kurduğunuz hayatı yaşamakla meşgulüm.

Zihni: Kanka bu şakayı Moda'da yürüyüş yaparken mi düşündün? Lol.

Önder: Arkadaşlar ciddi soruyorum benim hümanist biri olduğuma inanmayan var mı?

Esra: Benim yıllar önce yazdığım bir öykü var, bomba diye patlatılan dev bir oyuncak ayı ile ilgili. :)

Pınar: Ben anarşist olmaya 6 yaşında başlamışım. Yemek yemeyi, giyinmeyi, anneme yanağımı öptürmeyi ve 13-14 yaşına kadar konuşmayı reddettim. :) Vallahi gerçek. Neyse ki zamanla insana benzedim.

Zihni: Kadıköy'de olup kavga etmek isteyen var mı?

Pınar: Ben beni sevmeyen insanları severim genelde Zihni'ciğim.

Efe: Belki adam benim muhteşem sesimi duyunca bana sahneye çıkmayı teklif eder.

Umut: Sen kocaman bir çılgınsın Efe.

Kemal: Prens sadece çöp biriktirmiyormuş, aynı zamanda uçabiliyormuş da. Çöpleri insanlara yardım etmek için topluyormuş. Yoksa asıl işi uçmakmış.

Duygu: Polisler Prens'i gece yarısı Kulaksız Mezarlığı'nda uçarken görmüşler. Yüzüne dokunup hayatını söylüyormuş. 10 parmağında 10 marifet. Kadın tam bir halk kahramanı.

Yeşim: Efe hayatta iki kişinin annesi olmayı çok istedim. Biri sensin, diğeri Problem Çocuk Zıpçıktı Cafer.

Efe: Sanki böyle bir masada oturuyoruz da ayağa kalkıp "Dostlarım," diyor muyum gibi. Yok ya efkarlı değilim. Neyse iyi geceler diliyorum. İyi geceler zalim dünya.

*Boşuna çekilmedi bunca acılar
Büyük ve sakın Süleymaniye'nle bekle
Parklarıyla, köprüleriyle, meydanlarıyla
Bekle bizi İstanbul*

Vedat Türkali

BAVUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>